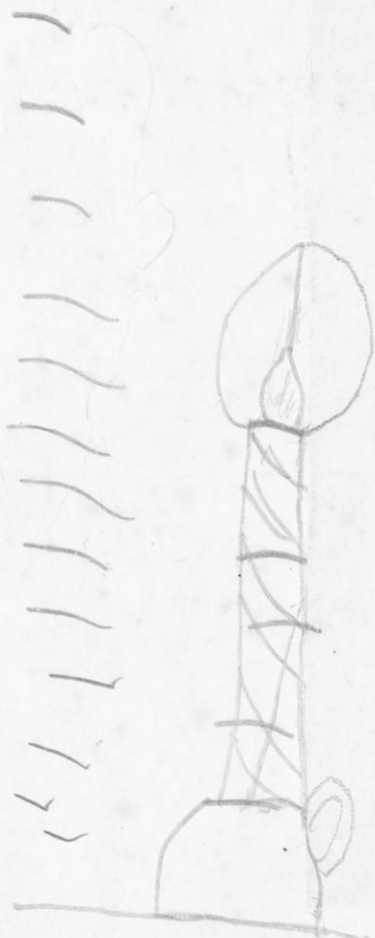

Ψηφισμα της Βουλής των Ελλήνων...

Handwritten signature or name, possibly 'Kostas'.

ΒΑΣ. ΦΑΒΗ
ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ
ΕΙΣ ΟΜΑΔΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Α' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ
ΜΕΤΕΡΡΥΘΜΙΣΜΕΝΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. ΣΙΔΕΡΗ
1927

1 8354

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

2.000

M
W

Διότ. Πρόεδρος Έκπ. Συμφ. 185
7-7-27
Πωλείται μετά βιβλίου, και φόρου δρ. 12,45
Πρόεδρος φόρος άποφ. 4,40
1,30

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ
ΕΙΣ ΟΜΑΔΙΑΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

ΠΡΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΒΑΣ. ΦΑΒΗ
ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ
ΕΙΣ ΟΜΑΔΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Α' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ
ΜΕΤΕΡΡΥΘΙΣΜΕΝΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. ΣΙΔΕΡΗ
1927

Αριθμ. Πρωτ. 18429
Διεκπ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαΐου 1927.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πρὸς τὸν κ. Βασ. Φάβην

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ἡμετέρας πράξεως τῇ 3 τοῦ ἰσταμένου μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 13 τοῦ αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 37 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη τὸ Βιβλίον ὑμῶν Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου διὰ μίαν δεκαετίαν, λογιζομένην ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1927-28.

Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ

Ὁ Διευθυντὴς

Ε. ΚΑΚΟΥΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

υποτισε

I

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. Λαγωοὶ καὶ Ἀλώπεκες.

Λαγωοὶ ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς παρεκάλουν εἰς βοήθειαν ἀλώπεκας· αἱ δὲ εἶπον· «ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ἐγιγνώσκομεν ποῖοί ἐστε καὶ ποίοις πολεμεῖτε».

2. Ἀλώπηξ καὶ βότρυες.

Ἀλώπηξ λιμώπτουσα, ὡς ἐθεάσατο ἐπὶ τινος ἀναδενδράδος βότρυς κρεμαμένους, ἠβουλήθη φαγεῖν αὐτούς, ἀλλ' οὐκ ἠδύνατο· ἀπαλλαττομένη δέ, πρὸς ἑαυτὴν ἔλεγεν· «ὄμφακές εἰσιν».

3. Ταῶς καὶ κολοιός.

Τῶν ὀρνέων βουλευομένων περὶ βασιλείας, ταῶς ἡξίου αὐτὸς χειροτονεῖσθαι βασιλεὺς διὰ τὸ κάλλος· πειθομένων δὲ τῶν ὀρνέων, κολοιὸς εἶπεν· «ἀλλ' ἐὰν, σοῦ βασιλεύοντος, ὁ ἀετὸς ἡμᾶς διώκη, πῶς ἡμῖν βοηθήσεις;»

4. Ὄνος καὶ Λεοντῆ.

Ὄνος δορὰν λέοντος ἐνδύς, λέων ὑπὸ πάντων ἐνοχοῦτο· καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. Ἐπὶ δὲ ἄνεμος ἔπνευσεν, ἡ δορὰ περιηρόθη καὶ γυμνὸς ὀνος ἦν· τότε δὴ πάντες δραμόντες ξύλοις καὶ ῥοπά- αὐτὸν ἔπαιον.

5. Ζεὺς καὶ Ὀφίς.

Τῷ Διὶ γάμους τελοῦντι πάντα τὰ ζῶα δῶρα ἐκόμιζεν, ἕκαστον κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν· ὄφίς δέ, ῥόδον λαβὼν ἐν τῷ στόματι, ἔρπων ἀνέβαινε. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς ἔφη· «τῶν ἄλλων πάντων τὰ δῶρα δέχομαι, ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ στόματος οὐδὲν λαμβάνω».

6. Χελώνη καὶ Λαγῶς.

Χελώνη καὶ λαγῶς περὶ ταχύτητος ἤριζον· καὶ διὰ τέρματα ὀρίσαντες ἔτρεχον. Ὁ μὲν οὖν λαγῶς διὰ τὴν ἔμφυτον ταχύτητα ἀμελήσας τοῦ δρόμου ἐκοιμήθη, ἡ δὲ χελώνη γιγνώσκουσα τὴν ἑαυτῆς βραδύτητα οὐ διέλειπε τρέχουσα, καὶ οὕτω, τὸν λαγῶν κοιμώμενον παραδραμοῦσα, εἰς τὰ τέρματα προτέρα ἀφίκετο.

7. Δελφῖνες καὶ Κωβιός.

Δελφῖνες καὶ φάλαινα πρὸς ἀλλήλους ἐμάχοντο. Ἀκμαζούσης δὲ τῆς μάχης, κωβιὸς ἀνέδου (ἔστι δ' οὗτος μικρὸν ἰχθυΐδιον) καὶ ἐπειρᾶτο αὐτοὺς διαλλάττειν. Εἰς δὲ τις τῶν δελφίνων ἔφη πρὸς αὐτόν· «ἀλλ' ἡμῖν αἰρετώτερόν ἐστιν μαχομένοις ὑπ' ἀλλήλων διαφθαρεῖν ἢ σοῦ διαλλακτοῦ τυχεῖν».

8. Ναυαγός.

Ἄνῆρ Ἀθηναῖος μεθ' ἐτέρων τινῶν ἔπλει. Καὶ δὲ χειμῶνος σφοδροῦ γενομένου, ἡ ναῦς ἀνετράπη· οἱ οὖν ἄλλοι πάντες διενήχοντο, ὁ δὲ Ἀθηναῖος τὴν Ἀναῖαν ἐπικαλούμενος μυρία ἐπηγγέλλετο, εἰ περισσῶς. Τῶν νεναυαγηζότων δὲ τις παρανηχόμενος ἔφη πρὸς αὐτόν· «ἀλλὰ σὺν Ἀθηναῖ καὶ χεῖρα κίνει».

9. Πήρας δύο.

Ἀνθρώπων ἕκαστος δύο πήρας φέρει, τὴν μὲν ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ὀπισθεν, γέμει δὲ κακῶν ἑκατέρα· ἀλλ' ἡ μὲν ἔμπροσθεν ἀλλοτριῶν, ἡ δὲ ὀπισθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἑαυτῶν κακὰ οὐχ ὁρῶσι, τὰ δὲ ἀλλότρια πάνυ ἀκριβῶς θεῶνται.

10. Κολοῖδς καὶ Γλαῦξ.

Κάλλους ἀγὼν ἦν τοῖς ὄρνισιν· ἐπὶ τινὰ δὲ ποταμὸν παραγενόμενοι ἀπενίζοντο. Κολοῖδς δέ, γινώσκων τὴν ἑαυτοῦ δυσμορφίαν, τὰ ἀποπίπτοντα ἀπὸ τῶν ἄλλων ὄρνιθων πτερὰ συνέλεξε καὶ ἑαυτῷ προσεκόλλησε. Συνέβη οὖν ἐκ τούτου εὐειδέστατον πάντων γενέσθαι. Γλαῦξ δὲ μόνη γνοῦσα τὸ πρᾶγμα τὸ ἑαυτῆς πτερόν ἀφηρεῖτο καὶ τοὺς ἄλλους ὄρνιθας ταῦτόν πρᾶττειν ἀνέπειθε. Τῶν μὲν οὖν ὄρνιθων ἕκαστος ἀφείλετο τὸ ἑαυτοῦ πτερόν, ὁ δὲ κολοῖδς ἦν πάλιν κολοῖδς.

11. Κομπαστής.

Ἄνθρωπος ἀποδημήσας καὶ πολλὰς περιελθὼν χώρας εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπανῆλθεν· ἐνταῦθα δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις χώραις ἠνδραγαθηκέναι ἐκόμπαζε, καὶ διὴ καὶ ἐν Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πῆδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἶη πηδῆσαι· πρὸς ταῦτα δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. Τῶν δὲ ἀκουόντων τις ὑπολαβὼν ἔφη· «ἀλλ' εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων· ἰδοὺ ἡ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πῆδημα».

12. Κόραξ καὶ Ἀλώπηξ.

Κόραξ κρέας ἀρπάσας ἐπὶ τινος δένδρου ἐκαθέζετο· ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν ἐβούλετο τοῦ κρέως κρατῆσαι· στᾶσα οὖν ἐπήγει αὐτὸν ὡς εὐμέθη τε καὶ καλόν.

ἔλεγε δὲ ὡς πρέπει αὐτῷ μάλιστα τῶν ὀρνέων βασιλεύειν, καὶ τοῦτο πάντως ἂν ἐγένετο, εἰ φωνὴν εἶχεν. Ὁ δὲ, βουλόμενος πρραστῆσαι αὐτῇ ὡς καὶ φωνὴν ἔχει, βαλὼν τὸ κρέας μεγάλως ἀνέκραγεν. Ἐκείνη δὲ προσδραμοῦσα καὶ τὸ κρέας ἀρπάσασα ἔφη· «ὦ κόραξ, ἔχεις πάντα, νοῦν μόνον κτῆσαι».

13. Λέων καὶ μῦς.

Λέοντος κοιμωμένου καὶ κεχνητός, μῦς εἰς τὸ στόμα εἰσῆλθεν· ὁ δὲ, ἔξαναστὰς καὶ συλλαβὼν αὐτόν, ἔμελλε καταφαγεῖν. Ὁ δὲ μῦς ἐδεῖτο τοῦ λέοντος μὴ φαγεῖν αὐτόν, λέγων ὅτι σωθεῖς, ἀξίαν χάριν ἀποδώσει αὐτῷ· γελάσας δ' ὁ λέων τὸν μῦν ἀπέλυσε. Μετ' οὐ πολὺ συλληφθεὶς ὁ λέων ὑπὸ κυνηγῶν δένδρῳ τινὶ κάλῳ προσεδέθη· τηνικαῦτα ὁ μῦς, ἀκούσας αὐτοῦ στένοντος, προσῆλθε καὶ τὸν κάλων περιέτρωγε, λύσας δ' ἔφη· «σὺ μὲν τότε μου κατεγέλασας, ὡς μὴ προσδοκῶν παρ' ἐμοῦ ἀμειβῆν κομειῖσθαι· νῦν δὲ ἴσθι ὅτι ἔστι καὶ παρὰ μου χάρις».

14. Γεωργοῦ παῖδες.

Γεωργοῦ παῖδες πρὸς ἀλλήλους ἠριζοῦν· ὁ δὲ πατήρ, καίπερ πολλὰ παραινῶν, οὐκ ἠδύνατο πεῖσαι αὐτοὺς ὁμοφρονεῖν διὸ ἐγνώ παραδείγματι πρὸς τοῦτο χρῆσασθαι. Ἐκέλευσεν οὖν αὐτοὺς ῥάβδων δέσμην κομίσαι. Τῶν δὲ τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, τὸ μὲν πρῶτον ἔδωκεν αὐτοῖς ἀθρόας τὰς ῥάβδους καὶ ἐκέλευσεν θραύειν· οἱ δὲ οὐκ ἠδύναντο. Ἐπειτα λύσας τὴν δέσμην ἀνὰ μίαν αὐτοῖς ῥάβδον ἐδίδου· οἱ δὲ ῥαδίως ἔθραυον αὐτάς. Τότε οὖν ἔφη ὁ πατήρ· «ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς, ὦ παῖδες, ἐὰν μὲν ὁμοφρονῆτε, ἀχείρωτοι τοῖς ἐχθροῖς ἔσεσθε, ἐὰν δὲ ἐρίζητε ἀλλήλοις, εὐάλωτοι».

II

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Α΄. ΗΡΑΚΛΗΣ

§ 1. Γέννησις Ἡρακλέους. Πρῶτα κατορθώματα.

Ἄμφιτρώωνος καὶ Ἀλκμήνης ἐγένετο Ἡρακλῆς, ὃς διὰ τὰ μείζω ἢ κατ' ἀνθρώπον ἔργα Διὸς ἐνομιζέτο γενέσθαι καὶ τοῦ Διὸς υἱὸς ἐλέγετο.

Ὅτε δὲ ὀκταμηνιαῖος παῖς ἦν, δύο δράκοντας, ἐπὶ τὴν εὐνὴν αὐτοῦ ἐλθόντας, ἐφόνευσεν ἄγχων αὐτοὺς ἑκατέρω τῇ χειρὶ.

Ὅκτωκαιδεκαέτης δὲ γενόμενος ἦλθέ ποτε εἰς τὰ βουκόλια, ἔνθα τὸν Κιθαιρώνιον λέοντα ἀπέκτεινεν· οὗτος γὰρ ἐκ τοῦ Κιθαιρώνος ὀρμώμενος τὰς Ἀμφιτρώωνος βοῦς ἔφθειρε. Τὴν δὲ δσρὰν τοῦ λέοντος ἐσθῆτα Ἡρακλῆς ἐνέδου.

§ Μανία Ἡρακλέους.

Χρόνῳ δ' ὕστερον Ἡρακλῆς ἐμάνη· μανία δ' οὖν κατεχόμενος τοὺς παῖδας, οὓς ἐκ Μεγάρων εἶχε, καὶ τὴν Μεγάρων αὐτὴν ἐφόνευσεν.

Ἀπαλλαχθεὶς δ' ἔπειτα τῆς νόσου, φυγὴν ἑαυτοῦ κατεδίκασε καὶ παραγενόμενος εἰς Δελφοὺς πυνθάνεται τοῦ θεοῦ ποῦ κατοικήσῃ. Ἡ δὲ Πυθία κατοικεῖν αὐτὸν ἀνεῖλεν ἐν Τίρυνθι. Εὐρυσθεὶ λατρεύοντα ἔτη δώδεκα καὶ τοὺς ἐπιτασσομένους ἄθλους δώδεκα ἐπιτελεῖν τῶν

ἄθλων δὲ τούτων συντελεσθέντων, ἔφη ἀθάνατον αὐτὸν ἔσεσθαι.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἡρακλῆς εἰς Τίρυνθα ἦλθε καὶ τὰ προστασσόμενα ὑπ' Εὐρυσθέως ἐτέλει.

§ 3. Ὁ Νεμεαῖος Λέων.

Πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν αὐτῷ Εὐρυσθεὺς τοῦ Νεμεαίου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν. Εἰς δὲ τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος καὶ τὸν λέοντα ἀνευρὼν ἐτόξευσεν· ὡς δὲ ἔμαθεν ἔτροπον ὄντα, ἀνατεινόμενος τὸ ῥόπαλον ἐδίωκε. Φυγόντος δὲ τοῦ λέοντος εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον, τὴν ἑτέραν ἀπφοδόμησεν εἴσοδον, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἐπιστῆλθε τῷ θηρίῳ· κατασχὼν δὲ αὐτὸ καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ ἤγγεν ἕως διέφθειρε, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων θέμενος ἐκόμισεν εἰς Μυκίνας.

§ 4. Ἡ Λερναία ὕδρα.

Δεύτερον ἄθλον ἐπέταξε αὐτῷ τὴν Λερναίαν ὕδραν κτεῖναι. Αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἔλει ἐκτραφεῖσα ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδῖον καὶ τὰ βοσκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν. Ἦν δὲ ἡ ὕδρα δράκων ὑπερμέγεθες μὲν σῶμα ἔχων, κεφαλὰς δὲ ἑννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητάς, τὴν δὲ μέσην ἀθάνατον. Ἐπιβὰς οὖν ἄροματος, ἠνιοχοῦντος Ἰολάου τοῦ Ἰφικλέους, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην.

Ἐνταῦθα δὲ ζητήσας καὶ εὐρὼν τὴν ὕδραν, τὰς κεφαλὰς αὐτῆς τῷ ῥοπάλῳ ἔκοπεν· ἀλλ' οὐδὲν ἀνύτειν ἠδύνατο· μῆας γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο. Διὸ ἐπεκαλέσατο βοηθὸν τὸν Ἰόλαιον, ὃς μέρος τι τῆς ἐγγύς ὕλης ἐμπρήσας τοῖς δαλοῖς ἐπέκαιε τὰς σφαγὰς, καὶ οὕτω

οὐκ ἦν ἀναφύεσθαι τὰς κεφαλὰς. Ἔπειτα δὲ τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας κατώρουξε καὶ βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν. Τὸ δὲ σῶμα τῆς ὕδρας ἀνασχίσους, ἐν τῇ χολῇ τὰ βέλη ἔβαψεν, ἵνα οὕτω δεινότερα γένοιτο· ἰὸς γὰρ δεινὸς ἡ χολὴ τῆς ὕδρας ἦν.

§ 5. Ἡ Χρυσόκερως ἔλαφος.

Τρίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν χρυσόκερων ἔλαφον εἰς Μυκῆνας ζῶσαν ἐνεγκεῖν· ἦν δὲ αὕτη ἐν Οἰνότη. Βουλόμενος δ' ὁ Ἡρακλῆς μὴ ἀποκτεῖναι αὐτήν, ἀλλὰ μηδὲ τρωῶσαι (ἦν γὰρ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερά), ἐδίωξεν ὄλον ἐνιαυτόν. Ὅτε δὲ τὸ θηρίον κεκμηκὸς τὸν ποταμὸν Λάδωνα διέβαινεν, Ἡρακλῆς συνέλαβεν αὐτό, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων θέμενος διὰ τῆς Ἀρκαδίας εἰς Μυκῆνας ζῶν ἤνεγκεν.

§ 6. Ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος.

Τέταρτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸ Ἐρυμάνθιον κάπρον ζῶντα κομιζεῖν. Τοῦτο δὲ τὸ θηρίον ἐλυμαίνεται τὴν Ψωφίδα ὀρμώμενον ἐξ ὄρους, ὃ καλοῦσιν Ἐρύμανμανθον. Παραγενόμενος οὖν ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου θήραν, ἐδίωξεν αὐτὸν ἕκ τινος λόχμης εἰς χιόνα πολλήν, καὶ ἐμβροχίσας ἐκόμισεν εἰς Μυκῆνας.

§ 7. Ἡ κόπρος τῶν βοσκημάτων τοῦ Αὐγείου.

Πέμπτον ἐπέταξεν αὐτῷ τῶν Αὐγείου βοσκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἔξενεγκεῖν τὴν κόπρον. Ἦν δὲ ὁ Αὐγείας βασιλεὺς τῆς Ἡλίδος, πολλὰ δὲ τούτῳ βοσκήματα ἦν, ἃ ἐν τῇ αὐτῇ αὐλῇ διὰ μακρῶν ἐτῶν σιγκαζόμενα κόπρον ἀμύθητον ἐπεσώρευσε. Τούτῳ προσελθὼν Ἡρακλῆς τὴν

μὲν Εὐρουσθέως ἐπιταγὴν οὐκ ἐδήλωσεν, ἔλεγε δ' ὅτι αὐτὸς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τὴν κόπρον ἐξοίσει, εἰ δώσει αὐτῷ Αὐγείας τὴν δεκάτην τῶν βοσκημάτων. Αὐγείας δὲ ἀπιστῶν ὑπισχνεῖται.

Ἡρακλῆς οὖν τῆς αὐλῆς τοὺς θεμελίους ἐκβαλὼν, τοὺς ποταμοὺς Ἄλφειὸν καὶ Πηνειὸν ἐγγὺς ῥέοντας διὰ τοῦ ῥήγματος παρωχέτευσεν, ἔκρουν δὲ δι' ἄλλης ἐξόδου ἐποίησεν. Καί ἡ μὲν κόπρος παραχορῆμα ἐξηνέχθη τοῦ χώρου· μαθὼν δὲ ὁ Αὐγείας ὅτι κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Εὐρουσθέως τοῦτο τετελεσμένον εἶη, τὸν μισθὸν οὐκ ἀπέδιδου.

§ 8. Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες.

Ἐκτον ἄθλον ἐπέταξε αὐτῷ τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας διῶξαι. Ἦν δὲ παρὰ Στύμφαλον, πόλιν τῆς Ἀρκαδίας, Στυμφαλὶς λεγομένη λίμνη πολλῇ συνηρεφῆς ὕλη· κατὰ ταύτην ὄρνιθες ἐτρέφοντο μυρίαί. Ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς ἠπόρει, ὅπως τὰς ὄρνιθας ἐκβάλῃ, χαλκᾷ κρόταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηναῖα παρ' Ἡφαίστου λαβοῦσα. Ταῦτα κρούων ἀπὸ τινος ὄρους τῇ λίμνῃ παρακειμένου τὰς ὄρνιθας ἐφόβει· αἱ δὲ, τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι, μετὰ δέους ἀνεπέτοντο· τοῦτον τὸν τρόπον Ἡρακλῆς ἐξεδίωξεν αὐτάς.

§ 9. Ὁ Κρητὸς ταῦρος.

Ἐβδομον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Κρητὰ ἀγαγεῖν ταῦρον. Μίνως γὰρ ὁ βασιλεὺς τῆς Κρήτης ἐπηγγεῖλατό ποτε Ποσειδῶνι θύσειν αὐτῷ ὅ,τι ἐκ τῆς θαλάσσης φανείη· παραχορῆμα δὲ ταῦρος ἀνέδου.

Θεασαμενος δ' ὁ Μίνως τοῦ ταύρου τὸ κάλλος καὶ τὸ

μέγεθος, τοῦτον μὲν εἰς τὰ βουκόλια ἔπεμψεν, ἄλλον δὲ Ποσειδῶνι ἔθυσεν. Ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς ἠγρώσεν τὸν ταῦρον. Ἐπὶ τοῦτον παραγενόμενος εἰς Κρήτην Ἡρακλῆς εἶλε καὶ πρὸς Εὐρυσθέα ἐκόμισεν, ἔπειτα δὲ εἶασεν ἄφετον. Ὁ δέ, πλανώμενος δεῦρο κάκεισε, διέβη τὸν Ἴσθμὸν καὶ εἰς Μαραθῶνα τῆς Ἀττικῆς ἀφίκετο, ἔνθα τοὺς ἐγχωρίους ἐλυμαίνετο.

§ 10 Αἱ Διομήδους ἵπποι.

Ὅγδοον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Διομήδους τοῦ Θρακῆς ἵππους εἰς Μυκήνας κομίζειν· ἦσαν δ' αὐταὶ ἀνθρωποφάγοι. Πλεύσας οὖν εἰς Θράκην καὶ βιασάμενος τοὺς ἐπὶ ταῖς φάτναις τῶν ἵππων, συνέλαβεν αὐτὰς καὶ εἰς Μυκήνας πρὸς Εὐρυσθέα ἤγαγεν. Ἀφέντος δ' αὐτὰς τοῦ Εὐρυσθέως, εἰς τὸ ὄρος Ὀλυμπον ἔφυγον, ἔνθα ὑπὸ τῶν θηρίων ἀπώλοντο.

§ 11. Ὁ ζωστήρ τῆς Ἰππολύτης.

Ἐνατον ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε, ζωστήρα κομίζειν τὸν Ἰππολύτης. Αὕτη ἐβασίλευεν Ἀμαζόνων, αἱ κατόικουν περὶ τὸν Θερμῶδοντα ποταμόν, ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον· ἦσκον γὰρ ἀνδρείαν. Εἶχε δὲ Ἰππολύτη τὸν Ἄρεως ζωστήρα, σύμβουλον τοῦ πρωτεύειν ἀπασῶν. Ἐπὶ τοῦτον τὸν ζωστήρα Ἡρακλῆς ἐπέμπετο, ἔχειν αὐτὸν ἐπιθυμούσης τῆς Εὐρυσθέως θυγατρὸς Ἀδμήτης. Παραλαβὼν οὖν ἐθελοντὰς συμμάχους μᾶ νηὶ κατέπλευσεν εἰς Θεμισκύραν. Ἐνταῦθα παραγενομένη πρὸς αὐτὸν Ἰππολύτη καὶ τίνος χάριν ἦκοι πυθομένη, δώσειν τὸν ζωστήρα ὑπέσχετο.

Οἰόμεναι δὲ αἱ Ἀμαζόνες ὅτι τὴν βασιλίδα ἤραζον οἱ προσελθόντες ξένοι, μεθ' ὅπλων ἐπὶ τὴν ναῦν ἐβροήθουν. Ὡς δὲ εἶδεν αὐτὰς ὀπλισμένας Ἡρακλῆς, νομίσας ἐκ δόλου τοῦτο γενέσθαι, τὴν μὲν Ἰπολύτην ἀποκτείνει καὶ τὸν ζωστήρα ἀφαιρεῖται, τὰς δὲ λοιπὰς ἐτρέψατο. Κομίσας δὲ τὸν ζωστήρα εἰς Μυκήνας ἔδωκεν Εὐρεσθεῖ.

§ 12. Αἱ βόες τοῦ Γηρυόνου.

Δέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Γηρυόνου βοῦς ἐξ Ἐρυθείας κομίζεῖν. Ἐρύθεια δ' ἦν νῆσος Ὠκεανοῦ πλησίον κειμένη. Ἐνταῦθα κατόκει Γηρυόνης· εἶχε δὲ φοινικᾶς βοῦς, ὧν ἦν βουκόλος Εὐρυτίων, φύλαξ δὲ Ὅρθος ὁ κύων, ὃς ἦν δικέφαλος. Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὰς Γηρυόνου βοῦς διὰ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Λιβύην διέβη· ἔστησε δὲ σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ὄρων Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἀντιστοίχους δύο στήλας.

Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἐρύθειαν καὶ ὑπὸ τοῦ κυνὸς κωλυόμενος ἀπάγειν τὰς βοῦς, τοῦτον μὲν τῷ ῥοπάλῳ παίει, τὸν δὲ βουκόλον Εὐρυτίωνα, τῷ κυνὶ βοηθοῦντα, ἀπέκτεινεν. Γηρυόνης δὲ πυθόμενος τὸ γεγονός κατέλαβεν Ἡρακλέα τὰς βοῦς ἀπάγοντα, καὶ συμπλακεῖς αὐτῷ ἀπέθανεν. Ἡρακλῆς δὲ τὰς βοῦς Εὐρυσθεῖ ἐκόμισεν, ἃς οὗτος ἔθυσεν Ἡρα.

§. 13 Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

Ἐνδέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ παρ' Ἑσπερίδων χρυσᾶ μῆλα κομίζεῖν. Αἱ δὲ Ἑσπερίδες, τέσσαρες οὔσαι Αἴγλη, Ἐρύθεια, Ἑσπερία καὶ Ἀρέθουσα, ᾄκουν ἐν

Ἐπερβορείους παρ' Ἄτλαντι κῆποι δ' ἦσαν αὐταῖς πλήρεις δένδρων χρυσοῦς φερόντων καρπούς, οὓς δράκων ἀθάνατος ἐφύλαττεν. Ὡς οὖν Ἡρακλῆς εἰς Ἐπερβορείους πρὸς Ἄτλαντα ἦκεν, ἔπεισεν αὐτὸν ἐπὶ τὰ μῆλα πορεύεσθαι, αὐτὸς δὲ τὸν πόλον ἐδέξατο.

Ἄτλας δὲ δρεψάμενος τρία μῆλα ἦκε πρὸς Ἡρακλέα, καὶ τὰ μὲν μῆλα αὐτὸς φησι κομεῖν Εὐρουσθεῖ, τὸν οὐρανὸν δὲ ἐκέλευσεν ἐκείνῳ ἀνεχεῖν ἀντ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς οὐκ ἀρνεῖται μὲν, ἀλλὰ δεῖται αὐτοῦ δέξασθαι τὸν οὐρανὸν ἐπὶ χρόνον τινά, ἕως ἂν σπεῖραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ποιήσῃται. Τοῦτο ἀκούσας Ἄτλας ἐπὶ γῆς κατέθηκε τὰ μῆλα καὶ τὸν οὐρανὸν ἐδέξατο. Οὕτω δὲ Ἡρακλῆς ὑπελθὼν τὸν Ἄτλαντα, ἔλαβε τὰ μῆλα καὶ ἐκόμισεν Εὐρουσθεῖ.

§ 14 Ὁ Κέρβερος

Δωδέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ Κέρβερον ἐξ Ἄδου κομίζειν. Εἶχε δ' οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλάς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος, κατὰ δὲ τοῦ νώτου παντοίων εἶχεν ὄφρων κεφαλάς. Παραγενόμενος οὖν ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα τῆς εἰς Ἄδου καταβάσεως τὸ στόμιον ἦν, διὰ τούτου κατήλθεν.

Ὅτε δὲ Κέρβερον παρὰ Πλούτωνος ἦιεν, ἐπέτρεψεν αὐτῷ Πλούτων ἄγειν, κρατήσαντι χωρὶς τῶν ὄπλων ἃ εἶχεν. Ὁ δὲ, ἐντυχὼν αὐτῷ ἐπὶ ταῖς τοῦ Ἄδου πύλαις, συλλαμβάνει καὶ περιβαλὼν τῷ τραχήλῳ τὰς χεῖρας, οὐκ ἐλαύετο συνέχων καὶ ἄγχων τὸ θηρίον καίπερ δακνόμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν δράκοντος. Οὕτως οὖν συνέχων τὸν Κέρβερον ἦκεν εἰς Μυκίνας, δείξας δὲ Εὐρουσθεῖ πάλιν ἐκόμισεν εἰς Ἄδου.

§ 15. Ἡρακλῆς καὶ Δηιάνειρα.

Μετὰ δὲ τοὺς ἄθλους τούτους παραγενόμενος Ἡρακλῆς εἰς Καλυδῶνα, τὴν Οἰνέως θυγατέρα Δηιάνειραν ἠγάγετο. Εὐωχούμενος δὲ παρ' Οἰνεῖ, κονδύλω ὑπὸ μέθης ἔπληξεν Ἀρχιτέλους παῖδα Εὐνομον, ὃς ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀπέθανε· συγγενὴς δὲ Οἰνέως ἦν οὗτος. Καὶ ὁ μὲν πατὴρ τοῦ παιδός, ἀκουσίως γεγενημένου τοῦ φόνου, συγγνώμην εἶχεν Ἡρακλεῖ· ὁ δὲ κατὰ τὸν νόμον τὴν φυγὴν ὑπομένειν ἤθελε, καὶ ἔγνω πρὸς Κήρυκα εἰς Τραχίνα ἀπιέναι.

§ 16. Ἡρακλῆς καὶ Νέσσος.

Ἄγων δὲ Δηιάνειραν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐήνον ἦκεν, ἔνθα καθεζόμενος Νέσσος ὁ κένταυρος τοὺς παριόντας διεπόρθμευε μισθοῦ. Ἡρακλῆς μὲν οὖν αὐτὸς τὸν ποταμὸν διέβαινε, Δηιάνειραν δὲ ἐπέτρειψε Νέσσοφ μισθοῦ διακομίζειν· ὃς διαβιβάζων τὴν Δηιάνειραν ἀπάγειν αὐτὴν ἐπεχειρεῖ· τοῦτο αἰσθόμενος Ἡρακλῆς Νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν.

Ὁ δέ, μέλλον τελευτᾶν, προσεκαλέσατο Δηιάνειραν καὶ εἶπεν αὐτῇ, εἰ ἐθέλοι φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα ἔχειν, τὸ ὄν ἐκ τοῦ τραύματος αἷμα φυλάττειν παρ' ἑαυτῇ· ἡ δὲ πειοθεῖσα, ἔλαβε τοῦτο καὶ ἐν ἀγγεῖφ χαλκῷ ἐγκεκλεισμένον ἐφύλαττεν.

§ 17. Ἡρακλῆς καὶ Εὐρυτος.

Ἀφικόμενος εἰς Τραχίνα στρατιὰν ἐπ' Οἰχαλίαν ἤθροισεν, Εὐρυτον τιμωρήσασθαι βουλόμενος διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν. Μετὰ τοὺς ἄθλους, οὗς Ἡρακλῆς ἐτέλεσεν Εὐ-

ρουθεῖ πειθόμενος, ἐμνηστεύσατο τὴν Εὐρύτου θυγατέρα Ἴολην. Εὐρυτος δὲ ἄθλον πρότεθεικε τὸν Ἴολης γάμον τῷ νικήσαντι τοξικῇ αὐτόν τε καὶ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας. Ἡρακλῆς δὲ κρείττων αὐτῶν ἀποδειχθεὶς, οὐκ ἔτυχε τοῦ γάμου.

§ 18. Ἡρακλῆς καὶ Ἴολη.

Στρατεύσας οὖν ἐπ' Οἰχαλίαν ἀποκτείνει τὸν τε Εὐρυτον καὶ τοὺς παῖδας, αἶρεῖ δὲ καὶ τὴν πόλιν καὶ διαρπάσας αὐτὴν ἀπήγε· Ἴολην αἰχμάλωτον. Ὀρμισάμενος δὲ Κηναίῳ, τῆς Εὐβοίας ἀκρωτηρίῳ, Διὸς Κηναίου βωμὸν ἰδρύσατο. Μέλλων δὲ θύειν, Λίχαν εἰς Τραχίνα ἔπεμψε λαμπρὰν ἐσθῆτα οἴκοθεν οἴσοντα. Παρὰ τούτου τὰ κατὰ Ἴολην Δημίειρα πυθομένη καὶ δεύσασα, μὴ ἐκείνην μᾶλλον ἀγασπήσῃ, τῷ τοῦ Νέσσου αἵματι τὸν χιτῶνα ἔχρισεν, ὃ φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα παρ' ἑαυτῇ ἐφύλαττεν.

19. Θάνατος Ἡρακλέους.

Τοῦτον οὖν τὸν χιτῶνα ἐνδύς ὁ Ἡρακλῆς ἔθνευ. Ὡς δέ, θερμαθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ τῆς ὕδρας ἰὸς τὸν χροῦτα διεβίβρωσκε, τὸν χιτῶνα Ἡρακλῆς ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι· συναλεσπῶντο δὲ καὶ αἱ σάρκες. Γοιαύτῃ συμφορᾷ χρησάμενος εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεῶς κομίζεται. Δημίειρα δὲ αἰσθομένη τὸ γεγονός ἀπήγατο.

Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Οἶτην ὄρος (ἔστι δὲ τοῦτο τῶν Τραχινίων), ἐκεῖ ὕλην πολλὴν ἔτεμε καὶ σωρὸν ποιήσας ἐπέβη αὐτοῦ· καὶ ἐκέλευε μὲν τοὺς παρεστῶτας ὑφάλπειν· μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, Ποίας παριῶν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων ὑφῆψε, καὶ τὸ τόξον παρὰ Ἡρακλέους δῶρον ἔλαβεν. Καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς, λέγεται νέφος γενέσθαι καὶ μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἐνεγκεῖν.

B. ΘΗΣΕΥΣ

§ 1. Αἰγεὺς καταλείπει ὑπὸ πέτραν

ξίφος, καὶ πέδιλα τῷ υἱῷ.

Αἰγεὺς, ὁ τῶν Ἀθηνῶν βασιλεὺς, εἰς Τροίζηνα ἐλθὼν ἠγάγειο γυναῖκα τὴν Πυθίεως θυγατέρα Αἴθραν. Ὑπονοήσας δὲ αὐτὴν κτεῖν, κατέλιπε ξίφος καὶ πέδιλα ὑπὸ πέτραν μεγάλην, ἣ κοιλότητα εἶχε ὥστε περιλαμβάνειν ταῦτα. Ἀπῆλθε δὲ προειπὼν μόνη ἐκείνη, ἂν υἱὸς γένηται καὶ αὐξηθεὶς δυνατὸς ἢ τὴν πέτραν ἀναστῆσαι καὶ λαβεῖν τὰ καταλειφθέντα, πέμπειν πρὸς αὐτὸν μηδενὸς εἰδότος· ἰσχυρῶς γὰρ ἐδεδοίκει τοὺς Παλλαντίδας, οἳ ἐπεβούλευον αὐτῷ. Ἦσαν δ' οὗτοι πενήκοντα παῖδες τοῦ Πάλλαντος.

§ 2. Θησεὺς τὴν πέτραν ἀνωθεὶ

καὶ τὰ σύμβολα λαμβάνει.

Τεκούσης δὲ τῆς Αἴθρας υἱόν, οὗτος μὲν Θησεὺς ἐκλήθη, ὑπὸ τοῦ πάππου δὲ ἐν Τροίζηνι ἐτρέφετο. Τὸν μὲν οὖν ἄλλον χρόνον ἔκρυπτεν Αἴθρα τὴν ἀληθῆ τοῦ Θησεῦς γένεσιν. Ἐπεὶ δὲ μειράκιον ἦν καὶ ἅμα τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ διέφαινε θάρρος καὶ φρόνημα, πρὸς τὴν πέτραν προσήγαγεν αὐτὸν ἢ μήτηρ καὶ εἰποῦσα ποίου πατρὸς υἱὸς ἐγένετο, ἐκέλευσε λαβεῖν τὰ πατρῶα σύμβολα καὶ πλεῖν εἰς Ἀθήνας. Ὁ δὲ τὴν πέτραν ῥαδίως ἀνέωσε καὶ τὰ σύμβολα ἔλαβεν.

3. Θησεῖα διακαίει ἢ δόξα τῆς Ἡρακλέους ἀρετῆς.

Ἐπεὶ δὲ χαλεπὸν ἦν περὶ πορεύεσθαι εἰς Ἀθήνας

διὰ τὸ πλῆθος τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν κακούργων, ὃ τε πάππος καὶ ἡ μήτηρ ἐδέοντο αὐτοῦ διὰ θαλάσσης κομίζεσθαι, ἀσφαλοῦς τοῦ πλοῦ ὄντος. Καὶ δὴ Πιπθεὺς περὶ τῶν κακούργων διηγούμενος ὁποῖος ἕκαστος εἶη καὶ ὁποῖα δρώη, ἐπειρᾶτο πείθειν Θησέα ἐλθεῖν διὰ θαλάσσης.

Ἄλλ' ἐκεῖνος πλεῖν οὐδαμῶς ἐβούλετο· πάλαι γάρ, ὡς ἔοικε, διέκαιεν αὐτὸν ἡ δόξα τῆς Ἡρακλέους ἀρετῆς καὶ προθυμότατος ἀκροατῆς ἐγένετο τῶν διηγουμένων περὶ ἐκείνου, ὁποῖος εἶη καὶ ὁποῖα ἔργα δρώη.

§ 4. Φιλοτιμεῖται παρασχεῖν τῷ πατρὶ ἐμφανῆ τὸν χαρακτῆρα τῆς εὐγενείας.

Δεινὸν οὖν ἐποιεῖτο καὶ οὐκ ἀνεκτόν, ἐκεῖνον μὲν ἐπὶ τοὺς πανταχοῦ πονηροὺς βαδίζοντα καθαίρειν γῆν καὶ θάλασσαν, αὐτὸν δὲ τοὺς πρὸ ποδῶν ἄθλους φεύγειν. Ἐφιλοτιμεῖτο δὲ προσενεγκεῖν τῷ πατρὶ γνωρίσματα πέδιλα καὶ ξίφος οὐκ ἀναίμακτα, ἀλλ' εὐθύς ἔργοις ἀγαθοῖς παρασχεῖν ἐμφανῆ τὸν χαρακτῆρα τῆς εὐγενείας. Τοιαῦτα φρονῶν ἐξώρμησεν.

§ 5. Περιφότης.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ Περιφότης τις, ὅπλῳ χρώμενος κορύνη καὶ ταύτη τοὺς παριόντας φονεύων, Θησέα ἐκόλυε προάγειν· τοῦτον οὖν Θησεὺς ἀπέκτεινεν. Ἐπεὶ δ' ἤρρεσεν αὐτῷ ἡ κορύνη, ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ὅπλῳ ἐχρῆτο.

§ 6. Σίνις ὁ Πιτυοκάμπτης.

Δεύτερον δὲ ἐν Ἴσθμῳ Σίνιν τοῦ Πολυπήμονος ἀπο-

κτείνει. Οὗτος Πιτυοκάμπτης ἐπεκαλεῖτο κάμπτων γὰρ δύο πίτυς, τοὺς παριόντας προσέδει ἀπ' αὐτῶν, ἔπειτα δὲ ἀφίει τὰ δένδρα ἄνω φέρεσθαι· τότε ὑφ' ἑκατέρας τῶν πιτύων ὁ δεδεμένος ἐλκόμενος διεσπᾶτο καὶ οὕτως ἀπέθνησκε. Τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ Θησεὺς Σίνιν ἀπέκτεινεν.

§ 7. Κρομμωνία σῦς.

Τρίτον ἔκτεινε τὴν Κρομμωνίαν σὺν, ἣ Κρομμυῶνα τῆς Κορινθίας ἐλυμαίνεται· ἦν δ' αὕτη οὐ φαῦλον θηρίον, ἀλλὰ μίχιμον καὶ χαλεπὸν κρατηθῆναι.

§ 8. Σκίρων ὁ Κορίνθιος.

Τέταρτον ἔκτεινε Σκίρωνα τὸν Κορίνθιον. Οὗτος ἐν τῇ Μεγαρικῇ κατέχων τὰς ἀπ' αὐτοῦ κληθείσας πέτρας Σκιρωνίδας ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας νίξειν αὐτοῦ τοὺς πόδας· νίζοντας δὲ εἰς τὴν θάλασσαν αὐτοὺς ἰσχυρῶ λακτίσματι ἔρριπε, βορὰν ὑπερμεγέθει χελώνη· Θησεὺς δὲ ἀρπάσας αὐτὸν τῶν ποδῶν εἰς τὴν θάλασσαν ἐσφενδόνησεν.

§ 9. Κερκυών.

Πέμπτον ἔκτεινεν ἐν Ἐλευσίνι Κερκυόνα, ὃς ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας παλαίειν, καὶ καταπαλαίων αὐτοὺς ἀνήρει. Θησεὺς δὲ αὐτὸν μετέωρον ἐπάρας ἤραξεν εἰς τὴν γῆν.

§ 10. Δαμάστης ὁ Προκρούστης.

Ἐκτον ἀπέκτεινε Δαμάστην τὸν Προκρούστην. Οὗ-

τος τὴν οἴκησιν ἔχων παρὰ τὴν ὁδὸν ἔστρωσε δύο κλίνας, τὴν μὲν ἐλάττω, τὴν δὲ μείζω· τοὺς παριόντας δὲ ἐπὶ ξένια καλῶν ὧδε ἀπέκτεινε· τοὺς μὲν βραχυτέρους ἐπὶ τῆς μείζονος κλίνης κατέκλινεν, ἔπειτα δὲ σφύραις ἔτυπεν, ἵνα ἐξισωθεῖεν τῇ κλίνῃ, τοὺς δὲ μείζονας ἐπὶ τῆς ἐλάττονος καὶ τὰ ὑπερέχοντα τοῦ σώματος ἀπέπριε. Καὶ τοῦτον Θησεὺς ἀπέκτεινεν ὥσπερ τοὺς ξένους ἐκεῖνος.

§ 11. Θησεὺς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς.

Καθάρας οὖν Θησεὺς τὴν ὁδὸν ἦκεν εἰς Ἀθήνας παῖσιν ἀγνῶς. Ὅτε δὲ Αἰγεὺς ὡς ξένον εἰσΐτα αὐτόν, Θησεὺς οὐκ ἔλεγεν ὅστις εἶη· ἐβούλετο γὰρ ἀπὸ τῶν συμβόλων ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀναγνωρισθῆνα· κρεῶν οὖν παρακειμένων, ἐσπάσατο τὴν μάχαιραν ὡς ταύτην τεμῶν. Ταύτην ἰδὼν ὁ Αἰγεὺς ταχὺ κατέμαθε τὸν υἱὸν ὄντα· καὶ παραχρῆμα ἠσπάζετο αὐτόν καὶ κατεφίλει. Συναγαγὼν δὲ τοὺς πολίτας ἐγνώριζεν αὐτοῖς τὸν υἱόν· οἱ δὲ ἠδέως ἀπεδέχοντο διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν.

§ 12. Οἱ Παλλαντίδαι πολεμοῦσι τῷ Θησεῖ.

Οἱ δὲ Παλλαντίδαι πρότερον μὲν ἠλπίζον αὐτοὶ τὴν βασιλείαν καθέξιν, Αἰγέως ἀτέκνου τελευτήσαντος· ἐπεὶ δὲ Θησεὺς ἀπεδείχθη διάδοχος, χαλεπῶς ἔφερον τοῦτο καὶ εἰς πόλεμον κατέστησαν. Διελόντες δ' ἑαυτοὺς εἰς δύο μοίρας ὡς διχόθεν ἐπιθησόμενοι τοῖς ἐναντίοις, οἱ μὲν ἐμφανῶς ἐχώρουν ἐπὶ τὸ ἄστυ μετὰ τοῦ πατρὸς, οἱ δὲ, κρύψαντες ἑαυτοὺς ἐνὶ ἡδρευον. Θησεὺς δὲ μαθὼν τὰ βεβουλευμένα τοῖς Παλλαντίδαις ἐξαίφνης ἐπέπεσε τοῖς ἐνεδρεύουσι καὶ πάντας ἀπέκτεινεν. Οἱ δὲ μετὰ Πάλλαντος, πυθόμενοι τοῦτο, διεσπάρησαν.

§ 13. *Θησεὺς χειροῦται τὸν Μαραθώνιον ταῦρον.*

Μετὰ ταῦτα Θησεὺς δρᾶν τι βουλόμενος ὑπὲρ τοῦ δήμου, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον οὐκ ὀλίγα πράγματα τοῖς οἰκοῦσι παρέχοντα· καὶ χειρωσάμενος αὐτὸν ζῶντα διὰ τοῦ ἄστεως ἤλασεν· εἶτα τῷ Ἀπόλλωνι ἔθυσεν.

§ 14. *Ὁ δασμὸς τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὸν Μίνων.*

Ὀλίγω δὲ ὕστερον ἤκον ἐκ Κρήτης τὸ τρίτον ἄνδρες, οἱ τὸν δασμὸν ἐμελλον ἀπάξειν, ὃν Ἀθηναῖοι ὠμολόγησαν Μίνῳ νικήσαντι αὐτοὺς ἐν πολέμῳ. Ὁμολόγησαν δὲ Ἀθηναῖοι πέμπειν δι' ἑννέα ἐτῶν δασμὸν νεανίας ἑπτὰ καὶ παρθένους τρσαύτας, βορὰν τῷ ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ Μινωταύρῳ. Ἦν δὲ Μινώταυρος τέρας ἀνθρωποφάγον ἔχον ταύρου κεφαλὴν, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνδρός· τοῦτον Μίνως κατέκλεισεν ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ, ὃς ἦν οἴκημα καμπαῖς πολυπλόκοις πλανῶν τὴν ἔξοδον.

§ 15. *Θησεὺς μεγαληγορεῖ ὡς χειρώσεται Μινώταυρον.*

Εἰς τὸν τρίτον δασμὸν τῷ Μινωταύρῳ συγκαταλέγεται καὶ Θησεύς· ὡς δὲ τινες λέγουσιν ἐκὼν ἑαυτὸν ἔδωκεν. Πρότερον μὲν οὖν οὐδεμία σωτηρίας ἐλπίς ἦν· διὸ καὶ μέλαν ἰστίον ἔχουσαν, ὡς ἐπὶ συμφορᾷ προδήλῳ, τὴν ναῦν ἔπεμπον· τότε δέ, ἐπεὶ Θησεὺς τὸν πατέρα ἐθάρρυνε καὶ ἐμεγαληγόρει ὡς χειρώσεται Μινώταυρον, ἔδωκεν ὁ Αἰγεὺς καὶ ἕτερον ἰστίον λευκὸν τῷ κυβερνήτῃ, καὶ ἐκέλευσεν αὐτόν, εἰ μὲν σωθείη Θησεὺς, τῷ λευκῷ πλεῖν εἰς Ἀθήνας, εἰ δὲ μὴ, τῷ μέλανι.

§ 16. Ἀριάδνη βοηθεῖ Θησεῖ.

Ἐπεὶ δὲ κατέπλευσαν εἰς Κρήτην, Θησεὺς ἐντυγχάνει Ἀριάδνην τῇ τοῦ Μίνω θυγατρὶ· αὕτη δὲ διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν ῥώμην τοῦ νεανίου ἠράσθη αὐτοῦ καὶ ἐδίδαξεν, ὅπως δύναιτο τοῦ Λαβυρίνθου τοὺς ἐλιγμοὺς διεξιελθεῖν καὶ τοῦ Μινωταύρου κρατῆσαι.

Ἔδωκεν οὖν Θησεῖ λίνου πηνίον καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν τὴν μὲν ἄκρην τοῦ λίνου προσδεῖσαι κατὰ τὴν εἴσοδον, ἔπειτα δὲ ἀνελίσσων αὐτὸ εἰσιέναι εἰς τὸν Λαβύρινθον· ἔδωκε δὲ καὶ φάρμακα, οἷς τὸν Μινώταυρον κατακοιμίσει· φαρμακεύτρια γὰρ ἦν ἡ Ἀριάδνη.

Οὕτω Θησεὺς τὸν μὲν Μινώταυρον ἐφόνευσε, τὰς δὲ καμπὰς τοῦ Λαβυρίνθου ἐξέφυγε τὸ λίνον ἀναλεγόμενος· ἔπειτα δὲ ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας μετὰ τῶν νεανιῶν καὶ τῶν παρθένων.

§. 17. Αἰγεὺς ῥίπτει ἑαυτὸν κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως.

Καταπλεόντων δέ, ἐπελάθετο μὲν ὁ Θησεύς, ἐπελάθετο δὲ ὁ κυβερνήτης ὑπὸ χαρᾶς ἐπᾶραι τὸ ἰστίον, ᾧ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ἔδει γνώριμον τῷ Αἰγεῖ γενέσθαι. Αἰγεὺς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως τὴν ναῦν ἰδὼν ἔχουσαν μέλαν ἰστίον, Θησεῖα ἐνόμισεν ἀπολωλέναι καὶ ἔρριψεν ἑαυτὸν κατὰ τῆς πέτρας.

§ 18. Θησεὺς συνοικίζει τοὺς Ἀθηναίους.

Ὅτε δὲ Θησεὺς παρέλαβε τὴν δυναστείαν, οἱ τὴν Ἀττικὴν κατοικοῦντες σποράδες τῆδε κάκει κατόκουν· ἐνίοτε δὲ καὶ διεφέροντο ἀλλήλοις καὶ ἐπολέμουν.

Θησεὺς οὖν συνόκισεν αὐτοὺς εἰς ἓν ἄστυ πρὸς τὸ κοινὸν πάντων συμφέρον· καταλύσας δὲ τὰ παρ' ἐκάστοις βουλευτήρια, ἓν βουλευτήριον ἅπασιν κοινὸν ἐποίησεν ἐν-

ταῦθα, ὅπου νῦν ἴδρυνται τὸ ἄστυ, τὴν δὲ πόλιν Ἀθήνας προσηγόρευσεν· ἑορτὴν δὲ καὶ ἀγῶνα κοινὸν ἐποίησεν, ὃν Παναθηναία ἐκάλεσεν.

§ 19. Θησέως κήρυγμα.

Ἐπι δὲ μᾶλλον αὐξῆσαι τὴν πόλιν βουλόμενος ἐκάλει πάντας ἐπὶ τοῖς ἴσοις, καὶ τὸ «δεῦρ' ἴτε πάντες λεῶ» κήρυγμα Θησέως γενέσθαι φασίν. Ἐκοψε δὲ καὶ νόμισμα βουῖν ἐγκαράξας ἢ διὰ τὸν Μαραθῶνιον ταῦρον ἢ πρὸς γεωργίαν τοὺς κατοίκους παρακαλῶν.

§ 20. Θησεὺς ἀποδημεῖ εἰς Σκυῶρον.

Χρόνῳ δ' ὕστερον καταστασιαζόμενος τοὺς μὲν παῖδας εἰς Εὐβοίαν ὑπεξέπεμψε πρὸς Ἐλεφήνορα, αὐτὸς δὲ εἰς Σκυῶρον ἀπέπλευσεν· ἦν γὰρ αὐτῷ πρὸς τοὺς ἐκεῖ φίλια, καὶ κτήματα δὲ ἐν τῇ νήσῳ πατρῶα. Ἐβασίλευε δὲ Λυκομήδης τότε τῶν Σκυριῶν. Πρὸς τοῦτον οὖν ἀφικόμενος ἦτει τοὺς ἀγροὺς ἀπολαβεῖν, ὡς αὐτόθι κατοικήσων. Ὁ δὲ Λυκομήδης δεῖσας περὶ τῆς βασιλείας ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς χώρας ἀνήγαγεν αὐτόν, ὡς ἐκεῖθεν ἐπιδείξων τοὺς ἀγροὺς· ὅτε δὲ Θησεὺς ἔβλεπε πρὸς τὸ πεδῖον, Λυκομήδης ἔωσεν αὐτόν κατὰ τῶν πετρῶν καὶ οὕτως ἐφόρευσεν.

§ 21. Ἀθηναῖοι ἀναλαμβάνουσι τὰ Θησέως ὄστᾶ.

Πολλῷ δ' ὕστερον χρόνῳ, Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι πρὸς Μήδους μαχομένων, ἔδοξαν οὐκ ὀλίγοι φᾶσμα Θησέως ἐν ὅπλοις καθορᾶν πρὸ αὐτῶν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους φερόμενον. Μετὰ δὲ τὰ Μηδικὰ μαντευομένοις τοῖς Ἀθηναίοις ἀνεῖλεν ἡ Πυθία τὰ Θησέως ἀναλαβεῖν ὄστᾶ καὶ ἐντίμως παρ' ἑαυτοῖς φυλάττειν. Κίμων δὲ ἐλὼν τὴν νῆσον ἐκόμισε ταῦτα εἰς Ἀθήνας. Ἀθηναῖοι δὲ πομπαῖς τε λαμπραῖς ἐδέξαντο καὶ θυσίαις ὥσπερ αὐτὸν κατιόντα εἰς τὸ ἄστυ.

Γ'. ΚΥΚΛΩΠΕΙΑ

§. 1 Οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων ἀποπλεύουσιν οἴκαδε.

Ἄλωσης τῆς Τροίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ἡγεμόνες μετὰ τῶν στρατιωτῶν οἴκαδε ἀπέπλευσαν· καὶ τούτων οἱ μὲν εὐπλοοῦσι καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν ἀποσώζονται, ὡς Διομήδης καὶ Νέστορ, οἱ δέ, πολλὰ πλανηθέντες καὶ παθόντες, ὡς Μενέλαος καὶ Ἀγαμέμνων.

Πάντων δὲ μάλιστα Ὀδυσσεὺς ἐπλανήθη, ὅς μόνος εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἀπεσώθη, τῶν ἐταίρων πάντων ἀπολομένων. Οὗτος οὖν ἀναχθεὶς ἀπὸ Τροίας σὺν δώδεκα ναυσὶ τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Λωτοφάγων χώραν ἀφικνεῖται, ἐντεῦθεν δὲ εἰς τὴν Κυκλώπων γῆν ὑπὸ τῶν ἀνέμων φέρεται.

§ 2. Οἱ Κύκλωπες.

Ἐγγὺς δὲ ταύτης γενόμενος τὰς μὲν ἄλλας ναῦς καταλείπει ἐν τινι παρ' αὐτὴν νήσῳ, αὐτὸς δὲ μίαν ἔχων πρὸς τὴν Κυκλώπων γῆν ὀρμίζεται. Ἦσαν δ' οἱ Κύκλωπες ἄνδρες ὑπερμεγέθεις, ἄγριοι, ἀνδροφάγοι, ἕνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου ἔχοντες ὑπεράνω τῆς πλατείας ὀινός, λάσιοι δ' ἦσαν πάντα τό τε στέρον καὶ τὴν γαστέρα καὶ τὸ εἰς ὄνυχα ἦγον.

Αὐταῖς χερσὶ φυτὸν οὐκ ἐφύτευον οὐδ' ἤρουν τὴν γῆν, ἀλλ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο, καὶ πυροὶ καὶ κριθαὶ καὶ ἄμπελοι. Οὔτε πόλεις οὔτε βουλήν οὔτε νόμους εἶχον· ἀλλήλων γὰρ οὐκ ἐφρόντιζον· ἐν σπηλαίοις δὲ κατοικοῦν, χωρὶς ἕκαστος, καὶ τὰς ἑαυτῶν ἔβροσκον αἶγας. Ξένοι οὐκ ἀφικνοῦντο ἐνταῦθα, οὐδ' αὐτοὶ ἄλλοσέ ποι ἔπλεον· οὐ γὰρ πλοῖα ἐναυπήγουν. Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ Κύκλωπες.

§ 3. Εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Πολυφήμου.

Μετὰ δώδεκα οὖν ἑταίρων Ὀδυσσεὺς ἀποβαίνει τῆς νεῶς καὶ εἷς τι ἐπὶ τῇ θαλάσῃ ἄντρον ἔρχεται ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἄσκον οἴνου· ἦν δὲ Πολυφήμου τὸ ἄντρον, ὅς ἦν Κυκλώπων πάντων ἰσχυρότατος ἅμα καὶ ἀγριώτατος· ὄκει δὲ μόνος. Ἐνταῦθα οὖν ἄψαντες πῦρ καὶ τῶν ἐρίφων τινὰς σφάξαντες εὐωχοῦντο καὶ τὸν Κύκλωπα ἀνέμενον, εἴ πως ξένια αὐτοῖς δοίη.

Ἐλθὼν δ' ὁ Κύκλωψ καὶ εἰσελάσας τὰ ποίμνια, προσέθηκε τῇ θύρᾳ πέτρον ὑπερμεγέθη, ὃν οὐδ' ἂν εἴκοσιν ἅμαξαι ἀποκινήσειαν· ἔπειτα δὲ καθεζόμενος ἤμελγε τὰς τε οἶς καὶ τὰς αἴγας καὶ παραυτίκα τὸ μὲν ἡμῖσι τοῦ γάλακτος θρέψας κατέθηκεν εἰς πλεκτοὺς ταλάρους, τὸ δὲ ἕτερον ἡμῖσι ἐν ἀγγείοις διεφύλαξεν, ἵνα εἴη αὐτῷ πίνειν, ὁπότε διψῶη.

§ 4. Δέονται τοῦ Κύκλωπος ξένια αὐτοῖς δοῦναι.

Τούτων περανθέντων, πῦρ ἀνῆψε καί, τοῦ σπηλαίου ἀνασθέντος, εἶδεν Ὀδυσσεῖα καὶ τοὺς ἑταίρους. Βλέψας σὺν πρὸς αὐτοὺς ἤρετο· «ὦ ξένοι, τίνας ἐστέ;» Οἱ δὲ δεισαντες φθόγγον βαρὺν πελωρίου ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένοι ἦσαν· Ὀδυσσεὺς δὲ εἶπεν· «ἡμεῖς Ἀχαιοὶ ἐσμεν, στρατιῶται τοῦ Ἀτρεΐδου Ἀγαμέμνονος, οὗ τὸ κλέος μέγα ἂν· Ἑλλάδα πᾶσαν· ἐκ τῆς Τροίας ἐπλέομεν οἴκαδε, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐνταῦθα ἐπερρίφθημεν· οὕτω Ζεὺς ἠθέληεν. Νῦν δὲ ἰκέται ἐσμεν σοῦ καὶ δεόμεθα ξενιά τινα ἡμῖν δοῦναι. Αἰδοῦ δ', ὦ κράτιστε, τοὺς τ' ἄλλους θεοὺς καὶ τὸν Δία, ὅς ἰκετῶν καὶ ξένων προστάτης ἐστίν».

§ 5. Ὁ Κύκλωψ κατασπαράσσει δύο τῶν ἐταίρων.

Ὁ δὲ Κύκλωψ ἀνελεήμονι θυμῷ τάδε ἀπεκρίνατο· «νήπιοί ἐστε, ὦ ξένοι, οἳ κελεύετε με δεδιέναι ἢ αἰδεῖσθαι θεούς· οἱ γὰρ Κύκλωπες πολὺ κρείσσονές ἐσμεν θεῶν. Οὐδενὸς ὑμῶν φείσομαι διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ Διὸς φόβον». Ἄμα ταῦτα εἰπὼν ἐφήλατο ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἀρπάσας δύο κατεσπάραξε, λέοντος δὲ δίκην κατήσθιεν αὐτῶν τὰ τε σπλάγγνα καὶ τὰς σάρκας καὶ τὰ ὀστέα. Οἱ δ' ἄλλοι ταῦτα ὀρῶντες ἔκλαιον καὶ τὰς χεῖρας Διὶ ἀνειχον.

§ 6. Ὀδυσσεὺς ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ ζητεῖ.

Οὕτω δ' ὁ Κύκλωψ χορτασθεὶς ἀνθρωπέων κρεῶν κατέκειτο ἐκτάδην μετὰ τῶν προβάτων. Ὀδυσσεὺς δὲ ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ ἐξήτει· ἐβουλεύετο οὖν σπασάμενος τὸ ξίφος ἐμπήξαι εἰς τὸ στήθος τοῦ Κύκλωπος καὶ οὕτω ἀποκτεῖναι αὐτόν· ἀλλὰ, τούτου ἀπολομένου, πάντες ἔν ἀπωλώλεσαν ἐν τῷ σπηλαίῳ· οὐδεὶς γὰρ ἂν οἶός τ' ἦν τὸν ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ σπηλαίου λίθον ἀπῶσαι· ταχὺ οὖν τῆς βουλῆς ταύτης ἀπέσχετο.

Καὶ τὴν μὲν νύκτα ὅλην οὕτω διήλθον, οἱ μὲν ἐταῖροι στενάζοντες καὶ Δία τὸν ξένιον ἐπικαλούμενοι, Ὀδυσσεὺς δὲ βουλευόμενος ὅτω τρόπῳ Κύκλωψ δίκην δώσει τῆς ἀγριότητος, αὐτὸς δὲ καὶ οἱ ἐταῖροι σωθήσονται εἰς τὴν ναῦν.

§ 7. Κύκλωψ αὐθις κατασπαράσσει δύο τῶν ἐταίρων.

Ἄμα δὲ τῇ ἕφ' ἐγερευθεὶς ὁ Κύκλωψ πῦρ ἀνήψε καὶ τὰς οἷς ἡμελξεν· ἔπειτα δὲ ἀρπάσας δύο τῶν ἐταίρων κατεσπάραξε καὶ κατήσθιεν· ἀφελὼν δὲ τὸν θυρεὸν ἐξή-

λασε τὰ ποιμνία καὶ πάλιν αὐτὸν ἐπὶ τῷ στόματι ῥαδίως ἐπέθηκεν.

§ 8. Ὀδυσσεὺς παρασκευάζει ἐκδίκησιν.

Ὀδυσσεὶ δὲ βουλευομένῳ ἦδε ἡ βουλὴ ἐφαίνετο ἀρίστη· ἔκειτο ἐν τῷ σπηλαίῳ μέγα ῥόπαλον ἐλάινον χλωρόν, ὃ ἔτεμεν ὁ Κύκλωψ, ἵνα φέροι ξηρανθέν· ἐφόκει δὲ ἰσθῶ μεγάλης νεὸς τό τε μῆκος καὶ τὸ πάχος· τούτου οὖν Ὀδυσσεὺς ἀπέκοψε ὅσον ὀργυιὰν καὶ ἀπέξεσε καὶ ὀμάλον ἐποίησεν· ἔπειτα δὲ ὤξυνε τὸ ἄκρον καὶ κατέκρουψεν ὑπὸ τὴν κόπρον, ἣ δὴ πολλὴ ἐκέχυτο κατὰ τοῦ σπηλαίου. Ἔπειτα τέσσαρες κλήρω ἀπεδείχθησαν, οἳ σὺν τῷ Ὀδυσσεὶ πέμπτῳ τολμήσουσι τρῖψαι τὸ ῥόπαλον ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Κύκλωπος, ὅτε κοιμῶτο· ἔλαχον δὲ ἐκείνοι οὓς ἂν καὶ αὐτὸς Ὀδυσσεὺς ἔλοιτο.

§ 9. Κύκλωψ τὸ τρίτον κατασπαράσσει δύο τῶν ἐταίρων.

Ἐσπέρας δὲ γενομένης ἦλθεν ὁ Κύκλωψ, ἦρε δὲ τὸν μέγαν θυρεὸν καὶ τὰ ποιμνία εἰς τὸ σπήλαιον ἐλάσας ἐπὶ τῷ στόματι πάλιν ἐπέθηκε· καθεζόμενος δὲ ἤμελξε τὰς οἷς, καὶ τὰ ἄλλα ποιήσας καθ' ἅπερ τὴν προτεραίαν δύο τῶν ἐταίρων ἤρπασε καὶ κατασπαράξας κατήσθιεν.

§ 10. Ὁ Κύκλωψ μεθύσθεις κοιμᾶται.

Φαγόντος δὲ τοῦ Κύκλωπος τὰ ἀνθρώπεια κρέα, Ὀδυσσεὺς ἐγγὺς αὐτοῦ προσῆλθεν ἔχων μετὰ χειρὸν κισσύβιον μέλανος οἴνου· «Κύκλωψ» ἔφη «πῖθι οἶνον, ἵνα εἰδῆς οἶον ποτόν ἐστι τόδε, ὃ ἐν τῇ νηὶ εἶχομεν· λοιβὴ δ' ἔστω σοι τοῦτο, εἴ πως ἐλεήσας με οἴκαδε πέμψεις».

Ὁ δὲ ἔλαβε καὶ ἐξέπιεν, ἦσθη δὲ σφόδρα· πῶν δὲ καὶ δεῦτερον, πάλιν ἦτησε· πῶν οὖν καὶ τρίτον, ἐπηρώτα τοῦνομα. Τοῦ δὲ Ὀδυσσέως εἰπόντος ὅτι Οὕτις καλοῖτο, Οὕτιν ὑπισχνεῖτο ὕστατον ἀναλώσειν, τοὺς δ' ἄλλους πρότερον, καὶ τοῦτο αὐτῷ ξένιον ἀποδώσειν. Μεθυσθεὶς δὲ κατέπεσεν ὕπτιος καὶ ἐκοιμάτο, ἐξήμει δὲ τὸν τε οἶνον καὶ τὰ ἀνθρώπεια κρέα.

§ 11. Ὀδυσσεὺς ἐκτυφλοῖ τὸν Κύκλωπα.

Τότε δὴ Ὀδυσσεὺς ὑπὸ πολλὴν σποδὸν ἔθηκε τὸν μοχλόν, ἵνα θερμανθεὶς ξηρανθεῖη καὶ σκληρότερος γένοιτο· τοὺς ἐταῖρους δὲ παρεθάρρυνε, μὴ τις αὐτῶν ὑποδείσας ῥαθυμήσειεν· ἀλλὰ μὴν θάρρος μέγα ἐνέπνευσεν αὐτοῖς ὁ θεός. Λαβόντες οὖν τὸν μοχλόν, ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Κύκλωπος ἐνέπηξαν, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ὑπερθεὺν ἐρεισθεὶς ἔστρεψεν αὐτόν, ὡς εἰ ἦν τρύπανον.

Καὶ οὗτοι μὲν παραχρῆμα πόρρω ἀφήλαντο, Κύκλωψ δὲ δεινὰς οἰμωγὰς ῥήγνυσι καὶ τὸ σπήλαιον βοῆς πληροῦται· καὶ τὸν μὲν μοχλὸν ἐξέβαλε καὶ μακρὰν ἀπέριψεν, ἔκφρων δὲ τὰς χεῖρας ἔτεινεν, εἴ πως συλλάβοι τινά, καὶ τοὺς ἄλλους Κύκλωπας, οἳ ἐν σπηλαίοις ὄκουν, μεγάλα κραυγάζων ἐπεκαλεῖτο. Οἱ δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἦσαν καὶ ἠρώτων, τίς αὐτὸν ἀδικοίη· ὁ δὲ ἔλεγεν «Οὕτις με κτείνει δόλω». Ἀκούοντες οὖν ἐκεῖνοι λέγοντος τοῦ Κύκλωπος ὡς οὐδεὶς κτείνει, μαίνεσθαι αὐτὸν ἐνόμισαν καὶ ἀνεχώρησαν.

§ 12. Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἐταῖροι ἀποσώζονται ἔξω τοῦ ἄντρου.

Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ οἱ ἐταῖροι ἐν παραβύστῳ που τοῦ

ἄντρου κατεπτηχότες ἐκρύπτοντο ὅλην τὴν νύκτα. Ἄμα δὲ τῇ ἕφ Κύκλωψ μέλλων ἐξελάσαι ἐπὶ νομὴν τὰ ποίμνια, τὸν μὲν φράττοντα τὴν θύραν λίθον ἀπέωσε, καθεζόμενος δὲ ἐν αὐτῇ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας καὶ ἐψηλάφα τὰ πρόβατα, εἴ τινα πού ἐν τούτοις συλλάβοι ἐξιόντα. Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ οἱ ἑταῖροι ὑπὸ τὴν γαστέρα δασυμάλλων καὶ μεγάλων κριῶν ὑποδεδυκότες ἀπεσώθησαν ἔξω τοῦ ἄντρου. Ταχέως δὲ κατελθόντες εἰς τὴν θάλασσαν, ἔνθα ἡ ναῦς ὄρμει, εἰσέβησαν καὶ παραυτίκα ἀπῆραν.

Ἐπεὶ δὲ ἡ ναῦς ἀφειστήκει τοσοῦτον ὅσον φθεγξαμένου ἐξακοῦσαι ἠδύνατο Κύκλωψ, Ὀδυσσεὺς ἀνεβόησε· «Κύκλωψ», εἴ τίς σε ἔροιο ὀφθαλμοῦ τὴν τύφλωσιν, εἴποις ἂν αὐτῷ, ὡς Ὀδυσσεὺς ὁ Λαέρτου ἐξ Ἰθάκης ἐξετύφλωσεν».

Ἀφικόμενοι δὲ εἰς τὴν νῆσον, ἔνθα αἱ ἄλλαι νῆες ὄρμουν, ἔθυσαν Διὶ σωτῆρι καὶ ἀπέπλευσαν.

III

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ

ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΩΝ

1. Ἀθῆναι.

Ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ξηρά ἐστὶ πᾶσα καὶ οὐκ εὐυδρος, κακῶς δ' ἐρρουμοτομημένη διὰ τὴν ἀρχαιότητα. Αἱ μὲν πολλαὶ τῶν οἰκιῶν εὐτελεῖς εἰσιν, ὀλίγαι δ' αἱ πολυτελεῖς καὶ αὐτάρκεις. Ἀπιστηθεῖη δ' ἂν ἐξαίφνης ὑπὸ τῶν ξένων θεωρουμένη, εἰ αὕτη ἐστὶν ἡ προσαγορευομένη τῶν Ἀθηναίων πόλις· μετ' οὐ πολὺ δὲ ὁμολογήσειεν ἂν τις ταύτην εἶναι τὴν Ἀθηναίων πόλιν.

Ὅδεῖον γὰρ ἐστὶν ἐν αὐτῇ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένη καλλιστον· θέατρον ἀξιόλογον, μέγα καὶ θαυμαστόν· Ἀθηνᾶς ἱερὸν πολυτελές καὶ σεμνόν, ὃ καλούμενος Παρθενών, ὅς μεγάλην κατάπληξιν ποιεῖ τοῖς θεωροῦσιν. Ὀλυμπίειον ἡμιτελές μὲν, θαυμαστόν δὲ διὰ τὴν τῆς οἰκοδομίας ὑπογραφὴν, ὃ βέλτιστον ἂν ἐγένετο, εἶπερ συνετελέσθη. Γυμνάσια δ' ἐν τῇ πόλει εἰσὶ τρία, Ἀκαδήμεια, Λύκειον, Κυνόσαργες· πάντα κατάδενδρα καὶ ποώδη.

Τῶν δὲ κατοικούντων οἱ μὲν Ἀττικοὶ εἰσιν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι. Οἱ μὲν Ἀττικοὶ, οἳ ἐν τοῖς ἀγροῖς τὸ πλεῖστον διάγουσι, πολύλογοί εἰσι, ὑπουλοὶ, συκοφαντώδεις καὶ παρατηρηταὶ τῶν ἀλλοτρίων βίων· οἱ δ' Ἀθηναῖοι μεγαλόψυχοι, ἀπλοῖ τοὺς τρόπους, φιλίας γνήσιοι φύλακες.

2. Θῆβαι.

Ἡ τῶν Θηβαίων πόλις ἐν μέσῳ τῆς Βοιωτῶν κεῖται χώρας, τὴν δὲ περίμετρον ἔχει σταδίων ἑβδημήκοντα· πᾶσα ὁμαλή ἐστὶ, στρογγύλη τὸ σχῆμα καὶ μελάγγειος. Καίπερ δὲ ἀρχαία οὖσα, ὅμως καινῶς ἐρρουμοτομημένη ἐστὶ διὰ τὸ τρεῖς ἡδὴ, ὥς φασι, κατεσκάφθαι.

Κάθυδρος δὲ πᾶσα καὶ γεώδης οὔσα, πλεῖστα τὰ χλωρὰ καὶ τὰ κηπεύματα ἔχει, εἴ πέρ τις τῶν ἐν Ἑλλάδι πόλεων· δύο γὰρ ποταμοὶ ῥέουσι δι' αὐτῆς καὶ τὸ ὑποκείμενον τῇ πόλει πεδῖον ἀρδεύουσι· καὶ ἀπὸ τῆς Καδμείας δὲ ὕδωρ ἀφανὲς διὰ σωλήνων ἄγεται, ὃ δὴ πάλαι ὑπὸ τοῦ Κάδμου, ὡς λέγεται, ἤχθη.

Ἐνθερίσαι μὲν ἡ πόλις βελτίστη ἐστὶ· τό τε γὰρ ὕδωρ πολὺ καὶ ψυχρὸν ἔχει, καὶ κήπους, καὶ χλωρὰν ἄρα τὴν ὄψιν· ἔτι δ' εὐήμερός ἐστι· καὶ ὀπώρας δὲ καὶ τὰ θερινὰ ὄνια ἀγαθὰ καὶ ἄφθονα ἔχει. Ἐγγειμάσι δὲ χειρίστη, διὰ τε τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ πνεύματα· ἔτι δὲ νίφεται καὶ πηλὸν ἔχει πολὺν· ἐπὶ δὲ τούτοις ἄξυλός ἐστιν.

3. Χαλκίς.

Ἡ τῶν Χαλκιδέων πόλις γεώδης πᾶσά ἐστι καὶ σύσκιος· ὕδατα δ' ἔχει τὰ μὲν πολλὰ ἀλυκά, ἐν δὲ ὑγιεινὸν καὶ ψυχρὸν, τὸ ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς καλουμένης Ἀρεθούσης· ῥεῖ δὲ ἱκανόν, ὥστε δύνασθαι τὴν κρήνην παρέχειν τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς νᾶμα πᾶσι τοῖς τὴν πόλιν οἰκοῦσιν.

Καὶ τὰς κοινὰς δὲ κατασκευὰς διαφερούσας ἡ πόλις ἔχει· γυμνάσια, στοάς, ἱερά, θέατρα, γραφάς, ἀνδριάντας, τὴν ἀγορὰν, ἣ κεῖται πρὸς τὰς τῶν ἐργασιῶν χρείας εὐθέτως. Αὕτη γάρ, πλατεῖά τε οὔσα καὶ στοαῖς τρισὶ συνειλημμένη, ἔχεται τῆς κατὰ τὸ ἐμπόριον πύλης τῶν τευχῶν. Ἐγγὺς οὖν τῆς ἀγορᾶς κειμένου τοῦ λιμένος καὶ ταχείας γιγνομένης τῆς ἐκκομιδῆς τῶν φορτίων ἐκ τῶν πλοίων, πολλοὶ εἰσιν οἱ καταπλέοντες εἰς τὸ ἐμπόριον. Καὶ γὰρ Εὐριπος διττὸν ἔχων τὸν εἰσπλουν ἐφέλκεται τὸν ἔμπορον εἰς τὴν πόλιν.

4. Τέμπη τὰ Θεσσαλικά.

Τέμπη τὰ Θεσσαλικά χῶρός ἐστι μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης· ὄρη δὲ ταῦτα ἐστὶν ὑπερύψηλα καὶ οἷον ἀπὸ τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα· μέσον δ' ἔχεται χωρίον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίους, τὸ δὲ πλάτος ἔνθα μὲν ἐστὶν πλέθρου, ἔνθα δὲ ὀλίγῳ μείζον.

Σχίζων δὲ μέσον τὸν τόπον τοῦτον ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ὅει σχολῇ καὶ ἀψοφητὶ ἐλαίου δίκην· πολλὴ δὲ κατ' αὐτοῦ σκιά ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων γίγνεται, καὶ παρέχει τοῖς πλέουσι πλεῖν κατὰ ψυχῶς.

Ἐφ' ἐκάτερα δὲ τοῦ ποταμοῦ διατριβὰς ἔχει ὁ τόπος οὗτος ποικίλας οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως· κισσὸς μὲν γὰρ πολὺς καὶ μάλα λάσιος ἀκμάζει καὶ θάλλει καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει, πολλὴ δὲ σμίλαξ πρὸς αὐτὸν τὸν πάγον ἀνατρέχει καὶ ἡ μὲν πέτρα ὑπολανθάνει, ὁρᾶται δὲ τὸ γλοάζον, καὶ ἔστι τὸ πρᾶγμα ὀφθαλμῶν τέριψις.

Ἐν δὲ τοῖς λείοις καὶ χθαμαλοῖς ἄλση ἐστὶ ποικίλα, ἐν ὧρα θέρους ὁδοιπόροις ἥδιστα καταφύγια· ῥέουσι δὲ καὶ πηγαὶ συχναὶ ὑδάτων ψυχρῶν καὶ πιεῖν ἥδιστων· λέγεται δὲ τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λουσαμένοις εἰς ὑγίειαν συμβάλλεσθαι. Ἄδουσι δὲ καὶ ὄρνιθες ἄλλοι ἄλλῃ διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μουσικοί, καὶ τέρπουσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ διὰ τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν παριόντων ἀφανίζουσι. Παρ' ἐκάτερα οὖν τοῦ ποταμοῦ αἱ διατριβαὶ εἰσὶν αἱ προειρημέναί καὶ ἀνάπανται. Πᾶς δὲ ὁ περίοικος λεῶς συνέρχονται ἄλλοι μετ' ἄλλων καὶ θύουσι καὶ συμπίνουσιν.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ.

1. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦθος.

Ἐν Ὀλυμπίᾳ τελουμένου ποτὲ ἀγῶνος, πρεσβύτης προθυμείτο μὲν θεάσασθαι, ἀλλ' ἔδρας ἠπόρει. Πολλοῖς δὲ προσίων τόποις ἐσκόπτετο· οὐδεὶς γὰρ ἐβούλετο ὑπείκειν αὐτῷ τῆς ἔδρας. Ὡς δὲ κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους ἦκεν, ὑπανέστησαν πάντες οἱ παῖδες καὶ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν.

Ἐπεὶ δὲ οἱ Ἕλληνες πάντες κρότῳ ἐπήνεσαν τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦθος, ὁ πρεσβύτης κινήσας *πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον* εἶπεν· «οἴμοι, ἅπαντες μὲν οἱ Ἕλληνες ἐπίστανται τὰ καλὰ, χρῶνται δ' αὐτοῖς μόνοι Λακεδαιμόνιοι».

2. Ὁ τῶν εὐσεβῶν χῶρος.

Λέγεται ἐν Σικελίᾳ ἐκ τῆς Αἴτνης ῥύακα πυρὸς γενέσθαι· οὗτος δὲ ἔρρει, ὡς φασιν, ἐπὶ τε τὴν ἄλλην χώραν καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων, Κατάνην ὀνομαζομένην. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι Καταναῖοι ὤρμησαν πρὸς φυγὴν τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ζητοῦντες, εἰς δέ τις τῶν νεωτέρων, ὀρῶν τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καὶ ὑπὸ τοῦ γήρως οὐ δυνάμενον ἀποχωρεῖν, ἀράμενος αὐτὸν ἔφευγε· βραδέως δὲ ἔνεκα τοῦ φορτίου ἀποχωρῶν, ὑπὸ τοῦ πυρὸς καταλαμβάνεται.

Ὅθεν δὴ καὶ ἄξιον ἐννοῆσαι, ὅτι τὸ θεῖον τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει· ὁ γὰρ τοῦ πυρὸς ῥύαξ, ὡς λέγεται, δίχα ἐσχίσθη καὶ ἐσώθησαν οὗτοι μόνοι, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον ἔτι καὶ νῦν καλεῖται *τῶν εὐσεβῶν χῶρος*. Οἱ δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησάμενοι καὶ τοὺς ἑαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντες ἀπώλοντο ἅπαντες.

3. Αινείου ευσέβεια.

Ὅτε ἐάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτίραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλίσκομένων τύχας, τοῦτο ἐκήρυξαν, ἕκαστον τῶν ἐλευθέρων, ἔν ὃ,τι βούλοιτο τῶν ἑαυτοῦ κτημάτων λαβόντα ἀπιέναι. Ὁ οὖν Αἰνεΐας τῶν μὲν ἄλλων πάντων ἠμέλησε, τοὺς πατρώους δὲ θεοὺς ἔλαβε καὶ τούτους βαστάζων ἀπεχώρει. Ἡσθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἀχαιοί, καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα λαβεῖν συνεχώρησαν. Ὁ δέ, τὸν πατέρα σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος τοῖς ὄμοις ἐκόμιζεν. Ὑπερεκπλαγέντες οὖν ἐπὶ τούτῳ, πάντα αὐτῷ τὰ οἰκεία κτήματα συνεχώρησαν λαβεῖν ἀποδεικνύντες οὕτω ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ φύσει πολέμοι ἡμεροὶ γίνονται.

4. Ἀρίων ὁ κιθαρωδὸς

§ 1. Γοργίας, ὁ Περιάνδρου τοῦ Κορινθίου ἀδελφὸς, εἰς Γαίναρον ἀπεσταλμένος ἦν τῷ Ποσειδῶνι θυσίαν πειησόμενος.

Ἐπανελθὼν δ' εἰς Κόρινθον ἔλεγεν ὅτι ἡ θυσία ἐφ' ἡμέρας τρεῖς συνετελέσθη καὶ τῇ τελευταίᾳ παννυχὶς ἐγένετο πρὸς τὸν αἰγιαλόν. Ἐπεὶ δὲ νηνεμία καὶ γαλήνη ἦν, ἡ δὲ σελήνη κατέλαμπεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἑωρᾶτο πόρρωθεν φρίκη φερομένη πρὸς τὸν αἰγιαλὸν μετ' ἀφροῦτινος καὶ ψόφου, ὥστε πάντες θαυμάσαντες ἐπὶ τὸν τόπον, ἔνθα προσέβαλλεν, ἔδραμον.

Πρὶν δὲ τινα εἰκάσαι ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τὸ προσφερόμενον, δελφίνας εἶδον τοὺς μὲν πέριξ κυκλοῦντας, τοὺς δὲ ἡγουμένους πρὸς τὸ λειότατον τοῦ αἰγιαλοῦ· ἐν μέσῳ δὲ ἀνεῖχεν ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ὄγκος ἀσαφῆς καὶ ἄσημος ὄχουμένου σώματος.

§ 2. Ἐπει δὲ εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἐγένοντο, ἐξέθησαν ἐπὶ τὴν γῆν ἄνθρωπον ζῶντα, αὐτοὶ δὲ πάλιν πρὸς τὸ πέλαγος ἀναχωροῦντες μᾶλλον ἢ πρότερον ἐξήλοντο παίζοντες ὑφ' ἡδονῆς τινος, ὡς ἔοικε, καὶ σκιρτῶντες. «Ἡμῶν δὲ» ἔλεγεν ὁ Γοργίας «πολλοὶ μὲν πτοηθέντες ἔφυγον ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ὀλίγοι δὲ μετ' ἐμοῦ θαρρήσαντες προσήλθον καὶ ἐγνώρισαν Ἀρίονα τὸν κιθαρωδόν. Κομίσαντες οὖν αὐτὸν ἐπὶ σκηνὴν ἐκλελυμένον καὶ κεκμηκότα, οὐδὲν δ' ἄλλο κακὸν ἔχοντα, ἠκούσαμεν λόγον ἄπιστον ἅπασι, πλὴν ἡμῶν τῶν θεασαμένων τὸ τέλος».

§ 3. Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἀρίων ὡς πάλαι μὲν ἐγνώκει ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀποπλεῖν, ὅτε δὲ Περιάνδρος ἔγραψεν αὐτῷ πλεῖν εἰς Κόρινθον, ἔτι προθυμότερος ἐγένετο ὀλκάδος οὖν Κορινθίας ἀπαιρούσης, εὐθύς ἐπέβη καὶ ἡ ὀλκὰς ἀνήχθη.

§ 4. Μεταξὺ δὲ πλεούσης τῆς νεῶς, ἦσθετο τοὺς ναύτας ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ· ἐβουλεύοντο γὰρ φονεῦσαι αὐτόν, ἵνα τὰ χρήματα, ὧν ἐν Ἰταλίᾳ ἠπόρησε, λάβοιεν· ἔπειτα καὶ παρὰ τοῦ κυβερνήτου ἐτύθετο τὸ πρᾶγμα· οὗτος γὰρ λάθρα ἐμήνυσεν αὐτῷ, ὡς τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ τοῦτο δρᾶν εἶη τοῖς ναύταις δεδογμένον.

§ 5. Ἐρημος οὖν ὧν βοηθείας καὶ ἀπορῶν ὅ,τι ποιήσειεν, ἐμπνεύσει τινὶ ἐχρήσατο δαιμονία· τὸν ἐναγώνιον κόσμον ἐνέδνυ καὶ οὕτως ἠμφισπόμενος εἶπεν ὅτι βούλοιο τὸν νόμον διελθεῖν τὸν Πύθιον ὑπὲρ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τῆς νεῶς καὶ τῶν συμπλεόντων, καὶ παραχρῆμα στὰς ἐν τῇ πρύμνῃ ἦδε τὸν νόμον· καὶ ὅσον οὐπω μεσοῦντος αὐτοῦ, κατεδύετο μὲν ὁ ἥλιος, ἀνεφαίνετο δὲ ἡ Πελοπόννησος.

§ 6. Οἱ δὲ ναῦται οὐκέτι τὴν νύκτα περιέμενον, ὥσπερ ἐδέδοκτο αὐτοῖς· ἀλλὰ σπασάμενοι τὰ ξίφη, ὄρησαν ἐπ' αὐτόν. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἀρίων ξίφη γεγυμνωμένα ἔρριπεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν ὡς δυνατὸν ἦν πορρωτάτῳ τῆς ὀλκάδος. Πρὶν δὲ ὄλον καταδῦναι τὸ σῶμα δελφίς ὑποδραμῶν ἐβάσταζεν αὐτόν· ἦν δὲ ὁ Ἀρίων πλήρης ἀπορίας καὶ ταραχῆς τὸ πρῶτον.

Ἐπεὶ δὲ ῥᾶστα ὠγεῖτο καὶ πολλοὺς δελφίνας ἐώρα ἀθροιζομένους περὶ ἑαυτὸν εὐμενῶς, οὔτε ὑπὸ δέους πρὸς τὸν θάνατον εἶχετο οὔτε ὑπὸ ἐπιθυμίας πρὸς τὴν ζώην, ἀλλ' ὑπὸ φιλοτιμίας, ὅτι θεοφιλῆς ἐφάνη· ἅμα δὲ καθορῶν τὸν οὐρανὸν ἀστέρων περιπλεων καὶ τὴν σελήνην ἀνίσχουσαν, εὐφεγγῇ καὶ καθαρᾷ, τὴν δὲ θάλασσαν πάντῃ ἀκύμονα, διενοεῖτο ὡς οὐκ ἔστιν εἰς ὁ τῆς δίκης ὀφθαλός, ἀλλὰ πᾶσι τούτοις ἐπισκοπεῖ ὁ θεὸς τὰ πραττόμενα περὶ γῆν τε καὶ θάλασσαν.

5. Θεανὼ ἡ μήτηρ τοῦ Πausανίου.

Ὅτε Πausανίας τὴν Ἑλλάδα προδιδοὺς ἀπεδείχθη, ἱκέτης κατέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς, ὅθεν ἀποσπάσαι τὸν ἱκέτην ὅσιον οὐκ ἦν. Τῶν δὲ Σπαρτιατῶν περὶ τὸν ναὸν ἰσταμένων καὶ μὴ τολμώντων χεῖρα ἐπιβαλεῖν τῷ Πausανίᾳ, Θεανὼ ἡ τούτου μήτηρ πρώτη πάντων λίθον τῇ θύρᾳ ἐπέθηκεν.

Ἰδόντες δὲ τοῦτο οἱ Σπαρτιαῖται, τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν σοφίαν τῆς γυναικὸς ἐθαύμασαν καὶ παραχοῆμα ἕκαστος λίθον ταῖς θύραις προσήρμοσεν, ὥστε ἀμφοτέρω ἐγένετο· οὔτε γὰρ τὸν ἱκέτην ἀπέσπασαν, τὸν τε προδότην ἐναποκλείσαντες ἀπέκτειναν.

Βασ. Φάβη, Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια, ἔκδ. Ε'.

6. Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς

Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς ἔχθιστοι ἀλλήλοις ὄντες ἐπολιτεύοντο. Ὅτε δὲ οἱ Πέρσαι ἐπῆλθον κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλήλων ἐλάβοντο καὶ ἔξω τῆς πόλεως εἰς τινα τόπον ἦλθον· ἐνταῦθα δὲ ἐπεὶ βόθρον μικρὸν ὄρουσαν, τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐκάτερος ἐσφιγμένην ὥσπερ συνέχουσάν τι εἰς τὸν βόθρον ἐξέτεινε· τότε δὴ ἀμφοτέροι ἐπεφώνησαν· «τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔχθραν ἐνθάδε κατορύσσομεν, ἕως ἂν πρὸς τοὺς Πέρσας διαπολεμήσωμεν».

Ταῦτα εἰπόντες ἦραν τὰς χεῖρας, διαλελυμένων τῶν δακτύλων, ὥσπερ κατατεθεικότες, ὃ τέως συνέιχον. Ἐπειτα τὸν βόθρον συνέχωσαν καὶ εἰς τὴν πόλιν ἐπανῆλθον· διετέλεσαν δὲ παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες. Ἡ δὲ τῶν στρατηγῶν ὁμόνοια μάλιστα δὴ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησεν.

7. Πόλεμοι Λακεδαιμονίων καὶ Τεγεατῶν.

§ 1. Λακεδαιμόνιοι τέως μὲν κακονομώτατοι πάντων Ἑλλήνων ἦσαν, ἐπεὶ δὲ Λυκοῦργος ἐνομοθέτησεν αὐτοῖς, ἠὺνομήθησαν καὶ ἦ τε πόλις ἦνθει καὶ αὐτοὶ ἠὺδαιμόνουν. Ἀλλὰ μὴν οὗτοι μέγα φρονήσαντες τὴν Ἀρκαδίων χώραν λαβεῖν ἠβουλήθησαν, καὶ ἐπὶ ταύτῃ ἐν Δελφοῖς ἐχρηστηριάζοντο.

§ 2. Ἡ δὲ Πυθία ἀνείλεν αὐτοῖς τάδε· «Ἀρκαδίαν αἰτεῖς με ; μέγα μ' αἰτεῖς· οὐ δώσω σοι ταύτην· πολλοὶ γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ βαλανηφάγοι ἄνδρες εἰσίν, οἳ ἀποκωλύσουσί σε. Ἐγὼ δὲ σοι δώσω Τεγέαν, πεδίο^ν μέγα τε καὶ καλόν».

Τὸν χρησιμὸν τοῦτον ὡς ἤκουσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, τῶν μὲν ἄλλων Ἀρκάδων οὐκ ἐπειρῶντο, ἐπὶ Τεγεάτας δὲ ἐστρατεύοντο πέδας φέροντες ὡς ἔξανδραποδιοῦντες αὐτούς. Μάχης δὲ γενομένης, ἠττήθησαν οἱ Σπαρτιᾶται, καὶ ὅσοι αὐτῶν ἐξωγήθησαν ταῖς πέδαις, ἄς τοῖς Τεγεάταις ἔφερον, αὐτοὶ ἐδέθησαν καὶ τὸ τῶν Τεγεατῶν πεδῖον ἠργάζοντο.

§ 3. Ἐπολέμησαν δὲ οἱ Σπαρτιᾶται τοῖς Τεγεάταις πολλάκις, ἀλλ' αἰεὶ ἠττιῶντο ὑπ' αὐτῶν. Διὸ πέμψαντες εἰς Δελφοὺς ἠρώτων τὸ μαντεῖον, τίνοι τῶν θεῶν θύσαντες, τῶν Τεγεατῶν περιγενήσονται. Ἡ δὲ Πυθία ἀνεῖλεν αὐτοῖς περιγενήσεσθαι, ἐπὶ τὰ Ὁρέστου τοῦ Ἀγαμέμνονος ὄσα εἰς Σπάρτην κομίσωσιν.

§ 4. Ἐπεὶ δὲ τὸν τοῦ Ὁρέστου τάφον ἀνευρεῖν οὐκ ἠδύναντο, ἔπεμπον αὐθις εἰς Δελφοὺς ἐρωτήσοντας τὸν χῶρον, ἐν ᾧ κεῖται Ὁρέστῃς. Ἡ δὲ Πυθία τοῖς ἐρωτῶσι τάδε λέγει.

«Ἔστι τις χῶρος ἐν Τεγέα, ἔνθα ἄνεμοι πνέουσι δύο ὑπ' ἀνάγκης ἰσχυρᾶς, καὶ πλήγμα ὑπ' ἄλλου πλήγματος ἀποθεῖται καὶ κακὸν ἐπὶ κακῷ κεῖται. Ἐνταῦθα τὸν Ἀγαμέμνονιδην κατέχει ἡ ζωογόνος γῆ. Τοῦτον σὺ λαβών, Τεγέας κύριος ἔσῃ».

Ταῦτα ὡς ἤκουσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι αἰεὶ μὲν ἐζήτουν τὸν χῶρον, ἀλλὰ τοῦ ζητουμένου ἀπετύγχανον, ἕως οὗ τῶν Λακεδαιμονίων τις, Λίχας τὸ ὄνομα, ἀνεῦρεν.

§ 5. Οὔσης γὰρ τοῦτον τὸν χρόνον ἐπιμειξίας πρὸς τοὺς Τεγεάτας, ὁ Λίχας οὗτος εἰς Τεγέαν ἦλθε καὶ εἰς χαλκεῖον εἰσελθὼν ἐθεᾶτο σίδηρον ἐλαυνόμενον ὑπὸ τοῦ χαλκέως. Αἰσθόμενος αὐτὸν ὁ χαλκεὺς θαυμάζοντα, ἐπαύσατο τοῦ ἔργου καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν «ὦ ξένη Λάκων,

θαῦμα ποιῆ τὴν ἐργασίαν τοῦ σιδήρου· ἀλλ' εἶπερ εἶδες, ὅπερ ἐγὼ εἶδον, ἐθαύμασας ἂν πολλῶ μᾶλλον.

§ 6. Ἐγὼ γάρ, ἐν τῇδε τῇ αὐτῇ φρέσσι ὀρύσσων, ἐνέτυχον σορῶ ἑπταπῆχει· ἀπιστῶν δὲ ὅτι ποτὲ ἐγένοντο μείζονες ἀνθρώποι τῶν νῦν, ἀνέφρα αὐτὴν καὶ εἶδον τὸν νεκρὸν ἴσον τὸ μῆκος ὄντα τῇ σορῶ. Μετρήσας δέ, αὐθις συνέχωσα».

§ 7. Ὁ μὲν δὴ ἔλεγεν αὐτῷ ἃ ἐωράκει· ὁ δὲ Λάκων ἔγνω ὅτι ὁ ζητούμενος τοῦ Ὀρέστου τάφος εἶη, τόνδε τὸν τρόπον λογιζόμενος· ὄρων τὰς δύο φύσας τοῦ χαλκῆος, εὗρισκε τοὺς ἀνέμους ὄντας, τὸν δὲ ἄκμονα καὶ τὴν σφύραν, τὸ ἀποθουὴν πλήγμα καὶ τὸ καταβαλλόμενον, τὸν δὲ ἐλαυνόμενον σίδηρον τὸ ἐπὶ κακῶ κείμενον κακόν, ἐνθυμούμενος τὸ τῆς παρουσίας, ὡς «ἐπὶ κακῶ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται».

§ 8. Ἀναχωρήσας δ' εἰς Σπάρτην ἔλεγε Λακεδαιμόνιοις πᾶν τὸ προῶν καὶ οὗτοι μὲν ἠπίστουν, ὁ δὲ εἰς Τεγεᾶν ἀπῆλθεν καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ χαλκῆος ἐμισθώσατο. Ἐπεὶ δὲ ἐνφκίσθη, τὸν τάφον ἀνώρυξε καὶ τὰ ὀστᾶ συλλέξας ᾤχετο φέρον ταῦτα εἰς Σπάρτην. Καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου, ὁπότε πολεμον ποιοῖντο ἀλλήλοις, Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεᾶται, περιεγίγνοντο οἱ Λακεδαιμόνιοι.

8. Οἱ Ἕλληνες μανθάνουσι τὴν ἐπ' αὐτοὺς παρασκευὴν τοῦ Ξέρξου.

§ 1. Προῶτοι Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοι ἐπύθοντο ὅτι βασιλεὺς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεῦσαι παρεσκευάζετο.

Ἐπεὶ γὰρ Ξέρξης ἔδοξε στρατεῦειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, Δημάρατος, ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, φυγὰς ἦν ἐν Σούσοις.

οὗτος οὖν τὴν βασιλέως γνώμην πυθόμενος ἠθέλησε Λακεδαιμονίοις ἐξαγγεῖλαι· ἀλλὰ κίνδυνος ἦν μὴ τὸ πρᾶγμα ληφθῆ· μηχανᾶται οὖν τοιάδε. Δελτίον δίπτυχον λαβὼν τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἔξεσεν, ἔπειτα δὲ ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραψε τὴν βασιλέως γνώμην· ποιήσας δὲ ταῦτα, κηρὸν πάλιν ἔτηξεν ἐπὶ τὰ γράμματα, ἵνα, φερόμενον ἄγραφον τὸ δελτίον, μηδὲν πρᾶγμα παρέχη τοῖς φέρουσι πρὸς τῶν ὁδοφυλάκων.

§ 2. Ἐπεὶ δὲ τὸ δελτίον εἰς Λακεδαίμονα ἐκομίσθη, οὐκ εἶχον τί εἶπωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἄγραφον τὸ δελτίον ὄρωντες, ἕως ἢ Λεωνίδου γυνὴ Γοργῶ ἔγνω τὸ πρᾶγμα· αὕτη γὰρ ἐκέλευσε τοὺς ἐφόρους ἀποξέσαι τὸ κηρὸν. Οἱ δὲ ποιήσαντες τοῦτο, γράμματα ἐν τῷ ξύλῳ εὔρον, ἀνέγωσαν· ἔπειτα δὲ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι τὴν γνώμην τοῦ Ξέρξου ἐπέστειλαν.

9. Οἱ Ἕλληνες Ὀλύμπια ἄγουσιν.

§. 1 Ὅτε Ξέρξης, μετὰ τὴν μάχην τὴν περὶ τὰς Θερμοπύλας, ἦν περὶ Τραχῖνα, ἦγον αὐτῷ αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίας ὀλίγοι τινές, χρῆζοντες τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων καὶ βουλόμενοι μισθωθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. Ἀγαγόντες δὲ τούτους πρὸς βασιλέα οἱ Πέρσαι, ἠρώτων περὶ τῶν Ἑλλήνων, τί ποιοῦσιν. Οἱ δὲ ἔλεγον αὐτοῖς, ὅτι Ὀλύμπια ἄγουσι καὶ θεωροῦσιν ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἵππικόν. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπηρώτων, ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τὸ ἄθλον, περὶ οὗ ἀγωνίζονται· οἱ δ' εἶπον «ὁ τῆς ἐλαίας στέφανος».

§ 2. Ἐνταῦθα γενναιοτάτην γνώμην εἶπεν Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου· ἀκούων γὰρ ὡς τὸ ἄθλον στέφανός ἐστιν, ἀλλ' οὐ χρήματα, οὐκ ἠδυνήθη σιγῆσαι,

ἀλλ' εἶπε, πάντων ἀκούοντων, τάδε· «παπαί, Μαρδόνιε, ἐπὶ ποίους ἄνδρας ἤγαγες ἡμᾶς μαχουμένους, οἳ οὐ περὶ χρημάτων, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς τὸν ἀγῶνα ποιοῦνται!».

10. Πανικὸς τῶν Περσῶν ἐν Δελφοῖς

§ 1. Ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλαις, ἢ τῶν Περσῶν στρατιὰ τὰ στενὰ διέβαιναν· ἐντεῦθεν δὲ δίχα ἐσχίσθη, καὶ τὸ μὲν πλεῖστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ ἐπ' Ἀθήνας ἐπορεύετο, οἳ δὲ ἄλλοι, ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ ἔχοντες, ἤγον ἐπὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς. Ἐπορεύοντο δ' ἐνταῦθα, ὅπως συλήσαντες τὸ ἱερὸν, τῷ βασιλεῖ Ξέρξῃ τὰ χρήματα κομίσειαν. Ὅσα δὲ ἐν τῷ ἱερῷ λόγου ἄξια ἦν, πάντα ἠπίστατο Ξέρξης ἀριστα, καὶ δὴ καὶ τὰ Κροίσου ἀναθήματα· πολλοὶ γὰρ ἔλεγον αὐτῷ περὶ τούτων.

§ 2. Οἳ δὲ Δελφοὶ μαθόντες ταῦτα σφόδρα ἐφοβήθησαν καὶ περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων ἐμαντεύοντο, εἰ δέοι ἐν τῇ γῆ ταῦτα κατορύξαι ἢ εἰς ἄλλην χώραν ἐκκομίσειν. Ὁ δὲ θεὸς οὐκ εἶα αὐτοὺς κινεῖν, λέγων αὐτὸς ἰκανὸς εἶναι τῶν ἑαυτοῦ ἐπιμελεῖσθαι.

§ 3. Δελφοὶ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες περὶ ἑαυτῶν ἐφρόντιζον. Τὰ μὲν οὖν τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας πέραν εἰς τὴν Πελοπόννησον ὑπεξέπεμψαν, αὐτῶν δὲ οἳ πλεῖστοι εἰς τοῦ Παρνασσοῦ τὰς κορυφὰς ἀνέβησαν, ἄλλοι δὲ τινες εἰς Ἀμφισσαν κατέφυγον. Πάντες οὖν οἳ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν πλην ἑξήκοντα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προφήτου.

§ 4. Ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς τῶν Δελφῶν ἦσαν οἱ βάρβαροι, τότε δὴ ὁ προφήτης, ᾧ ὄνομα ἦν Ἀκίρατος, ὄρεα πρὸ τοῦ ναοῦ ὄπλα κείμενα, ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐκκεκομισμένα, ἀ ἱερὰ ἦν καὶ ἄπτεσθαι ὅσιον οὐκ ἦν ἀνθρωπων οὐδενί.

Οὗτος μὲν δὴ ἐπορεύετο σημανῶν τὸ τέρας τοῖς παροῦσι τῶν Δελφῶν.

§ 5. Ἐπεὶ δὲ οἱ βάρβαροι ἐγίνοντο κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Προνοίας Ἀθηνᾶς, ἐπιγίγνεται αὐτοῖς τέρα ἔτι μείζονα τοῦ πρότερον γενομένου· θαῦμα μὲν γὰρ μέγα καὶ τοῦτο ἦν, ὄπλα αὐτόματα φανῆναι ἔξω τοῦ ναοῦ· τὰ δ' ἐπὶ τούτῳ γενόμενα ἔτι μᾶλλον ἄξια θαυμάσαι.

§ 6. Ἐπεὶ γὰρ οἱ βάρβαροι ἦσαν κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Προνοίας Ἀθηνᾶς, τότε δὴ ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ ἐνέπιπτον αὐτοῖς, ἀπὸ δὲ τοῦ Παρνασσοῦ ἀπορραγεῖσαι δύο πέτραι ἐφέροντο πολλῶν πατάγῳ ἐπ' αὐτοὺς καὶ πολλοὺς αὐτῶν συνέτριψαν, ἐκ δὲ τοῦ ἱεροῦ τῆς Προνοίας βοή καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίγνετο· συμμιγέντων δὲ τούτων πάντων, φόβος τοῖς βαρβάροις ἐμπίπτει. Μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ φεύγοντας αὐτοὺς, κατέβησαν ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀπέκτειναν. Οἱ δὲ περισωθέντες εὐθὺ Βοιωτίας ἔφευγον.

§ 7. Ἐλεγον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες τῶν βαρβάρων ὅτι πρὸς τούτοις καὶ ἄλλα θεῖα τέρα ἐώρων· δύο γὰρ ἄνδρες, μείζονες ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν, ἐφείποντο αὐτοῖς κτείνοντες καὶ διώκοντες· ἐλέγοντο δ' εἶναι οὗτοι οἱ δύο τῶν Δελφῶν ἐπιχώριοι ἦρωες, Φύλακός τε καὶ Αὐτόνους.

11 Ἡ ἀπὸ τῶν Περσῶν ἐν Πλαταιαῖς λεία.

§ 1. Τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης γεγενημένης, Πausανίας κύρυγμα ἐποίησατο, μηδένα τῶν ἐλευθέρων ἄπτεσθαι τῆς λείας, συγκομίζειν δὲ ταύτην τοὺς εἰλωτας ἐκέλευσεν.

Οἱ δὲ, ἀνά τὸ στρατόπεδον διασπαρέντες, εὗρισκον σκηνὰς χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ κατεσκευασμένους, κλίνας τε ἐπιχρυσούς καὶ ἐπαργύρους, κρατηράς τε χρυσοῦς, φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· ἀπὸ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψέλιά τε καὶ στρεπτοὺς καὶ τοὺς ἀκινάκας, ὄντας χρυσοῦς.

§ 2. Ἐνταῦθα πολλὰ μὲν κλέπτοντες οἱ εἰλωτες τοῖς Αἰγινήταις ἐπώλουν, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα οὐχ οἷόν τ' ἦν αὐτοῖς κρύψαι· ὥστε τοῖς Αἰγινήταις οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἐντεῦθεν τὸ πρῶτον ἐγένοντο· οὗτοι γὰρ τὸν χρυσόν, ὡς χαλκὸν ὄντα δῆθεν, ἀπὸ τῶν εἰλώτων ἐωνοῦντο.

§ 3. Συναγαγόντες οὖν οἱ Ἕλληνες τὴν ὑπὸ τῶν εἰλώτων ἀποδειχθεῖσαν λείαν, τὴν δεκάτην ἐξεῖλον τῷ ἐν Δελφοῖς θεῷ, ἀφ' ἧς ὁ τρίπους ὁ χρυσοῦς ἐγένετο· ἐξεῖλον δὲ καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ θεῷ, ἀφ' ἧς ὁ δεκάπηγος χαλκοῦς Ζεὺς ἐγένετο· καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ δὲ θεῷ ἐξεῖλον, ἀφ' ἧς ὁ ἐπτάπηγος Ποσειδῶν ἐγένετο. Ταῦτα ἐξελλόντες, τὰ λοιπὰ τοῖς ἀριστεύουσι διένειμαν, καὶ ἔλαβεν ἕκαστος, ὃν ἄξιος ἦν.

12. Ταφή τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων.

Πάτριος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις νόμος δημοσίᾳ ταφὰς ποιεῖσθαι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων· ποιοῦνται δὲ τρόπῳ τοιῷδε.

Τὰ μὲν ὅσῳ τῶν ἀπογενομένων προτίθενται πρότριτα σκηνὴν ποιήσαντες καὶ ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἕκαστος, ἦν τι βούληται· ἐπειδὴν δὲ ἡ ἐκφορὰ ἦ, λάρνακας κυπαρισσίνας ἄγουσιν ἅμαξαι φυλῆς ἐκάστης μίαν· ἔνεστι δὲ

τὰ ὄστᾶ ἧς ἕκαστος ἦν φυλῆς. Μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφανῶν οἳ ἂν μὴ εὐρεθῶσιν εἰς ἀνάίρεσιν. Συνεκφέρει δὲ ὁ βουλόμενος τῶν ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ γυναῖκες πάρεσιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι.

Τιθέασιν οὖν εἰς τὸ δημόσιον σῆμα, ὃ ἔστιν ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστίου τῆς πόλεως, καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων πλὴν γε τοὺς ἐν Μαραθῶνι· ἐκείνων δὲ διαπρετῆ τὴν ἀρετὴν κρίναντες αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν.

Ἐπειδὴν κρύψωσι γῆ, ἀνὴρ ἠρημένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὅς ἂν δικιμώτατος εἶναι δοκῆ, λέγει ἐπ' αὐτοῖς ἔπαινον τὸν πρέποντα· μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται.

V

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Α'. Ἀγελαρχίδης Πυθολάω.

Μέγα, ὦ γενναῖε, κακόν εἰσιν οἱ κατὰ τὴν πόλιν τοκογλύφοι. Ἐγὼ γὰρ ἐπεὶ κατέστην ἐν χρεῖα χρημάτων βουλόμενος ἐπὶ Κολωνῶ πρίασθαι χωρίον, ἔδει μὲν παρὰ σὲ ἢ παρὰ τινα ἄλλον τῶν κατ' ἀγρὸν γειτόνων ἐλθεῖν, ἀλλ' οὐκ' οἶδ' ὅτι παθὼν ἐπὶ τὰς Βλεψίου θύρας ἀφικόμην, ξαναγήσαντός μέ τινος τῶν ἀστικῶν.

Καταλαμβάνω οὖν πρεσβύτην ὀικνόν, συνεσπακότα τὰς ὀφρῦς, χαρτίδια ἀρχαῖά τινα καὶ σαπρὰ διὰ χειρὸς κατέχοντα. Εὐθύς οὖν μόλις με προσεῖπε, ζημίαν ἡγούμενος τὴν προσηγορίαν.

Εἶτα τοῦ προξένου φήσαντος ὡς δεοίμην χρημάτων, πόσων, ἤρετο, ταλάντων. Ἐμοῦ δὲ θαυμάσαντος τὴν ὑπερβολήν, διέπτυε καὶ δῆλος ἦν δυσχεραίνων· ὅμως ἐδίδου καὶ ἀπήτει γραμματίων καὶ τόκον βαρύν, ἔτι δὲ καὶ τὴν οἰκίαν ὑποθέσθαι, ἢ ἔστι μοι. Μέγα τι κακόν εἰσιν οἱ περὶ τὰς ψήφους καὶ τῶν δακτύλων τὰς κάμψεις καλινδούμενοι. Μὴ μοι γένοιτο, ἀγροίκων ἔφοροι δαίμονες, μὴ λύκον ἔτι μὴ δανειστὴν ἰδεῖν.

Β'. Αἰσχίνης Φιλοκράτει.

Ἀρίστων οὗτος, ὁ κομίζων σοι τὴν ἐπιστολήν, ἔστιν ὁ πρῶτος ὑποδεξάμενος ἡμᾶς ἐν Ῥόδῳ· πέπλευκε δὲ Ἀθήναζε ἀργύριον εἰσπράξων παρὰ τοῦ τραπεζίτου Χαρόμολα. Σκόπει οὖν ὅπως αὐτὸν ὑποδέξῃ φιλοφρόνως·

ἔστι δὲ πάνυ εὐτελής τὴν δίκαιαν καὶ πρόπων ἡμῖν. Τούτῳ σὺ καὶ τᾶλλα σύμπραξον, ἵνα μάθῃ ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων ὑπεδέξατό με, ἀλλ' ἔστι τις Ἀθήνησιν Αἰσχίνου λόγος καὶ μνήμη.

Γ'. 1. Ἐγκύμων Ἀλικτύῳ.

Ἰδὼν ἐν Σουνίῳ ἐπὶ ὑφάλου πέτρας παλαιὸν καὶ κεκαωμένον δίκτυον ἠρόμην τοὺς περιοίκους, ὅτου εἶη. Οἱ δὲ εἶπον ὅτι σοῦ κτῆμα ἦν τέταρτον τουτί ἔτος· εἶτα δέ, ἐπεὶ τῇ πέτρᾳ προσέπεσε καὶ τὰ κατὰ μέσον πλέγματα ἀπεσχίσθησαν, οὐκ ἠβουλήθης ἀνελέσθαι καὶ ἀκέσασθαι· ἀλλ' οὐδέ τις τῶν περιοικούντων ἐπεχείρησε ψαύειν αὐτοῦ, ἅτε ἀλλοτρίου ὄντος κτήματος.

Τοσοῦτου παρελθόντος χρόνου, ἀλλότριον, οἶμαι, τοῦτο ἐγένετο οὐ μόνον ἐκείνων, ἀλλὰ καὶ σοῦ τοῦ ποτε δεσπότου. Αἰτῶ οὖν σε ἑᾶσαί με λαβεῖν τοῦτο, ὃ τῇ φθορᾷ κατέλιπες.

2. Ἀλίπτυπος Ἐγκύμωνι.

Τί σοι μέλει τῶν ἐμῶν; τί τὸ ἐμὸν κτῆμα σὸν εἶναι νομίζεις; ἄπεχε τὰς χεῖρας καὶ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθύμει, μηδ' ἀδίκους χάριτας αἶτει.

3. Ἐγκύμων Ἀλικτύῳ.

Οὐκ ἤτησά σε ἃ ἔχεις, ἀλλ' ἃ μὴ ἔχεις. Ἐπεὶ δὲ οὐ βούλη, ἃ μὴ ἔχεις, ἕτερον ἔχειν, ἔχε ἃ μὴ ἔχεις.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

I

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. Λαγωοὶ καὶ Ἀλώπεκες

παρεκάλουν· παρακαλῶ (-έω)=προσκαλῶ.
ἐβοηθήσαμεν ἄν=θά σᾶς ἐβοηθήσαμε.
εἰ μὴ ἐγινώσκομεν=ἐὰν δὲν ἐγνωρίζαμεν.
ποῖοί ἐστε=ποίας λογῆς εἴσθε, πόσον δειλοὶ εἴσθε.
ποίοις πολεμεῖτε=πρὸς πόσον γενναίους πολεμεῖτε.

2. Ἀλώπηξ καὶ Βότρυες.

λιμώττουσα· λιμώττω=πεινῶ πολύ.
ἐθεάσατο· θεασάμην, θεῶμαι (-άομαι)=παρτηρῶ.
ἀναδενδράδος· ἀναδενδράς (ἦ)=κληματταριά.
βότρυς· βότρυς (δ)=σταφύλι.
ἀπαλλατομένη· ἀπαλλάττομαι=ἀπομακρύνομαι.
ἄμφακες· ἄμφαξ (δ)=ἄγουρο σταφύλι, κοιν. ἀγουρίδα.

3. Ταῶς καὶ Κολοίος.

ὄρνέων· ὄρνεον (τὸ)=πτηγόν.
βουλευομένων· βουλεύομαι=σκέπτομαι.
ἠξιού· ἠξιῶ=ἔχω τὴν ἀξίωσιν.
χειροτονεῖσθαι· χειροτονοῦμαι (-έομαι)=ἐκλέγομαι.
πειθομένων· πείθομαι=ὑπακούω, δέχομαι.
σοῦ βασιλεύοντος=ὅταν σὺ γίνῃς βασιλεὺς.

4. Ὄνος καὶ Λεοντή.

ἐνδύς· ἐνέδυν, ἐνδύομαι=ντύνομαι.
φυγὴ ἦν ἀνθρώπων=ἔφευγον οἱ ἄνθρωποι (ἀπὸ φόβου)
περιηρέθη· περιηρέθην, περιαιροῦμαι=ἄφαιροῦμαι, πίπτω.
δραμόντες· ἔδραμον, τρέχω.
ἔπαιον· παίω=κτυπῶ.

5. Ζεὺς καὶ Ὅφις.

τῷ Διὶ γάμους τελοῦντι=ὅταν ὁ Ζεὺς ἔκκαμνε τοὺς γάμους του.

ἔρπων· ἔρπω=σύρομαι.

ἀνέβαινεν· δηλ. εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Διός.

ῥόδον=τριαντάφυλλον.

6. Χελώνη καὶ Λαγώς.

ἤριζον· ἔριζω=φιλονικῶ.

καὶ δὴ=καὶ λοιπόν.

τέρματα δρίσαντες=ἄφου ἔβαλαν σημάδι.

ἔμφυτος=φυσική.

ἠμέλησε τοῦ δρόμου=παρμέλησε ἀπὸ τοῦ νὰ τρέχη.

διέλειπε· διέλειπον, διαλείπω=ἀφίνω καιρὸν, πᾶν πρὸς καιρὸν.

«οὐ διαλείπω τρέχων» δὲν πᾶν νὰ τρέχω.

παραδραμοῦσα· παρέδραμον ἄρ. τοῦ παρατρέχω=ξεπερνῶ.

προτέρα=πρώτη.

ἀρίτετο· ἀρικόμην ἄρ. τοῦ ἀρικνοῦμαι=ἔρχομαι, φθάνω.

7. Δελφῖνες καὶ Κωβίος.

δελφῖνες· δελφίς (δ)=δελφίни.

φάλαινα· φάλαινα (ἦ)=εἶδος κήτους πελωρίου.

πρὸς ἀλλήλους ἐμάχοντο=ἐπολεμοῦσαν ἀναιμεταξὺ των.

ἀνέδυν· ἀνέδυν ἄρ. τοῦ ἀναδύομαι=ἔνερχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

διαλλάττει· διαλλάττω=συμφιλιῶνω.

αἰρετώτερον=προτιμότερον.

διαφθαρῆναι· διεφθάρην, παθ. ἄρ. τοῦ διαφθείρομαι=καταστρέφομαι, φονεύομαι.

διαλλακτοῦ· διαλλακτῆς=συμφιλιωτῆς.

8. Ναυαγός.

ἔπλει· ἔπλεον, πλέω=τᾶξιδεύω.

καὶ δὴ=καὶ λοιπόν.

χειμῶνος· χειμῶν=τριουμίζ.

ἀντιράπη· ἀντιράτην ἄρ. τοῦ ἀναιτρέπομαι=κοιν. ἀναποδογυρίζομαι.

διενήχοντο· διενηχόμεν, διανήχομαι=κολυμβῶ.

ἐπικαλούμενος· «ἐπικαλοῦμαι τὴν Ἄθηνᾶν»=ζητῶ τὴν βοήθειαν τῆς Ἄθηνᾶς.

ἐπηγγέλλετο· ἐπηγγελλόμεν, ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι.
 περισωθεῖη· περισωθεῖην, περιεσώθη, περισφύζομαι=σφύζομαι.
 παρανηχόμενος· παρανήχομαι=κολυμβῶ πλησίον.

9. Πῆραι δύο.

πήρας· πήρα (ἦ)=σάκκος.
 γέμει· γέμω=εἶμαι πλήρης.
 ἀλλοτριῶν· ἀλλότριος=ξένος
 θεῶνται· θεῶμαι (—άομαι)=παρτηρῶ.

10. Κολοῖδς καὶ Γλαῦξ.

κάλλους ἀγών=διαγωνισμὸς ὄρκειότητος.
 παραγενόμενοι· παρεγενόμην ἄρ. τοῦ παρανίγνομαι=ἔρχομαι.
 ἀπενίζοντο· ἀπενίζόμην, ἀπονίζομαι=νίπτομαι.
 δυσμορφίαν· δυσμορφία=ἀσχημιά.
 ἐκ τούτου=ἐνεκα τούτου.
 ἐπιγνοῦσα· ὁ ἐπιγνούς, ἡ ἐπιγνοῦσα, τὸ ἐπιγνόν· ἐπέγνων ἄρ.
 τοῦ ἐπιγινώσκω=ἐννοῶ.
 τὸ ἐαυτῆς πτερόν ἀφηρεῖτο=ἀφῆρσε τὸ ἰδικόν της πτερόν.
 ἀνέπειθε· ἀνέπειθον, ἀναπέιθω=συμβουλεύω.
 ἀφείλετο· ἀφείλόμην ἄρ. τοῦ ἀφαιροῦμαι=ἀφαιρῶ, λαμβάνω.

11. Κομπαστής.

ἀποδημήσας· ἀπεδήμησα, ἀποδημῶ=ἀπομακρύνομαι τῆς πατρί-
 δος μου, πηγαίνω ταξίδι.
 εἰς τὴν ἐαυτοῦ· εἰς τὴν ἑαυτοῦ γῆν=εἰς τὴν πατρίδα του.
 ἠνδραγαθηκέναι· ἠνδραγαθήκα παρκ. τοῦ ἀνδραγαθῶ (-έω)=
 κάμνω κατορθώματα.
 ἐκόμπαζε· ἐκόμπαζον, κομπάζω=καυχῶμαι.
 ὑπολαβόν· ὑπέλαβον ἄρ. τοῦ ὑπολαμβάνω=διακόπτω.

12. Κόραξ καὶ Ἀλώπηξ

ἐκαθέζετο· ἐκαθεζόμην=ἐκάθισα, καθέζομαι=κάθημαι.
 κρατῆσαι· ἐκράτησα, κρατῶ τοῦ κρέως=γίνομαι κύριος τοῦ κρέ-
 ατος, λαμβάνω τὸ κρέας.
 εὐμεγέθη· εὐμεγέθης=μέγας, ἀρκετὰ μεγάλος.
 καλός=ὄρατος.

πρέπει αὐτῷ=ἀρμόζει εἰς αὐτόν.

παραστῆσαι· παρῆστησα, παρίστημι=ἐξηγῶ, ἀποδεικνύω.

φωνήν· φωνή (ἦ)=φωνή καλή, ᾠδική.

βαλῶν· ἔβαλον ἄρ. τοῦ βάλλω=ρίπτω.

ἀνέκραγεν· ἀνέκραγον ἄρ. τοῦ κράζω=κραυγάζω.

κτῆσαι· προστ. ἐκτησάμην, κτῶμαι=ἀποκτῶ.

13. Λέων καὶ Μῦς.

κεχηνότος· κεχηνώς μτχ. τοῦ κέχηνα=ἔχω τὸ στόμα ἀνοικτόν,
παρχ. τοῦ χάσκω.

ἐξαναστάς· ἐξανέστην ἄρ. τοῦ ἐξανίσταμαι=κίφνιδίως ἐγείρομαι.

καταφαγεῖν· κατέφαγον ἄρ. τοῦ κατεσθίω=τρώγω.

ἐδεήθη· ἐδεήθην, δέομαί τινας=παρκακλῶ τινα.

ἀποδώσει· ἀποδώσω, ἀποδίδωμι=δίδω τι ὀφειλόμενον.

ἀπέλυσε· ἀπέλυσα, ἀπολύω=ἐλευθερώνω.

κάλω· κάλως (ὁ)=χονδρὸν σχοινίον.

τηνικαῦτα· ἐπίρρ.=τότε.

στενόνοτος· ὁ στενῶν, -οντος, στένω=στενάζω.

κατεγέλασας· κατεγέλασα, καταγελῶ τινας=γελῶ εἰς βάρος τινας.

προσδοκῶν· προσδοκῶ (-άω)=περιμένω.

κομίσσεται· κομοῦμαι μέλλ. τοῦ κομίζομαι=λαμβάνω.

ἴσθι· προστ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω.

χάρις (ἦ)=εὐγνωμοσύνη, ἀπόδοσις εὐεργεσίας.

14. Γεωργοῦ Παῖδες

παραινῶν· παραινῶ (-έω)=συμβουλεύω.

πεῖσαι· ἔπεισα, πείθω.

ὄμοφρονεῖν· ὄμοφρονῶ (-έω)=ὀμνοῶ, δὲν φιλονικῶ.

ἀχείρωτοι· ἀχείρωτος, ἀσύλληπτος, ἀκατάβλητος.

εὐάλωτοι· εὐάλωτος=ὁ εὐκόλως συλλαμβανόμενος, καταβαλ-
λόμενος.

Α'. ΗΡΑΚΛΗΣ

1. Γέννησις Ἡρακλέους κτλ.

Ἀμφιτρύων υἱὸς τοῦ Ἀκταίου βασιλέως τῆς Τίρυνθος, πρόσωπον μυθικόν· εἰς τῶν πολλῶν ἡρώων τῆς ἀρχαίας μυθολογίας.

Ἀλκμήνη ἡ σύζυγος τοῦ Ἀμφιτρύωνος.

Ἡρακλῆς ὁ ἰσχυρότατος τῶν ἡρώων.

Ζεὺς· γεν. τοῦ Διός· ὁ μέγιστος τῶν θεῶν.

Κιθαιρών ὄρος τῆς Βοιωτίας.

Κιθαιρώνιος, α, -ον=ὁ ζῶν εἰς τὸν Κιθαιρῶνα.

ἐγένετο ἐγνώμην, ἀόρ. τοῦ γίγνομαι «γίγνομαι Ἀμφιτρύωνος

καὶ Ἀλκμήνης» γενῶμαι ἀπὸ τὸν Ἀμφ. καὶ τὴν Ἀлк.

μείζω ὁ καὶ ἡ μείζων, τὸ μείζον· συγκριτικὸν τοῦ μέγας «μείζω ἢ κατ' ἀνθρώπον ἔργα» κατορθώματα ἀνώτερα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου.

εὐνήν· εὐνή=κλίνη.

ἄγχων· ἄγχω=σφίγγω τὸν λαιμόν.

βουκολίσις· **βουκόλιον**=ἀγέλη βοῶν, κοινῶς, βουκολιά.

ὀρμώμενος· ὀρμῶμαι (-άομαι)=ἀφορμῶ, ξεκινῶ.

ἐνέδν· ἐνέδνν ἀόρ. τοῦ ἐνδύομαι=ντύνομαι.

2. Μανία Ἡρακλέους.

Μεγάραι· ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Ἡρακλέους.

Δελφοί· πόλις ἐν Φωκίᾳ, ὅπου ἦτο τὸ περίφημον μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος.

Πυθία· ἡ ἱέρεια τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου ἡ λέγουσα τοὺς χρησμούς.

Τίρυνς· γεν. Τίρυνθος· ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἀργολίδος μετὰ τὴν Ἄργος καὶ Ναυπλίου.

Εὐρυσθεὺς· ὁ βασιλεὺς τῶν Μυκηνηῶν καὶ τῆς Τίρυνθος.

ἐμάνη· ἐμάνην ἀόρ. τοῦ μαίνομαι=πάσχω μανίαν, παραφρονῶ.

κατεδίκασε· τοῦ καταδικάζω «καταδικάζω ἐμαυτοῦ φυγὴν» κατεδικάζω τὸν ἑαυτὸν εἰς ἔξορίαν.

μανία· μανία (ἡ)· παραφροσύνη.

παραγενόμενος· παραγενόμην ἀόρ. τοῦ παραγίγνομαι=ἔρχομαι

φθάνω.

πυνθάνεται· πυνθάνομαι «πυνθάνομαι τοῦ θεοῦ» ἐρωτῶ τὸν θεόν.
κατοικήσῃ· κατοικήσω «ποῦ κατοικήσω» ποῦ νὰ κατοικήσω.
ἀνεῖλεν· ἀνεῖλον· ἄορ. τοῦ ἀναιρῶ=χρησιμοδοτῶ.
λατρεύοντα· λατρεύω «λατρεύω τινί» ὑπηρετῶ εἰς τινα.
ἄθλους· ἄθλος (δ)=ἀγώνισμα, κατόρθωμα.
ἔσσεσθαι· ἔσομαι, μέλλ. τοῦ εἰμί· «ἔφη . . . ἔσσεσθαι»=εἶπεν ὅτι
 θὰ γίνῃ».

3. Ὁ Νεμεαῖος Λέων.

Νεμεαῖος, α, ον ὁ τῆς Νεμέας, ὁ ἐν Νεμέα ζῶν. Νεμέα· δασώ-
 δης κοιλάς ἐν Ἀργολίδι παρὰ τὴν Κόρινθον.
ἀφικόμενος· ἀφικόμεν, ἄορ. τοῦ ἀφικνοῦμαι=ἔρχομαι.
μανθῶν· ἔμαθον, μανθάνω «μανθάνω τὸν λέοντα ἄτρωτον ὄντα»
 ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι, ὅτι ὁ λέων εἶναι ἄτρώτος.
ἄτρωτον· ἄτρωτος=ὁ μὴ δυνάμενος νὰ τραυματισθῇ.
ἀνατεινόμενος· ἀντεινάμην, ἄορ. τοῦ ἀνατείνομαι· «ἀνατείνομαι
 τὸ ρόπαλον» σηκώνω ψηλὰ τὸ ρόπαλον διὰ νὰ κτυπήσω.
ἀμφίστομον· ἀμφίστομον σπήλαιον σπήλαιον τὸ ὅποτον ἔχει
 δύο στόματα, δύο εἰσόδους.
ἀπωκοδόμησεν· ἀπωκοδόμησα, ἄορ. τοῦ ἀποικοδομῶ=ἀπο-
 κλείω, φράσσω διὰ τοίχου.
ἐπεισηλθε· ἐπειήλθον, ἐπεισέρχομαι «ἐπεισέρχομαι τῷ θηρίῳ»
 εἰσέρχομαι κατόπιν τοῦ θηρίου.
κατασχών· κατέσχον, ἄορ. τοῦ κατέχω=συλλαμβάνω, κρατῶ.
περιθίεις· μτχ. τοῦ περιέθηκα, ἄορ. τοῦ περιτίθημι· «περιτίθημι
 τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ» περιβάλλω τὸν τράχηλον διὰ τῆς
 χειρός μου.
ἤγγχεν· ἄγγχω=σφίγγω τὸν λαϊμόν.
θέμενος· ἐθέμην, ἄορ. τοῦ τίθεμαι.

4. Ἡ Λεργαία Ὑδρα.

Λεργαία· Λεργαῖος=ὁ ἐν τῇ Λέρνῃ ζῶν.
Λέρνη (ή)=ἔλος ἐν Ἀργολίδι.

Βασ. Φάβη, Ἑλλην. Χρηστομάθεια ἔκδ. Ε'

Ἰόλαος· υἱὸς τοῦ Ἰφικλέους· Ἰφικλῆς δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἡρακλέους
ὑδραν· ὑδρα=ὄφις τερατώδης.

ἔλει· ἔλος (τὸ)=κοῖλος τόπος ὑδατώδης ἢ πηλώδης· ὡς ἐκ τοῦ-
 του εἶναι ἄδατος κατὰ τὸ πλεῖστον.

ἐκτραφεῖσα· μετχ. τοῦ ἐξετράφη, ἄβρ. τοῦ ἐκτρέφομαι=τρέφο-
 μαι, ἀναπτύσσομαι.

βοσκήματα (τὰ)=τὰ βόσκοντα κτήνη, οἶον πρόβατα, αἰγες, βόες.

διέφθειρεν· διαφθείρω=βλάβω, καταστρέφω.

ἐπιβάς· μετχ. τοῦ ἐπέβην, ἄβρ. τοῦ ἐπιβαίνω· «ἐπιβαίνω ἄρμα-
 τος» ἀναβαίνω εἰς τὸ ἄρμα.

ἄρματος· ἄρμα (τὸ)=πολεμικὴ ἄμαξα.

ἡνιοχοῦντος· ἡνιοχῶ=κρατῶ τὰ ἡνίκ, διευθύνω τοὺς ἵππους.

ζητήσας· ἐζήτησα, ζητῶ=ἐρευνῶ.

ἀνύτειν· ἀνύτω=κατορθώνω, φέρω ἀποτέλεσμα.

ἀνεφύοντο· ἀνεφύομαι· ἀναφύομαι=ἀναγεννώμην.

ἐπεκαλέσατο· ἐπεκαλεσάμην, ἐπικαλοῦμαι· «ἐπικαλοῦμαι βοηθὸν
 τὸν Ἰόλαον» ζητῶ τὸν Ἰόλαον ὡς βοηθόν, ζητῶ τὴν βοή-
 θειαν τοῦ Ἰολάου.

ἔλης· ἔλη (ἡ)=δάσος.

ἐμπρήσας· ἐνέπρησα, ἄβρ. τοῦ ἐμπύρημι=πυρπολῶ, καίω.

δαλοῖς· δαλός=δαυλός, ξύλον καιόμενον εἰς τὸ ἄκρον.

σφαγᾶς· σφαγή=τὸ ἐκ τῆς ἀποκοπῆς τῆς κεφαλῆς τραῦμα.

ἦν· γ' ἐνικ. πρόσωπον παρατ. τοῦ εἶναι=εἶναι δυνατόν· «οὐκ ἦν
 ἀναφύεσθαι» δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναγεννηθῶν.

κατώρουξε· κατώρουξα, ἄβρ. τοῦ κατορούσσω=θάπτω εἰς τὴν γῆν.

ἔβαψε· ἔβαψα, βάπτω=ἐμβαπτίζω, βουτῶ.

ἰός (ὁ)=δηλητήριον.

5. Χρυσόκερος ἔλαφος.

Οινόη=τόπος τις τῆς Ἀργολίδος.

Λάδων (ὁ), γεν. Λάδωνος· παρκατόταμος τοῦ Ἀλφειοῦ.

χρυσόκερων· χρυσόκερος=ἡ ἔχουσα χρυσᾶ κέρατα.

ἐνεγκεῖν· ἠνεγκον, ἄβρ. τοῦ φέρω=κομίζω.

ἀποκτεῖναι· ἀπέκτεινα, ἄβρ. τοῦ ἀποκτείνω=φονεύω.

τρῶσαι· ἔτρωσα, ἄορ. τοῦ τρωσκω=τραυματίζω.
 ἦν τῆς Ἀρτέμιδος ἱερά=ἦτο ἱερὸν κτήμα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ
 ἐπομένως ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς.
 ἐνιαυτόν· ἐνιαυτός=ἔτος.
 κεκμηκός· μτχ. τοῦ κέμηκα, πρκ. τοῦ κάμνω=ἀποκάμνω, κου-
 ράζομαι, κεκμηκός=κουρασμένο.

6. Ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος.

Ψωφίδα· Ψωφίς (ἦ)· πόλις τῆς Ἀρκαδίας.
 Ἐρύμανθον· Ἐρύμανθος· ὄρος τῆς Ἀρκαδίας· «Ἐρυμάνθιος
 κάπρος» κάπρος ζῶν εἰς τὸ ὄρος Ἐρύμανθον.
 ἐλυμαίνεται· ἐλυμαινόμην, λυμαίνομαι=δλάπτω.
 παραγενόμενος· παρεγενόμην, «παραγίνομαι ἐπὶ τὴν τοῦ κά-
 πρου θήραν» ἔρχομαι διὰ νὰ κυνηγήσω τὸν κάπρον.
 κάπρος=ἄγριος χοῖρος.
 λόχμης· λόχη (ἦ)=τόπος ἄδατος διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ πυκνοὺς
 θάμνους.
 ἐμβροχίσας· ἐνεβρόχισα, ἐμβροχίζω=διὰ βρόχου, παγίδος, συλ-
 λαμβάνω.

7. Ἡ κόπρος τῶν βοσκημάτων κ.τ.λ.

ἐξενεγκεῖν· ἐξήνεγκον, ἄορ. τοῦ ἐκφέρω=δγάζω ἔξω.
 αὐλή· αὐλή=περιτοιχισμένος τόπος, μάνδρα.
 διὰ μακρῶν ἐτῶν=εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν.
 σηκαζόμενα· σηκάζομαι=ἐγκλείομαι ἐντὸς μάνδρας.
 ἀμύθητον· ἀμύθητος=ἀλογάριστος, πολὺς.
 ἐξοίσει· ἐξοίσω, μέλλ. τοῦ ἐκφέρω, μεταφέρω ἔξω.
 δεκάτην· δεκάτη (ἦ)=τὸ δέκατον μέρος.
 ἀπιστῶν· ἀπιστῶ=δὲν πιστεύω.
 ῥήγματος· ῥήγμα (τὸ)=ἄνοιγμα.
 παρωχέτευσεν· παρωχέτευσα, παροχeteύω=διοχeteύω, δι' ὄχε-
 τοῦ κάμνω νὰ βεύσῃ,
 ἔκρου· ἔκρους (δ)=ἐκροή, ἔξοδος τῶν ὑδάτων.
 ἐξηνέχθη· ἐξηνέχθη, ἄορ. τοῦ ἐκφέρωμαι=μεταφέρωμαι ἔξω.

τετελεσμένον· τετελεσμένος, τετέλεσμαι, παρακτ. τοῦ τελοῦμαι= ἐτελοῦμαι.

εἶη· εἶην, εὐκτ. τοῦ εἶμι.

ἀπεδίδου· ἀπεδίδουν, παρακτ. τοῦ ἀποδίδωμι=δίδω τι, τὸ ὅποιον χρεωστῶ.

8. Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες.

Ἡφαιστος· θεὸς τοῦ πυρός, χαλκεύς, σιδηρουργός.

ὄρνιθας· ὄρνις (ἢ καὶ ὄ) = πτηνόν.

συνηρηφής = σκεπασμένος.

ὕλη· ὕλη = δάσος, «πολλῆ . . . ὕλη» μὲ πυκνὸν δάσος.

μυρία· μυριοί = ἀναρίθμητοι, ἄπειροι.

ἐφόβει· ἐφόβουν, φοβῶ τινα = κάμνω τινὰ νὰ φοδηθῆ, ἐκφοβίζω.

μετὰ δέους· δέος (τὸ) = δ φόβος.

ἀνεπέτοντο· ἀνεπετόμην, ἀναπέτομαι = πετῶ, πετῶν ἀπομακρύνομαι.

9. Ὁ Κρηὸς ταῦρος.

ἀγαγεῖν· ἤγαγον, ἄβρ. τοῦ ἄγω = ὀδηγῶ.

ἀνέδου· ἀνέδυν, ἄβρ. τοῦ ἀναδύομαι = ἐξέρχομαι, ἀνερχόμενος ἐμφανίζομαι.

ἐπηγγείλατο· ἐπηγγείλαμην, ἄβρ. τοῦ ἐπαγγέλλομαι = ὑπόσχομαι.

φανείη· φανείην, ἐφάνην, ἄβρ. τοῦ φαίνομαι = παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι.

ἠγρίωσε· ἠγρίωσα, ἠγριῶ (—δω) = κάμνω τινὰ ἄγριον.

παραγενόμενος· παρεγενόμην, παραγίγνομαι = ἔρχομαι, «ἐπὶ τοῦτον παραγίγνομαι εἰς Κρήτην» ἔρχομαι εἰς Κρήτην διὰ νὰ συλλάβω αὐτόν.

εἶλε· εἶλον, ἄβρ. τοῦ αἶρω = συλλαμβάνω.

εἶασε· εἶασα, ἄβρ. τοῦ εἶω (—άω) = ἀφίνω.

ἄφετον· ἄφετος = ἐλεύθερος.

δεῦρο· τοπικὸν ἐπίρρημα, σημαίνει τήν εἰς τόπον σχέσιν· «δεῦρο κάκεῖσε» ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

διέβη· διέβην, ἄβρ. τοῦ διαβαίνω = περνῶ.

ἀφίκετο· ἀφικόμεν, ἀόρ. τοῦ ἀφικνοῦμαι=ἔρχομαι, καταντῶ.

10. Αἱ Διομήδους Ἴπποι.

πλεύσας· ἔπλευσα, ἀόρ. τοῦ πλέω=ταξιδεύω.

βιασάμενος· ἐβιασάμην, ἀόρ. τοῦ βιάζομαι τινα=μεταχειρίζομαι
διὰν ἐναντίον τινός, διὰ τῆς βίας καταβάλλω τινά.

φάτναις· φάτνη (ἦ)=τὸ δοχεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ῥίπτεται ἡ τροφή
τῶν κτηνῶν «οἱ ἐπὶ ταῖς φάτναις» οἱ φύλακες τῶν ἵππων.

ἀφέντος· ἀφείς, μτχ. τοῦ ἀφῆκα, ἀόρ. τοῦ ἀφήμι=ἀφίνω ἐλεύθερον.

ἀπώλοντο· ἀπώλομην, ἀόρ. τοῦ ἀπόλλυμαι=χάνομαι, φονεύομαι.

11. Ὁ ζωστήρ τῆς Ἴππολύτης.

Θερμώδων· γεν. Θερμώδοντος, ποταμὸς ἐν Πόντῳ.

Θεμισκύρα (ἦ)· πόλις ἐν Πόντῳ.

ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον=ἔθνος περίφημον ὡς πρὸς τὰ πο-
λεμικά.

ἦσκουν ἀνδρείαν· ἀσκῶ ἀνδρείαν=εἶμαι γενναῖος.

σύμβολον=σημεῖον.

πρωτεύειν· πρωτεύω=εἶμαι πρῶτος.

ἐπὶ τοῦτον...ἐπέμπετο· «πέμπομαι ἐπὶ τὸν ζωστήρα» στέλ-
λομαι διὰ νὰ λάβω τὸν ζωστήρα.

τίνος χάριν=πρὸς ποῖον σκοπόν.

πυθομένη· ἐπυθόμην, ἀόρ. τοῦ πυθάνομαι=ἔρωτῶ.

ὑπέσχετο· ὑπεσχόμην, ἀόρ. τοῦ ὑπισχνόμαι=ὑπόσχομαι.

οἰόμεναι· οἶομαι=νομίζω.

ἐβοήθουν· «βοηθῶ ἐπὶ τὴν νῆυν» σπεύδω εἰς τὸ πλοῖον.

ἀφαιρείται· ἀφαιροῦμαι=ἀφαιρῶ.

ἔτρέπατο· ἔτρεπάμην, τρέπομαι=τρέπω εἰς φυγὴν.

12. Αἱ βόες τῆς Γηρύνου.

Γηρύνης· δασιλεὺς τῆς Ἐρυθραίας.

φοινικᾶς· ὁ φοινικοῦς, ἡ φοινικῆ, τὸ φοινικοῦν=πορφυροῦς, κόκ-
κινος.

ὄρων· οἱ ὄροι=τὰ σύνορα.

στήλας· στήλη (ἦ)=σημάδι, συνήθως πλάξ ἢ λίθος.

ἀπάγειν· ἀπάγω=διά τῆς βίας λαμβάνω.

παίει· παίω=πτυπῶ.

κατέλαβε· κατέλαβον, ἄορ. τοῦ καταλαμβάνω τινά=φθάνω, προφθάνω.

ἀπέθανεν· ἀπέθανον, ἄορ. τοῦ ἀποθνήσκω=φονεύομαι.

13. Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

Ἵπερβόρειοι· λαός τις εἰς τὰ ἔσχατα τῆς γῆς κατοικῶν.

ἔδεξάτο· ἔδεξάμην, ἄορ. τοῦ δέχομαι=δέχομαι, ἀναλαμβάνω.

δρεψάμενος· ἔδρεψάμην, δρέπομαι=κόπτω.

κομιεῖν· κομιῶ, μελλ. τοῦ κομίζω· «αὐτός φησι κομιεῖν» λέγει ὅτι αὐτὸς θὰ κομίσῃ.

ἀνέχειν· ἀνέχω=κρατῶ.

δεῖται· δέομαι αὐτοῦ=τὸν παρακκλῶ.

σπεῖραν· σπεῖρα (ἦ)=κουλούρα (ἔνα δῆθεν βαστάζῃ τὸν οὐρανὸν ἀκοπώτερον).

ὑπελθών· ὑπῆλθον, ἄορ. τοῦ ὑπέροχομαί τινα=κολακεύω, ἀπατῶ τινα.

14. Ὁ Κέρβερος.

Κέρβερος· κύων φύλαξ τοῦ Ἅδου.

δράκοντος· δράκων=ἔφις.

νώτου· νῶτιον (τὸ)=ράχισ· «κατὰ τοῦ νώτου» ἐπὶ τῆς ράχεως.

ἔνθα· ἐπίρρ.=ἔπου.

κατήει· κατήειν, παρατ. τοῦ κατέροχομαι.

κρατήσαντι· ἐκράτησα, κρατῶ=νικῶ, καταβάλλω.

ἐντυχών· ἐντευχον, ἄορ. τοῦ ἐντυχάνω τινί=συναντῶ τινα.

συνέχων· συνέχω=κρατῶ, συγκαρτῶ.

15. Ἑρακλῆς καὶ Δηιάνειρα.

Καλυδών (ἦ), γεν. Καλυδῶνος· χώρα τῆς Αἰτωλίας.

Οἰνέυς (δ), γεν. Οἰνέως· βασιλεὺς τῆς Καλυδῶνος.

Τραχίς (ή), γεν. Τραχίνος· χώρα τῆς Φθιώτιδος.

Κῆρυξ (ό), γεν. Κήρυκος· βασιλεὺς τῆς Τραχίνος.

ἠγάγετο ἠγαγόμην, ἄβρ. τοῦ ἄγομαι· «ἄγομαι τὴν Δηϊάνειραν»
λαμβάνω γυναῖκα τὴν Δηϊάνειραν.

εὐωχοῦμενος· εὐωχοῦμαι παρὰ τινι=φιλοξενοῦμαι, ξερίζομαι,
παρκαθάημαι εἰς γεῦμα.

κονδύλω· κόνδυλος (δ)=πυγμή, γροθιά.

ὑπὸ μέθης=ἔνεκα μέθης.

πληγῆς· πληγή=κτύπημα.

συγγνώμην· συγγνώμην ἔχω τινί=παρέχω εἰς τινα συγγνώμην,
συγχωρῶ τινα.

φυγὴν· «κατὰ τὸν νόμον τὴν φυγὴν ὑπομένω» σύμφωνα με τὸν
νόμον ἐκπληρῶ τὴν ποινὴν τῆς ἐξορίας.

ἔγνω· ἔγνων, ἄβρ. τοῦ γινώσκω=ἀποφασίζω.

ἀπιέναι· ἀπαρ. τοῦ ἀπέροχομαι

16. Ἡρακλῆς καὶ Νέσσος.

Εὐήνος· ποταμὸς τῆς Αἰτωλίας.

παριόντας· παριών, μτχ. τοῦ παρέροχομαι=ὁδοιπορῶ· οἱ παριόν-
τες=οἱ διαβάται.

διεπόρθμενε· διεπόρθμενον, «διαπορθμεύω μισθοῦ»=διαβιδά-
ζω εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην ἀντὶ μισθοῦ.

δς=οὗτος δέ.

ἀπάγειν· ἀπάγω=ἀπομακρύνω.

αἰσθόμενος· ἠσθόμην, ἄβρ. τοῦ αἰσθάνομαι=μανθάνω, ἐννοῶ,
ἀντιλαμβάνομαι.

φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα=μέσον ὥστε ὁ Ἡρακλῆς νὰ μὴ πτύσῃ
ἀγαπῶν αὐτήν.

ῥυέν· ὁ ῥυεῖς—ἡ ῥυεῖσα—τὸ ρυέν, μτχ. τοῦ ἔρρῦην ἄβρ. τοῦ ῥέω.
φυλάττειν παρ' ἑαυτῆ· φυλάττω παρ' ἑμαυτῶ=κρατῶ μαζί μου.

17. Ἡρακλῆς καὶ Εὐρύτος.

Οἰχαλία· χώρα τις τῆς Εὐβοίας μυθολογουμένη.

Εὐρυτος· βασιλεὺς τῆς Οἰχαλίας.

τιμωρήσασθαι· ἐτιμωρησάμην, τιμωροῦμαι τινα=ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ τινα.

ἐμνηστεύσατο· ἐμνηστευσάμην, μνηστεύομαι=ζητῶ γυναικα, σύζυγον.

προετιθεῖκει· προετιθείκειν, ὑπερσ. τοῦ προτίθεμαι «προτίθημι τὸν γάμον ἄθλον» ὀρίζω τὸν γάμον ὡς ἄθλον, ὡς βραβεῖον.

τοξικῆ· τοξική=ἡ ἐμπειρία νὰ ρίπτῃ τις τόξον, ἀγώνισμα τόξου.

κρείττων (ὁ καὶ ἡ)=ἀνώτερος, συγκρ. τοῦ ἀγαθός.

18. Ἡρακλῆς καὶ Ἰόλη.

Δίχας· ὑπηρέτης τοῦ Ἡρακλέους.

αἰρεῖ· αἰρῶ=κυριεύω.

ὀρμισάμενος· ὀρμισάμην, ὀρμίζομαι=προσορμίζομαι.

ἐσθῆτα· ἐσθῆς (ἡ)=ἐνδυμα. Οἱ ἀρχαῖοι ὅτε ἐμελλον νὰ προσφέρουν θυσίαν ἐνεδύοντο ἐνδύματα καθαρὰ.

οἴκοθεν=ἀπὸ τὸ σπίτι του.

οἴσοντα· οἴσων, γεν. οἴσοντος, μτχ. τοῦ οἴσω, μέλλ. τοῦ φέρω=κομίζω.

πυθομένη· ἐλυθόμην, ἄορ. τοῦ πυθάνομαι=μανθάνω.

δείσασα· ὁ δείσας—ἡ δείσασα—τὸ δεῖσαν, μτχ. τοῦ ἔδεισα, ἄορ. τοῦ δέδια ἢ δέδοικα=φοβοῦμαι.

ἔχρισε· ἔχρισα, χρίω=ἀλείφω.

19. Θάνατος Ἡρακλέους.

Ποίας (ὁ), γεν. Ποίαντος· ὁ πατὴρ τοῦ Φιλοκτῆτου.

ἐνδύς, γεν. ἐνδύντος, μτχ. τοῦ ἐνέδυν, ἄορ. τοῦ ἐνδύομαι=ντύνομαι.

ἰός (ὁ)=δηλητήριον.

ὁ τῆς Ὑδρας ἰός· διότι τὸ βεῦσαν ἐκ τοῦ τραύματος τοῦ Νέσσου αἷμα περιεῖχε χολῆν τῆς Λερναίας ὕδρας μεταδοθεῖσαν διὰ τοῦ βέλους τοῦ Ἡρακλέους (ἴδε ἀνωτέρω § 4).

χρῶτα· χρῶς (ὁ), γεν. χρῶτος=τὸ δέριμα.

διεβίβρωσκε· διαβιβρώσκω=κατατρῶγω.

ἀπέσπα· ἀπέσπων, ἀποσπῶ (—άω)=ξεκολλῶ.

προσπεφυκότης· προσπεφυκώς, μτχ. τοῦ προσπέφυκα, παρκα.
τοῦ προσφύομαι=προσκολλῶμαι.

χρησάμενος· ἐχρησάμην, ἄορ. τοῦ χρῶμαι (—ήομαι) «τοιαύτη
συμφορᾷ χρῶμαι» εἰς τοιαύτην συμφορὰν περιπίπτω.

κομίζεται· κομίζομαι=ἔρχομαι.

ἀπήγατο· ἀπηγάμην, ἀπάγχομαι=πνίγομαι, κρεμιόμην.

τεμών· ἔτεμον, ἄορ. τοῦ τέμνω=κόπτω.

παρεσιῶτας· ὁ παρεσιῶς—ἡ παρεσιῶσα—τὸ παρεσιῶς=ὁ πλη-
σίον εὐρισκόμενος, ὁ παρών.

ὑφάπτειν· ὑφάπτω=θέτω πῦρ ὑποκάτω.

παριών· ὁ παριών—ἡ παριούσα—τὸ παριών, μτχ. τοῦ παρέρχομαι
=περνῶ, διαβαίνω.

κατὰ ζήτησιν ποιμνίων=πρὸς ἀναζήτησιν ποιμνίων.

ὑφῆψε· ὑφῆψα, ἄορ. τοῦ ὑφάπτω.

Β' ΘΗΣΕΥΣ

1 Αἰγέως καταλείπει κ.λ.π.

Πιτθεύς· βασιλεὺς τῆς Τροιζήνος.

Πάλλας (ὁ), γεν. Πάλλαντος· ἀδελφὸς τοῦ Αἰγέως.

ἠγάγετο· ἠγαγόμην, ἄορ. ἄγομαι γυναῖκα=λαμβάνω γυναῖκα,
νυμφεύομαι.

ὑπονοήσας· ὑπενόησα, ὑπονοῶ=ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι.

κυεῖν· κυῶ=εἶμαι ἔγκυος.

προειπών· προεῖπον, προελέγω...πέμπειν=διατάσσω, κελεύω
νὰ στείλῃ.

υἱός (ὁ)=ἄρσενικό παιδί.

γέννηται· γένωμαι, ἐγενόμην, ἄορ. τοῦ γίγνομαι=γεννῶμαι.

αὐξηθεῖς· ἠδξήθην, αὐξάνομαι=μεγαλῶνω,

ἀναστῆσαι· ἀνέστησα, ἄορ. τοῦ ἀνίστημι=ἀνεγείρω, σηκώνω.

εἰδότος· ὁ εἰδώς—ἡ εἰδυῖα—τὸ εἶδος, μτχ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω,
ἠξεύρω.

ἰσχυρῶς=πολύ.

ἐδεδοίκει· ἐδεδοίκειν=ἐφοβούμην, ὑπερσ. τοῦ δέδοικα=φοβοῦμαι.
ἐπεβούλευον· ἐπιβουλεύω τινί=σκέπτομαι κακὸν ἐναντίον τινός.

2. Θησεὺς τὴν πέτραν ἀνωθεὶ κ.λ.τ.

τεκούσης· ὁ τεκῶν—ἡ τεκοῦσα—τὸ τεκόν, τίκτω=γεννῶ.
γένεσιν· γέσεις=τὸ γένος, ἡ καταγωγή.
μειράκιον· νεανίσκος=παλληκάρι.
διέφαιναν· διαφαίνω=ἐμφανίζω, παρουσιάζω, δείχνω.
φρόνημα· ὑπερηφάνεια.
προσήγαγεν· προσήγαγον, ἀβρ. τοῦ προσάγω=ὀδηγῶ.
πατρῶς=ὁ ὑπὸ τοῦ πατρὸς διὰ τὸν υἱὸν καταλειφθεὶς.
σύμβολα· σύμβολον=σημεῖον ἀναγνωρίσεως, σημάδι.
ῥαδίως=εὐκόλως.
ἀνέωσε· ἀνέωσα, ἀβρ. τοῦ ἀνωθῶ=ὠθῶ, σπρώχνω, πρὸς τὰ ἐπάνω.

3. Θησέα διακαίει ἡ δόξα κ.τ.λ.

χαλεπόν=δύσκολον.
ἐδέοντο· δέομαι=παρκακλῶ.
δοῖος εἶη=ποιᾶς λογῆς ἦτο.
δρῶν· δρώων, εὐκτ. τοῦ δρωῶ (-άω)=διαπράττω· «ὅποια δρῶν
τοὺς ξένους» ποιᾶς λογῆς ἐγκλήματα διέπραττε κατὰ τῶν
ξένων.
ἔοικε· ἔοικα=ὀμοιάζω, φαίνομαι· «ὡς ἔοικε» ὡς φαίνεται.
οὐδαμῶς ἐβούλετο=διόλου δὲν ἤθελε.
πάλαι=πρὸ πολλοῦ χρόνου.
ἀρετῆς· ἀρετή=ἀνδρεία.

4. Φιλοτιμεῖται παρασχεῖν κ.τ.λ.

ἐποιεῖτο· «δεινὸν ποιοῦμαι» φοβερὸν νομίζω.
ἀνεκτόν· ἀνεκτός=ὑποφερτός.
πονηροῦς· πονηρός=κακός.
πρὸ ποδῶν=ἐγγύς, πλησίον.
ἄθλους· ἄθλος (ὀ)=ἄγών, κίνδυνος.

ἐφιλοτιμεῖτο· ἐφιλοτιμούμην, φιλοτιμοῦμαι=ἔχω τὴν φιλοτιμίαν
προσενεγκεῖν· προσήνεγκον, ἄορ. τοῦ προσφέρω.

ἀναίμακτα· ἀναίμακτος=ὁ ἄνευ αἵματος, ὁ μὴ αἵματωθεῖς.

ἔργοις...ἀγαθοῖς· ἔργα ἀγαθὰ=γενναῖα κατορθώματα.

χαρακτῆρα· χαρακτήρ (ὁ)=γνώρισμα.

ἐξώρμησεν· ἐξώρμησα, ἐξορμῶ (-άω)=ξικινῶ.

5. Περιφήτης.

παριόντας· παριών, μτχ. τοῦ παρέρχομαι, οἱ παριόντες=οἱ δια-
βάται.

ἐκόλυε· ἐκόλυον, κολύω=ἐμποδίζω.

προάγειν· προάγω=προχωρῶ.

ἀπέκτεινε· ἀπέκτεινα, ἀποκτείνω=φονεύω.

ἐχρῆτο· ἐχρώμην· «χρῶμί τινα ὕπλω» μεταχειρίζομαι τι ὡς
ὑπλον.

6. Σίνις ὁ Πιτυοκάμπτης.

ἀφίει· ἀφίην, παρχτ. ἀφίημι=ἀφίνω, ἀπολύω.

πίτυς· πίτυς (ἡ)=εἶδος πεύκης ὑψηλῆς.

προσέδει· προσέδουν παρχτ. τοῦ προσδῶ (-έω)=προσδένω.

δεδεμένος· δέδεμαι, παρχτ. τοῦ δοῦμαι (έομαδ)=δένομαι, ἐνέργ.
δῶ (-έω).

ἐλκόμενος· ἔλκομαι=σύρομαι, τραχιόμαι.

διεσπᾶτο· διεσπῶμην, διασπῶμαι (-άομαι=σχιζομαι)

ἀποθνήσκω· φονεύομαι.

7. Κρομμωνία σῦς.

Κρομμωνίαν· Κρομμωνίος=ὁ ζῶν ἐν Κρομμυῶνι· Κρομ-
μῶν (ὁ)· τόπος μεταξὺ Κορίνθου καὶ Μεγάρων.

σῦν· σῦς (ἡ), γεν. τῆς σὺς=ἀγριογούρουνο θηλυκό.

φαῦλον· φαῦλος=εὐτελής, εὐκαταφρόνητος.

μάχιμον· μάχιμος=ὁ ἱκανὸς νὰ μάχεται, νὰ παλαίῃ.

κρατηθῆναι· ἐκρατήθην, κρατοῦμαι=νικῶμαι, καταβάλλομαι.

8. Σκίρων ὁ Κορίνθιος.

Σκιρωνίδες πέτραι· ὕπου σήμερον ἢ Κακὴ Σκάλα παρὰ τὰ
Μέγαρα.

πέτρας· πέτρα (ἦ)=βράχος, κρημνός.

νίζειν· νίζω=νίπτω, πλύνω.

βοράν· βορά (ἦ)=τροφή.

9. Κερκυών.

καταπαλαίων· καταπαλαίω=διὰ τῆς πάλης καταβάλλω.

ἀνήρει· ἀνήρουν, ἀναιρῶ=φονεύω.

μετέωρον· μετέωρος=ὁ μὴ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς γῆς.

ἐπάρας· μτχ. τοῦ ἐπῆρα, ἄβρ. τοῦ ἐπαίρω=σηκίων.

ἤραξεν· ἤραξα, ἀράσσω=κτυπῶ.

τὴν οἴκησιν ἔχω=κατοικῶ.

10. Δαμάστις ὁ Προκρούστις.

ἔστρωσε· ἔστρωσα, ἄβρ. τοῦ στρώννυμι· «στρώννυμι κλίνην»
στήνω κλίνην.

ἐλάτιω· ὁ καὶ ἡ ἐλάτιων—τὸ ἔλατον, συγκρ. τοῦ μικρός.

μεῖζω· ὁ καὶ ἡ μεῖζων—τὸ μεῖζον, συγκρ. τοῦ μέγας.

ἐπὶ ξένια καλῶ τινα=προσκαλῶ τινα διὰ νὰ τὸν φιλοξενήσω,
νὰ συμπάγωμεν.

ᾧδε=κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

κατέκλινεν· κατακλίνω=κάμνω, ἀναγκάζω τινὰ νὰ κατακλιθῇ.

ἀπέπριον· ἀποπρίω=ἀποκόπτω μὲ πρίονι.

11. Θησεὺς ἀναγνωρίζεται κ.τ.λ.

καθάρας· ἐκάθαρα (ἐκάθηρα), ἄβρ. τοῦ καθαίρω=καθαρίζω.

ἦκεν· ἦκον=ἦλθον, ἦκω=ἔχω ἔλθει.

ἄγνως· γεν. ἄγνώτος=ἄγνωστος.

εἰστία· εἰστίων, ἐστιῶ τινα=κάμνω τραπέζι εἰς τινα, φιλοξενῶ
τινα.

ἀπὸ τῶν συμβόλων=ἀπὸ τὰ σημάδια.

ἐσπάσατο· ἐσπασάμην, σπῶμαι (-όμαι) τὴν μάχαιραν=τραβῶ τὸ μαχαίρι.

τεμῶν· τεμῶ, μέλλ. τοῦ τέμνω=κόπτω «ὡς ταύτη τεμῶν» διὰ τὴν κόψη μὲ αὐτὸ (μὲ τὸ μαχαίρι).

κατέμαθε· κατέμαθον, ἀόρ. τοῦ καταμαθάνω=καταλαμβάνω, καλῶς ἐννοῶ.

ἤσπάζετο· ἤσπάζομαι, ἀσπάζομαι=ἐναγκαλιζομαι, ἀγκαλιάζω. κατεφίλει· κατεφίλον, καταφιλῶ (-έω)=φιλῶ.

συναγαγών· συνήγαγον, ἀόρ. τοῦ συνάγω=συναθροίζω.

ἐγνώριζεν· γνώριζω «γνώριζω τοῖς Ἀθηναίοις τὸν υἱόν» κάμνω γνώριμον εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὸν υἱόν μου.

ἠδέως· ἐπίρρ.=μετὰ χαρᾶς.

ἀπεδέχοιτο· ἀπεδεχόμην, ἀποδέχομαι=δέχομαι τὴν γνωριμίαν.

ἀνδραγαθίαν· ἀνδραγαθία=τὸ νὰ εἶναι γενναῖος ἀνὴρ.

12. Οἱ Παλλαντίδαι πολεμοῦσι τῷ Θησεῖ.

καθέξειν· καθέξω=θὰ λάβω, μέλλ. τοῦ κατέχω.

Αἰγέως ἀτέκνου τελευτήσαντος=ἐὰν ὁ Αἰγέως ἀπέθνησκεν ἄτεκνος.

ἀπεδείχθη· ἀπεδείχθην, ἀόρ. τοῦ ἀποδείκνυμαι=ὀρίζομαι.

χαλεπῶς ἔφερον· χαλεπῶς φέρω τι=λυποῦμαι, ὀργίζομαι διὰ τι· κατέστησαν· κατέστην, ἀόρ. τοῦ καθίσταμαι «εἰς πόλεμον καθίσταμαι» κάμνω πόλεμον.

διελόντες· διελών, διεῖλον, ἀόρ. τοῦ διαίρω=χωρίζω.

μοίρας· μοῖρα (ῆ)=μέρος.

ἐνήδρευον· ἐνεδρεύω=στήνω ἐνέδραν.

διχόθεν· ἐπίρρ.=ἀπὸ δύο μεριές.

ἐπιθησόμενοι· ἐπιθήσομαι, μέλλ. τοῦ ἐπιτίθεμαι=κάμνω ἐπίθεσιν.

τὰ βεβουλευμένα τοῖς Παλλαντίδαις=τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῶν Παλλαντιδῶν, τὰς ἀποφάσεις τῶν Παλλ.

πυθόμενοι· ἐπυθόμην, ἀόρ. τοῦ πυθάνομαι=μανθάνω.

διεσπάρησαν· διεσπάρην, διασπείρομαι=διασκορπίζομαι.

13. Θησεὺς χειροῦται τὸν Μαραθῶνιον ταῦρον

δραῖν· δραῖν τι=κάνω κάτι σπουδαῖον.

δῆμος=λαός.

πράγματα (τὰ)=ἐνοχλήσεις, ζημίαι.

χειρωσάμενος· ἐχειρωσάμην, χειροῦμαι (-όμαι)= συλλαμβάνω.

ἄστεις· ἄστει (τὸ)=ἡ πόλις, αἱ Ἀθηναίαι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀγροὺς ἢ τὸν Πειραιᾶ.

ἤλασεν· ἤλασα, ἄβρ. τοῦ ἐλαύνω=φέρω, ὀδηγῶ.

14. Ὁ δασμὸς τῶν Ἀθηναίων κ.τ.λ.

τρίτον=τρίτην φορᾶν.

δασμόν· δασμὸς=φόρος.

ἀπάξειν· ἀπάξω, ἀπάγω=κομίζω, φέρω.

ὠμολόγησαν· ὠμολόγησα, «ὠμολογῶ Μίνω δασμόν» ὑπόσχομαι εἰς τὸν Μίνων φόρον.

δι' ἐννέα ἐτῶν·=κάθε ἐννέα χρόνια.

πλανῶν· πλανῶ (-άω) τὴν ἔξοδον=ἀποκρύπτω τὴν ἔξοδον.

15. Θησεὺς μεγαληγορεῖ κ.τ.λ.

ἐθάρρυνε· θαρρύνω=ἐνθαρρύνω,

ἐμεγαληγόρει· μεγαληγορῶ (-έω)=λέγω μεγάλα λόγια, ὑπόσχομαι μεγάλα πράγματα.

χειρῶσεται· χειροῦμαι τινὰ=καταβάλλω τινά.

16 Ἀριάδνη βοηθεῖ Θησεῖ

ἐντυγχάνει· ἐντυγχάνω τινι=συναντῶ τινά.

ὅπως δύναιτο=πῶς θὰ ἤμποροῦσε.

ἐδίδαξε· διδάσκω=συμβουλεύω.

διεξέλθειν· διεξῆλθον, διεξέρχομαι τοὺς ἐλιγμούς=διέρχομαι, περνῶ τὰς καμπάς.

κρατήσαι· ἐκράτησα, κρατῶ (-έω) τοῦ Μινωταύρου=γίνομαι, κύριος τοῦ Μιν. , νικῶ τὸν Μινώταυρον.

λίνον· λίνον (τὸ)=κλωστή, μίτος.

πηνίον (τὸ)=κουδάρι.

προσδῆσαι· προσέδησα, ἄορ. τοῦ προσδῶ=δένω.

ἀνελίσσων· ἀνελίσσω=ξετυλίγω.

φαρμακεύτρια· ἡ παρσκευάζουσα μαγικὰ φάρμακα, μάγισσα.

ἀναλεγόμενος· τὸν λίνον ἀναλέγομαι=ἐκταμαζώνω τὸν μίτον.

ἀνεχώρησεν· ἀνεχώρησα, ἀναχωρῶ=ἐπιστρέφω ὀπίσω, ἐπα-
νέρχομαι.

17. Αἰγεὺς ῥίπτει ἑαυτὸν κ. τ. λ.

καταπλεόντων=ὅτε κατέπλεον, ἐπανήρχοντο.

ἐπελάθεται· ἐπελαθόμην, ἄορ. τοῦ ἐπιλανθάνομαι=λησιμονῶ.

ἀπολωλέναι· ἀπόλωλα, παρκακ. τοῦ ἀπόλλυμαι=χάνομαι.

18. Θησεὺς συνοικίξει τοὺς Ἀθηναίους.

δυναστείαν· δυναστεία=βασιλεία.

σποράδες· διεσκορπισμένοι.

τῆδε κάκει·=ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

συνώκισε· συνώκισα, συνοικίζω=θάλλω γὰ κατοικήσουν μαζί.

τέως· ἐπίρρ.=ἕως τότε, πρότερον.

διεφέροντο· διαφέρουαί τι=φιλονικῶ πρὸς τινα.

βουλευτήρια· βουλευτήριον (τὸ)=ἡ βουλή, οἱ βουλευταί.

τά παρ' ἐκάστοις βουλευτήρια=οἱ ἰδιαιτέροι ἐκάστου τόπου
ἄρχοντες καὶ βουλευταί.

19. Θησεὺς κήρυγμα.

ἐπὶ τοῖς ἴσοις=μὲ τὰ αὐτὰ δικαιώματα,

δεῦρ' =δεῦρο=ἐδῶ.

ἴτε=ἔλθετε, προστακτ. τοῦ ἔρχομαι.

λεῶ=λαοί· ὄνομαστ. τοῦ ἐνικοῦ λεῶς=λαός.

παρακαλῶν· παρακαλῶ=παραινῶ.

20. Θησεὺς ἀποδημεῖ εἰς Σκυῶρον.

καταστασιαζόμενος· καταστασιάζομαι=ὕπὸ στάσεων ταράσσομαι.

ὑπεξέμπεμψε· ὑπεξέμπεψα, ὑπεκπέμπω=(πέμπων) ἐξασφαλίζω.

πατρῶα· πατρῶος=ὁ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειφθεὶς διὰ τὸν υἱόν,
πατρικός.

ἀπολαβεῖν· ἀπέλαβον, ἀπολαμβάνω=λαμβάνω ὀπίσω.

δείσας· ἔδεια=ἐφοδῆθην, ἄορ. τοῦ δέδοικα ἢ δέδια=φοδοῦμαι.

ἄκρα (τὰ)=αἱ ἀπόκρημνοι κορυφαί.

ἀνήγαγεν· ἀνήγαγον, ἄορ. τοῦ ἀνάγω=ὀδηγῶ ἄνω.

ἔωσε· ἔωσα, ἄορ. τοῦ ὤθῳ=ἀπωθῶ σπρώχνω.

πέτραι=οἱ βράχοι.

21. Ἀθηναῖοι ἀναλαμβάνουσι κ.τ.λ.

ἔδοξαν· ἔδοξα=ἐνόμισα, δοκῶ=νομίζω.

φάσμα (τὸ)=εἶδωλον, εἰκὼν

ἐν ὅπλοις=μεθ' ὀπλῶν, ἔνοπλον.

καθορᾶν· καθορῶ (-άω)=ὀλέπω καλῶς.

φερόμενον· φέρομαι=ὀρμῶ.

Μηδικὰ (τὰ)=ὁ Μηδικὸς πόλεμος, οἱ Περσικοὶ πόλεμοι.

μαντευομένοις· μαντεύομαι=ζητῶ μαντεῖαν, χρησιμόν.

ἀνεῖλεν· ἀνεῖλον, ἄορ. τοῦ ἀναιρῶ=χρησιμοδοτῶ.

ἀναλαβεῖν=γὰ πάρον ὀπίσω.

ἐντίμως παρ' ἑαυτοῖς φυλάττειν=ἐντίμως γὰ τὰ φυλάττου
πλησίον των.

ἐλών· εἶλον, ἄορ. τοῦ αἰρῶ=κυριεύω.

κατιόντα· κατιών, μτχ. τοῦ κατέρχομαι=ἐπανέρχομαι ἐκ τῆς
ἐξορίας.

Δ' ΚΥΚΛΩΠΕΙΑ

1. Οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων κ.τ.λ.

ἀλούσης· ὁ ἀλόης—ἡ ἀλοῦσα—τὸ ἀλόν, μτχ. τοῦ ἐάλων, ἄορ. τοῦ
ἀλίσκομαι=κυριεύομαι.

λαῶν· λαός=στρατός.

οἴκαδε=εἰς τὴν πατρίδα.

εὐπλοῦσι· εὐπλοῶ (-έω)=πλέω καλῶς, κάμνω καλὸ ταξίδι,
ἄνευ κινδύνων καὶ περιπετειῶν.

ἀποσφύζονται· ἀποσφύζομαι=σωθείς ἔρχομαι, φθάνω.

πολλὰ πλανηθέντες· πολλά πλανῶμαι=πολλὰς περιπλανήσεις ὑποφέρω.

ἐταῖρων· οἱ ἐταῖροι=οἱ σύντροφοι, οἱ στρατιῶται.

ἀπολομένων· ἀπωλόμην, ἀπόλλυμαι=χάνομαι, ἀποθνήσκω.

ἀναχθείς· ἀνήχθην, ἀνάγομαι=ἀποπλέω.

ἀφικνεῖται· ἀφικνοῦμαι (-έομαι)=ἔρχομαι, φθάνω.

2. Οἱ Κύκλωπες.

ὀρμίζεται· ὀρμίζομαι=προσορμίζομαι, προσεγγίζω.

ἀνδροφάγοι· ἀνδροφάγος=ἀνθρωποφάγος.

λάσιοι· λάσιος=μαλλιαρός.

πάντα=εἰς πάντα τὰ μέρη.

καὶ τὸ εἰς ὄνυχα ἤκον=μέχρι καὶ τῶν ὀνύχων.

αὐταῖς χερσί=μὲ τὰ χέρια των.

ἤρουν· ἄρῳ (-όω)=ἄροτριῶ, ζευγαρίζω, καλλιεργῶ.

ἀνήροτα· ἀνήροτος=ἀγεώργητος, ἀκαλλιεργητος.

ἐφύετο· φύομαι=φυτρώνω.

πυροί· πυρός (δ)=σίτος.

χωρίς=χωριστά.

ἐπὶ τῇ θαλάσῃ=πλησίον τῆς θαλάσσης.

3. Εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Πολυφήμου.

ἄντρον=σπήλαιον.

ἄφαντες· ἤφα, ἄπιω=ἀνάπτω.

ἐρίφων· ἔριφος=τὸ νεογνὸν τῆς αἰγός, κατσίκι.

εὐωχοῦντο· εὐωχούμην, εὐωχοῦμαι=γεύομαι, τρώγω καλὰ.

εἰ πως ξένια αὐτοῖς δοίη=ἴσως δώσῃ εἰς αὐτοὺς δῶρα φιλοξενίας.

εἰσελάσας· εἰσήλασα, ἄρ. τοῦ εἰσελαύνω=εἰσάγω, ὀδηγῶ ἐντός.

προσέθηκε· προσέθηκα, «προστίθηναι τῇ θύρᾳ πέτρον» θέτω εἰς τὴν θύραν λίθον.

τὰς οἷς· ἢ οἷς=τὸ πρόβατον.

παραντίκα=ἀμέσως.

Βασ. Φάβη, Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια. Ἔκδ. Ε'.

θρέψας· ἔθρεψα, «τρέφω γάλα» πήζω γάλα (διὰ τὴν γίνην τυρί).
ταλάρους· τάλαρος=πλεκτὸν καλάθιον διὰ τὴν ἀποστράγγισιν
τοῦ νωποῦ τυροῦ.

ἵνα εἴη αὐτῶ=ἵνα ὑπάρχη εἰς αὐτόν, ἵνα ἔχη.

διψῶ· διψῶ, (-ήω)=ἐπιθυμῶ γὰρ πῖω· «ὁπότε διψῶ» δσάκις
ἐπεθύμει.

4. Δέονται τοῦ Κύκλωπος κ. τ. λ.

περανθέντων· ἐπεράνθην, περαίνομαι=φέρομαι εἰς πέρας, ἐκ-
τελοῦμαι.

αὐγασθέντος· ἠγάσθην, αὐγάζομαι=φωτίζομαι

βλέψας· ἔβλεψα, βλέπω=κατευθύνω τὰ βλέμματά μου, βίχνω τὰ
μάτια μου.

ἤρετο· ἠρόμην, ἄρ. τοῦ ἔρωτῶ.

κατὰ τίνα πράξιν=διὰ ποῖον σκοπόν.

δείσαντες· ἔδεισα, ἄρ. τοῦ δέδοικα=φοβοῦμαι.

φθόγγον βαρύν=βαρεῖαν φωνήν· ἡ ὁποία βεβαίως ἦτο ἀνάλο-
γος πρὸς τὸ πελώριον σῶμά του.

κλέος(τὸ)=δόξα, φήμη.

ἰκέται· ἰκέτης=ὁ παρκαλῶν γὰρ λάβῃ κάτι.

αἰδοῦ· προστ. τοῦ αἰδοῦμαι (-έομαι)=σέβομαι, φοβοῦμαι.

5. Ὁ Κύκλωψ κατασπαράσσει κ. τ. λ.

θυμῶ· θυμός=καρδία, ψυχὴ, ἀνελεήμων θυμός=ἄσπλαγχνος,
σκληρὰ καρδία.

νήπιοι· νήπιος=μωρός.

κρείσσονες· κρείσσων=ἀνώτερος, ὑπέρτερος.

φείσομαι· φείδομαι τινος=διαφυλάττω, περισφίξω τινά.

ἅμα ταῦτα εἰπὼν=εὐθὺς ὡς εἶπε ταῦτα.

ἐφήλατο· ἐφηλάμην, ἄρ. τοῦ ἐφάλλομαι=πηδῶ, ὄρμῶ.

ἀνεῖχον· ἀνέχω τὰς χεῖρας Διί=ὑψώνω τὰ χεῖρας εἰς τὸν θεόν.

6. Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ ζητεῖ.

ἐκτάδην· ἀπλωτά, ξαπλωμένος.

σπασάμενος· ἐσπασάμην, «σπῶμαι (-άομαι) τὸ ξίφος» σύρω τὸ ξίφος ἐκ τῆς θήκης του.

τούτου ἀπολομένου=εἰ οὗτος ἀπώλετο=εἰ οὗτος ἀπώλλυτο= ἂν οὗτος ἐφρονεύετο.

πάντες ἐναπωλώλεσαν=ὄλοι θὰ ἀπέθνησκον.

οἶος τ' ἦν· οἶος τ' εἰμί=δύναμαι, εἶμαι ἱκανός.

ἀπῶσαι· ἀπέωσα, ἄβρ. τοῦ ἀπωθῶ (-έω)=σπρώχνω, παρκαμερίζω· βουλῆς· βουλή=σκέψις.

ἀπέσχετο· ἀπεσχόμην, ἄβρ. τοῦ ἀπέχομαι=ἀπομακρύνομαι.

Δία τὸν ξένον ἐπικαλούμενοι=ζητοῦντες τὴν βοήθειαν τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν ξένων.

δίκην δώσει· «δίκην δίδωμι τῆς ἀγριότητος» τιμωροῦμαι διὰ τὴν ἀγριότητα.

σωθήσονται· «σῶζομαι εἰς τὴν ναῦν» φθάνω σῶος εἰς τὸ πλοῖον.

7. Κύκλωψ αὐθις κατασπαράσσει κ.τ.λ.

ἔφ' ἔως(ῆ)=ἡ αὐγή· «ἅμα τῇ ἔφ'» κατὰ τὰ ξημερώματα.

ἀφελών· ἀφείλον, ἄβρ. τοῦ ἀφαιρῶ.

θυρῶδες=λίθος τῆς θύρας κλειῶν τὴν εἴσοδον.

ἐξήλασε· ἐξήλασα, ἄβρ. τοῦ ἐξελαύνω=ὀδηγῶ ἔξω.

8. Ὀδυσσεὺς παρασκευάζει ἐκδίκησιν.

ἐλαῖνον· ἐλαίνος=ἀπὸ ἐλαίαν, ἐλήσιος.

ἔτεμεν· ἔτεμον, ἄβρ. τοῦ τέμνω=κόπτω.

ἵνα φέροι=διὰ γὰ κρητῆ.

ἐφῶκει· ἐφῶκειν=ὠμοιάζον, ἔοικα=ὀμοιάζω,

ῥσον ὀργυιάν=περίπου μίαν ὀργυιάν.

ἀπέξυσε· ἀπέξυσα, ἀποξύω=ξύνω.

ᾠξυνε· ᾠξυνον, ὀξύνω=κάμνω τι ὀξύ, σουδλερό.

ἐκέχυτο· ἐκεχύμην, ὑπερσ. τοῦ χέομαι=διασκορπίζομαι.

κατὰ τοῦ σπηλαίου=καθ' ἕλλην τὴν ἔκτασιν τοῦ σπηλαίου.

ἀπεδείχθησαν· ἀπεδείχθην, ἀποδείκνυμαι=δρρίζομαι,

οἱ τολμήσουσι=οἱ ὅποιοι θὰ τολμήσουν.

ότε...κοιμῶτο=καθ' ὃν χρόνον θὰ ἐκοιμᾶτο, τὴν ὥραν τοῦ θὰ ἐκοιμᾶτο.

ἐλαχον· ἄορ. τοῦ λαγχάνω=ἐπιτυγχάνω διὰ κλήρου.

οὓς ἄν...ἔλοιτο=τοὺς ὁποίους ἤθελεν ἐκλέξει.

9. Κύκλωψ τὸ τρίτον κατασπαράσσει κ.τ.λ.

ἐλάσας· ἤλασα, ἐλαύνω=ὀδηγῶ.

ἦρε· ἦρα, ἄορ. τοῦ αἴρω=σηκῶνω.

τὴν προτεραιάν· ἡ προτεραία=ἡ περασμένη ἡμέρα.

10. Κύκλωψ μεθύσθεις κοιμᾶται.

κισσύβιον=ξύλινον ποτήριον.

πῦθι· προστ. τοῦ ἔπιον, ἄορ. τοῦ πίνω.

εἰδῆς· εἰδῶ, ὑποτ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω.

λοιβή=θυσιά, δῶρον καλακρευτικόν.

ἐλεήσας· ἠλέησα, ἐλεῶ=εὐσπλαχνίζομαι.

εἶ πως ἐλεήσας με οὐκάδε πέμψεις=ἴσως μὲ ἐλεήσης καὶ μὲ στείλῃς εἰς τὴν πατρίδα μου.

ἐξέπιεν· ἐξέπιεν, ἄορ. τοῦ ἐκπίνω=ἐντελῶς πίνω.

ἦσθη· ἦσθην, ἦδομαι=εὐχαριστοῦμαι, τέρπομαι.

ἀναλώσειν· ἀναλώσω, μέλλ. τοῦ ἀναλίσκω=δαπανῶ, ξοδιάζω.

μεθύσθεις· ἐμεθύσθην, ἄορ. τοῦ μεθύσκομαι=μεθῶ.

ἐξήμει· ἐξήμουν, ἐξεμῶ=ξερνῶ.

11. Ὀδυσσεὺς ἐκυφλοῦ τὸν Κύκλωπα

σποδόν· σποδός (ἦ)=θολόστακτη, δηλ. στάκτη θερμὴ ἀπὸ κλίουσιν πυράν.

τὸν μοχλόν=τὸ ἐλάτινον ῥόπαλον.

παρεθάρρυνε· παρθαρρύνω=ἐνθαρρύνω.

ὑποδείσας· ὑπέδεισα, ἄορ. τοῦ υποδέδοικα=φοδοῦμαι κἄπως.

ἔαθυμήσειεν· ἐραθύμησα, ἐραθυμῶ=διστάζω.

ἔρεισθεις· ἠρείσθην, ἐρείδομαι=στηρίζομαι.

τρυπάνον=τὸ ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου τρυπῶμεν.

ἀφήλαντο· ἀφήλαμην, ἄορ. τοῦ ἀφάλλομαι=πηδῶ μακράν.

οἰμωγὰς· οἰμωγή=θρήνος· «δεινὰς οἰμωγὰς ῥήγνυσι» φοβερούς
θρήνους ἐκβάλλει.

ἔκφρων=ἔξω φρενῶν, σὰν τρελλός.

εἷ πως συλλάβοι τινά=ἴσως συλλάβη κάποιον.

ἐπεκαλεῖτο· ἐπεκαλούμην, ἐπικαλοῦμαι=καλῶ εἰς βοήθειαν.

ἦεσαν· γ' πληθ. τοῦ ἦειν, παρκατ. τοῦ ἔρχομαι.

μαίνεσθαι· μαίνομαι=εἶμαι τρελλός.

ἀνεχώρησαν· ἀναχωρῶ=ἐπιστρέφω, γυρίζω ὀπίσω,

12. Ὀδυσσεὺς καὶ ἑταῖροι ἀποσώζονται...

παραβύστω· παράβυστον(τὸ)=μυχός, ἀφανῆς γωνία.

κατεπτηχότες· κατέπτηχα, παρκατ. τοῦ καταπτήσσω=συμαζεύ-
ομαι, ζαρώνω, «ἐν παραβύστω που κατεπτηχότες» κάπου εἰς
ἀφανῆ γωνίαν ζαρωμένοι.

νομήν· νομή=βοσκή.

ἐξέτεινε· ἐξέτεινα, ἐκτείνω=ἀπλώνω

ἐψηλάφα· ἐψηλάφω, ψηλαφῶ (-άω)=ψάχνω μὲ τὰ χέρια μου.

ἐν τούτοις=μεταξὺ αὐτῶν.

ἀπῆραν· ἀπῆρα, ἄορ. τοῦ ἀπαίρω=ἀποπλέω.

ἀφειστήκει· ἀφειστήκειν, ὁπερσ. τοῦ ἀφίσταμαι=ἀπομακρύνομαι.

ἐξακοῦσαι· ἐξήκουσα, ἐξακούω=ἀκούω καλῶς.

ἔρωιτο· ἐροίμην, ἠρόμην, ἄορ. τοῦ ἐρωτῶ· «ἐρωτῶ ὀφθαλμοῦ τὴν
τύφλωσιν» ἐρωτῶ διὰ τὴν τύφλωσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ.

εἵποις ἂν αὐτῷ=δύνασαι νὰ εἶπῃς εἰς αὐτόν, εἰπέ του.

III.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΩΝ

I. Ἀθῆναι.

εὐνδρος=δ ἔχων πολλὰ (καὶ καλὰ) νερά.

ἐρρουμοτομημένη· ἐρρουμοτόμημαι, ἔρρουμοτομοῦμαι=διακροῦμαι
εἰς ὁδοὺς ἢ συνοικίας.

εὐτελεῖς· εὐτελής=πτωχικός, ἐλλιπής.

οἰκία αὐτάρκης=ἡ ἐπαρκούσα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ κατοικοῦντος
ἀπιστηθείη· ἀπιστηθείην, ἠπιστήλην, ἀπιστοῦμαι (-έομαι)=δὲν
γίνομαι πιστευτός.

θεωρομένη· θεωροῦμαι=παρτηροῦμαι.

προσαγορευομένη· προσαγορεύομαι=ὀνομάζομαι.

ὁμολογήσειεν· ὁμολογήσοιμι, ὁμολόγησα, ὁμολογῶ = παραδέ-
χομαι.

κάλλιστον· κάλλιστος, ὑπερθετ. τοῦ καλός=ὄρατος.

πολυτελής· πολυτελής=πολυδάπανος, μεγαλοπρεπής.

ἄποπτον· ἄποπτος=ὁ μακρόθεν φαινόμενος.

᾽Ολυμπείον=ὁ ναός τοῦ ᾽Ολυμπίου Διός.

οἰκοδομία=οἰκοδόμησις.

ὑπογραφὴν· ὑπογραφή=ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον.

δ' δηλ. τὸ ᾽Ολυμπείον,

βέλτιστον ἂν ἐγένετο=σπουδαιότατον θὰ ἀπέβαιεν.

εἴπερ συνετελέσθη=εἰάν ἐπερατοῦτο.

γυμνάσια· γυμνάσιον=τόπος ὅπου ἡδύνατο ἕκαστος νὰ γυμνά-
ζεται.

κατάδενδρα· κατάδενδρος=πλήρης δένδρων,

ποώδη· ποώδης=πλήρης πόας, χλόης.

ὑπουλοὶ· ὑπουλος=ἀνελικρινής.

συκοφαντώδεις· συκοφαντώδης=ὁ ἀρεσκόμενος νὰ συκοφαντῇ.

παρατηρηται τῶν ἀλλοτριῶν βίων=οἱ μετ' ἐπιμονῆς παρα-
κολουθοῦντες τὰς πράξεις τῶν ἄλλων· τοῦτο δὲ εἶνε γνώρι-
σμα χυδαιότητος.

2. Θῆβαι.

σταδίων· στάδιος=μονὰς μήκους 185 μέτρων.

μελάγγειος=τῆς ὁποίας τὸ χῶμα εἶναι μαῦρο.

καινώς=κατὰ νέον τρόπον.

κατεσκάφθαι· ἀπαρ. τοῦ κατέσκαμμαι, κατασκάπτομαι=κατεδαφίζομαι.

γεώδης=κεκαλυμμένη ὑπὸ πολλοῦ χῶματος, οὐχὶ πετρώδης.

τὰ χλωρά=αἱ βοσκαί.

κηπεύματα=τὰ εἰς τοὺς κήπους καλλιεργούμενα δένδρα ἢ ἄλλα φυτά.

εἴπερ τις τῶν ἐν Ἑλλάδι πόλεων=περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην Ἑλληνικὴν πόλιν.

τὸ ὑποκείμενον τῇ πόλει πεδῖον=τὴν κατωτέρω τῆς πόλεως πεδιάδα.

ἀρδεύοντες· ἀρδεύω=ποτίζω,

ἐνθερίσαι· ἐνθερίω, ἐνθερίζω=διέρχομαι τὸ θέρος, ξεκαλοκαίριάζω.

χλωράν· χλωρός=χλοερός, πράσινος.

εὐήνεμος=ὑπὸ ὄροσερῶν ἀνέμων διαπνεόμενος.

θερινὰ ὄνια=τὰ κατὰ τὸ θέρος συνήθη ὀφώνια.

ἐγχειμάσαι· ἐνεχειμάσα, ἐγχειμάζω=διέρχομαι τὸν χειμῶνα, ξεχειμωνιάζω.

νίφεται· νίφομαι=χιονίζομαι.

ἄξυλος=ὁ ἀνευ ξύλων. καυσίμων δηλαδὴ.

3. Χαλκίς.

σόςκιος=ἡ ἔχουσα πολλὴν σκιάν, δηλ. κατὰδενδρος.

ἀλυκά· ἀλυκός=ἀλμυρός.

κρήνης· κρήνη=πηγὴ ὕδατος οὐχὶ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους βέουσα, ἀλλ' ἀπὸ κατασκευασματός τινος, ὡς σωλήνος ἢ κρουνοῦ κ.τ.λ.

τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς νᾶμα=τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐκρέον ὕδωρ· πηγὴ λέγεται ὅ,τι κοινῶς φλέβα, δηλ. ἡ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐκροτῆ τοῦ ὕδατος ὡς φυσικῶς ἔχει.

τὰς κοινὰς κατασκευὰς=τὰ δημόσια οἰκοδομήματα.

διαφερούσας· διαφέρων=ἐξαίρετος σπουδαῖος.
 στοάς· στοαί=τόποι ἐστεγασμένοι.
 γραφάς· γραφαί=ζωγραφίαι.
 χρείας· χρεία=χρήσις, διεξαγωγή.
 πρὸς τὰς τῶν ἐργασιῶν χρείας εὐθέτως=καταλλήλως ὡς πρὸς
 τὴν διεξαγωγὴν ἐργασιῶν.
 συνειλημμένη· συνείλημαι, συλλαμβάνουμαι. «στοαῖς τρισὶ συνει-
 λημμένη» ὑπὸ τριῶν στοῶν περιβαλλομένη.
 ἔχεται· ἔχομαι τινος=συνέχομαι τινος.
 ἐκκομιδῆς· ἐκκομιδή=ἐξαγωγή.
 ἐμπόριον=ἐμπορικὸς λιμὴν.
 εἰσπλουν· εἰσπλους (ὁ)=ἡ εἴσοδος.
 ἐφέλκεται· ἐφέλκομαι τινα=προσελκῶ τινά.

4. Τέμνη τὰ Θεσσαλικά.

καὶ οἶον=καὶ τρόπον τινά.
 μέσον ἔχεται χωρίον=ἐν τῷ μέσῳ περιέχεται, περικλείεται
 τόπος.
 διήκει· διήκω=φθάνω.
 σταδίους· ὁ στάδιος, καὶ τὸ στάδιον=μονὰς μήκους, 185 μέτρα.
 ἔνθα μὲν.....ἐνθα δὲ=ἐδῶ μὲν.....ἐκεῖ δέ, ἀλλαχοῦ μὲν..... ἀλ-
 λαχοῦ δέ.
 πλέθρου· πλέθρον=μονὰς μήκους, 31 μέτρα.
 σχολῆ=δραδέως.
 ἀσοφητί· ἐπίρρ.=ἄνευ ψόφου, ἄνευ βοῆς.
 ἐλαίου δίκην=καθὼς τὸ ἔλαιον.
 κατ' αὐτοῦ=ἐπ' αὐτοῦ.
 παραπεφυκότων· παραπέφυκα, παραφύομαι=φυτρῶνω πλησίον.
 παρέχει=παρέχει τὴν εὐκαιρίαν.
 κατὰ ψυχῆς=μὲ δροσιά.
 ἐφ' ἐκατέρᾳ τοῦ ποταμοῦ=καὶ πρὸς τὴν μίαν ὄχθην τοῦ πο-
 ταμοῦ καὶ πρὸς τὴν ἄλλην.
 διατριβάς· διατριβή=τόπος κατάλληλος νὰ μείνη τις πρὸς ἀνά-
 παυσιν.

λάσιος=πυκνός.

ἀνέρπει· ἀνέρπω=ἔρπων ὑψοῦμαι, ἀναρριχῶμαι.

σμίλαξ=εἶδος φυτοῦ ἀναρριχητικοῦ.

πάγον· πάγος=βράχος.

ἀνετρέχει· ἀνατρέχω=ἀνέρπω, ἀναρριχῶμαι.

ὑπολανθάνει· ὑπολανθάνω=δὲν φαίνομαι, δὲν διακρίνομαι.

χλοάζον· χλοάζω=πρασινίζω.

λείοις· τὰ λεία=τὰ ἁμαλά.

χθαμαλοῖς· χθαμαλός=χαμηλός.

καταφύγια· καταφύγιον=τόπος ὅπου δυνατὰί τις νὰ καταφύγη!

ἠδίστων· ἠδιστος, ὑπερθ. τοῦ ἠδύς=τερπνός, νόστιμος.

λουσαμένοις· ἐλουσάμην, λούομαι=κάμνω λουτρόν.

συμβάλλεσθαι· συμβάλλομαι=συντελῶ.

ἄλλη=εἰς ἄλλον τόπον.

ὄρνιθες· ὄρνις (ὄ)=τὸ πτηνόν.

εὖ μάλα=πέρα πολύ.

μέλους· μέλος (τὸ)=ῥῆδή, κελάδημα.

κάματον· κάματος=ὁ κόπος.

παριόντων· παριόντες=ὁδοιποροῦντες, διαβάτται.

προειρημέναι· προεἰρημαι, παρακ. τοῦ προλέγομαι.

ἀνάπαυλαι· ἀνάπαυλα (ἦ)=τόπος ὅπου δύναται νὰ ἀναπαυθῆ τις.

λεώς (ὄ)=ὁ λάος, «περίοικος λεώς» οἱ περίοικοι, οἱ κατοικοῦντες ἐκεῖ πέριξ.

συνέρχονται ἄλλοι ἄλλοις=ἔρχονται ἄλλοι μετ' ἄλλων, καθ' ἑμάδας.

IV

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

1. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦθος.

ἜΟλυμπία ἦ· ἱερὸς τόπος ἐν Ἡλίδι.

τελουμένον ποτὲ ἀγῶνος=ἔταν μὲν φορὰ ἐγίνοντο ἀγῶνες.

προθυμειτο· προθυμοῦμαι=ἔχω προθυμίαν, ἐπιθυμῶ πολύ.

θεάσασθαι· θεῶμαι=παρατηρῶ.

- ἡπόρει· ἀπορῶ ἔδρας=δὲν ἔχω κάθισμα, δὲν ἔχω τόπον νὰ καθίσω.
- προσιῶν· μετχ. τοῦ προσέρχομαι.
- ἐσκώπτετο· σκώπτομαι=περιπαίζομαι.
- ἐβούλετο· βούλομαι=θέλω.
- ὑπείκειν· ὑπείκω=ὑποχωρῶ· ὑπείκω τινὶ τῆς ἔδρας=παρχωρῶ εἰς τινὰ καὶ θέσιν μου.
- ὡς δὲ . . . ἦκεν=ὅτε δὲ ἦλθε.
- κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους=εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐκάθηγον οἱ Λακεδαιμόνιοι.
- ὑπανέστησαν· ὑπανέστην· ἀόρ. τοῦ ὑπανίσταμαι=σηκώνομαι διὰ νὰ καθίσῃ ἄλλος.
- τὸ ἦθος=ἡ συμπεριφορά.
- πολιὸν τε κάρη, πολιὸν τε γένειον=τὴν πολιὰν κεφαλὴν καὶ τὸν πολιὸν γένειον· (στίχος Ὀμηρικὸς, X, 74.).
- πολιὸς=ὁ λευκάζων, ὁ ψαρός.

2. Ὁ τῶν εὐσεβῶν χῶρος.

- Αἴτνης· ἡ Αἴτνα· ἡφαίστειον ἐν Σικελίᾳ.
- Κατάνη· ἑλληνικὴ ἀποικία ἐν Σικελίᾳ· Καταναῖος=ὁ κάτοικος τῆς Κατάνης.
- ῥύκα· ῥύαξ πυρός=ῥευστὴ ὕλη πεπτωκυμένη, ἡ λάβρα· μετάφρ. «λέγουσιν ὅτι εἰς τὴν Σικελίαν συνέβη νὰ βεῦσῃ ἀπὸ τὸ ἡφαίστειον τῆς Αἴτνης λάβρα».
- καὶ δὴ καὶ=καὶ μάλιστα.
- ὠρμησαν πρὸς φυγὴν=ἔτρεξαν νὰ φύγουν.
- εἰς δὲ τις=κάποιος.
- δρῶν=ἐπειδὴ ἔβλεπε.
- ὄντα καὶ . . . οὐ δυνάμενον=ὅτι ἦτο. . . καὶ δὲν ἤμποροῦσε.
- πρὸςβύτερον· ἄνευ συγκριτικῆς σημασίας=πρὸςβύτην, γέροντα.
- ἀποχωρεῖν· ἀποχωρῶ=ἀπομακρύνομαι.
- ἀράμενος· ἠράμην· ἀόρ. τοῦ ἀρῶμαι=σηκώνω ἐπάνω μου.
- καταλαμβάνεται=προλαμβάνεται, ἐμποδίζεται.
- ὄθεν δὴ καὶ ἄξιον· ἐνν. ἐστὶ=ἐκ τούτου ἀκριβῶς ἀξίζει.
- εὐμενῶς ἔχω τινὶ=ἀγαπῶ τινὰ.

δίχα· ἐπίρρ.=εἰς δύο.

ἀποχώρησιν· ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιοῦμαι=ταχέως ἀπομακρύνομαι.

ἐγκαταλιπόντες· ἐγκατέλιπον· ἄρρ. τοῦ ἐγκαταλείπω=ἀφίνω εἰς τὴν τύχην του.

ἀπώλοντο· ἀπώλομην· ἄρρ. τοῦ ἀπόλλυμαι=χάνομαι.

3. Αἰνείου εὐσέβεια.

ἐάλω· ἐάλων· ἄρρ. τοῦ ἀλίσκομαι=κυριεύομαι.

οἰκτίραντες· ὄκτιρα· οἰκτίρω=λυποῦμαι, εὐσπλαχνίζομαι.

ἀλισκομένων· ἀλίσκομαι=συλλαμβάνομαι, αἰχμαλωτίζομαι (ἄλλη σημασία ἐδῶ, καὶ ἄλλη ἄνωτέρω).

τύχας· ἡ τύχη=ἡ συμφορὰ.

λαβόντα=ἄφου λάδη.

ἀπιέναι· ἀπκρφ. τοῦ ἀπέρχομαι.

ἡμέλησε· ἀμελῶ τινος=ἀδιαφορῶ διὰ κάποιον.

πατρῶους θεούς· οἱ θεοὶ λέγονται πατρῶοι ὡς κληροδοτούμενοι τρόπον τινὰ ὑπὸ τῶν πατέρων, ἦτοι ὑπὸ τῶν προγόνων.

ἡσθέντες· ἦσθη· ἄρρ. τοῦ ἦδομα=εὐχαριστοῦμαι.

συνεχώρησαν· συγχωρῶ λαβεῖν=ἐπιτρέπω νὰ λάδη.

γεγηρακότα· μετχ.=γέροντα· γεγήρακα=εἶμαι γέρων· παρκεῖμ. τοῦ γηράσκω=γίνομαι γέρων.

ἀναθέμενος· ἀνεθέμην· ἄρρ. ἀνατίθεμαι τοῖς ὄμοις=θέτω εἰς τοὺς ὄμους· τὰ οἰκεῖα κτήματα=τὰ ἑαυτοῦ κτήματα=τὰ πράγματά του.

4. Ἄριων ὁ καθαρωδός.

§ 1

Ἄριων, γεν.—ονος· περίφημος μουσικός ἐκ Μηθύμνης τῆς Λέσβου.

Περὶανδρος ὁ Κορίνθιος· ἰσχυρότατος τύραννος τῆς Κορίνθου· εἰς ἀπὸ τοὺς λεγομένους ἑπτὰ σοφοὺς τῆς Ἑλλάδος.

θυσίαν ποιοῦμαι τινι=θυσιάζω εἰς τινα.

παννυχίς, γεν.—ίδος=δλονυκτία, ἡ καθ' ἑλγην τὴν νύκτα διάρκεια τῆς τελετῆς.

νηνεμία—τὸ νὰ μὴ φυσᾷ ἄνεμος, κοιν. σιγανεμιά.

ἑωρᾶτο· παρχτ. τοῦ ὁρῶμαι=παρχτηροῦμαι, φαίνομαι.

πόρρωθεν=ἀπὸ μακριά.

φρίκη=τραχύτης, ἀνωμαλία τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

φερομένη· φέρομαι=κατευθύνομαι.

ψόφος=θόρυβος.

ἔνθα=ἔπου.

προσέβαλλεν· προσβάλλω=κατευθύνομαι.

εἰκάσαι· εἴκασα· εἰκάσω=συμπεράνω· πρὶν δέ τινα εἰκάσαι=
πρὸ τοῦ νὰ συμπεράνη τις.

ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τὸ προσφερόμενον=εἰ ἄρχε εἶναι τὸ φερό-
μενον.

πέριξ κυκλοῦντας=εὐρισκομένους γύρω-γύρω.

ἡγουμένους· ἡγοῦμαι=ὀδηγῶ, προπορεύομαι.

ἀνεῖχεν· ἀνέχω=ὑψοῦμαι, ἐξέχω.

ἄσαφής=δυσκολοδιάκριτος.

ἄσημος=ἄκαθόριστος.

ὀχομένον· ὀχοῦμαι=φέρομαι, κομίζομαι.

§ 2.

ἐγένοντο· ἄορ. γίγνομαι εἰς τὸν αἰγιαλὸν=φθάνω εἰς τὴν παρα-
λίαν.

ἐξέθηκαν· ἐξέθηκα· ἄορ. τοῦ ἐκτίθημι=ἔγαινω ἐξω.

ἀναχωροῦντες· ἀναχωρῶ=ἐπιστρέφω.

ἐξήλλοντο· ἐξάλλομαι=πηδῶ.

ὕφ' ἠδονῆς τινος=ἀπὸ κάποια εὐχαρίστησι.

ὡς ἔοικε=καθὼς φαίνεται.

πιτηθέντες· ἐπιτήθην· πιτοῦμαι (—έομαι)=φοβοῦμαι.

θαρρήσαντες· θαρρῶ=λαμβάνω θάρρος, τολμῶ.

ἐκλελυμένον· ἐκλύομαι=παρλύομαι.

κεκμηκότα· κεκμηκῶς=ἀποκαμωμένους· κέμηκα· παρχτ. τοῦ
κάμνω=ἀποκάμνω, κουράζομαι.

λόγος ἄπιστος=λόγος ἀπίστευτος.

τὸ τέλος=ἡ ἔκβασις, τὸ τελευταῖον μέρος (τῆς ὅλης περιπετείας
τοῦ Ἀρίστου).

§ 3.

Ἰταλία λέγοντες Ἰταλίαν οἱ ἄρχαῖοι Ἑλληνας ἐνόουν περιληπτικῶς τὰς ἐν Ἰταλίᾳ ἐλληνικὰς ἀποικίας· εὕρισκετο δὲ ὁ Ἄριων εἰς τὸν Τάραντα.

πάλαι—πρὸ πολλοῦ.

ἐγνώκει ὑπερσ. τοῦ γινώσκω=ἀποφασίζω.

ὀλκάδος ἢ ὀλκάς=πλοῖον φορτηγόν.

ἀπαιρούσης ἀπαίρω (ἐπὶ πλοίου)=εἶμαι ἕτοιμος πρὸς ἀπόπλουν.

ἐπέβη ἄρ. τοῦ ἐπιβαίνω=εἰσέρχομαι εἰς τὸ πλοῖον.

ἀνήχθη ἀνήχθην· ἀνάγομαι=ἀποπλέω.

§ 4.

μεταξὺ πλεούσης τῆς νεῶς=ἐνῶ ἐν τῷ μεταξὺ ἔπλεε τὸ πλοῖον. ἦσθετο· ἦσθόμην· ἄρ. τοῦ αἰσθάνομαι=ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ. **ἐπιβουλεύοντας**· ἐπιβουλεύω τινι=σκέπτομαι (κακὰ) ἐναντίον τινος.

ἐβουλεύοντο γὰρ=ἐσκέπτοντο δηλαδὴ.

ἠυπόρησε· εὐπορῶ χρημάτων=ἀποκτῶ χρήματα.

ἐπύθητο· ἐπυθόμην· ἄρ. τοῦ πυθάνομαι=μανθάνω.

ἐμήνυσεν· μηνύω=κάμνω γνωστόν.

τῇ ἐπιούσῃ νυκτι=τὴν ἐρχομένην νύκτα· ἐπιών, ἐπιούσα, ἐπιόν· μετχ. τοῦ ἐπέρχομαι.

δρᾶν· δρῶ (—άω)=πράττω.

εἷη δεδογμένον τοῖς ναύταις=εἶχεν ἀποφασισθῆ ὑπὸ τῶν ναυτῶν· δέδοκται· παρκκ. τοῦ δοκεῖ=φαίνεται καλόν.

§ 5.

ἔρημος . . . **βοηθείας**=ἔστερημένος ἀπὸ κάθε βοήθειαν.

ἀπορῶν· ἀπορῶ ὅ,τι ποιήσω=δὲν ἤξεύρω τί νὰ κάμω.

ἔχρησατο· ἐχρησάμην· χρῶμαι=μεταχειρίζομαι.

δαιμονία· δαιμόνιος—δαιμονία—δαιμόνιον=θεῖος, θεϊκός.

ἐναγώνιος κόσμος=λεκοσμημένη στολή, τὴν ὁποίαν ἐνεδύετο κατὰ τοὺς ἀγῶνας.

ἐνέδυ· ἐνέδυν, ἐνδύομαι.

ἡμφιεσμένος· ἡμφίεσμαι· παρκκ. τοῦ ἀμφιέννυμαι=ἐνδύομαι.
νόμος=εἶδος ἄσματος· νόμος Πύθιος=ἄσμα. ἀναφερόμενον
εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.

διελθεῖν· διέρχομαι τὸν νόμον=ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ψάλλω.
στάς. ἔστην, ἀόρ. τοῦ ἵσταμαι=στέκω.

καὶ ὅσον οὕτω μεσοῦντος αὐτοῦ=καὶ ἐνῶ εὗρίσκετο περίπου
εἰς τὸ μέσον (τοῦ ἄσματος).

§ 6.

ἐδέδοκτο αὐτοῖς=εἶχεν ἀποφασισθῆ ὑπ' αὐτῶν· (ὑπερσ. τοῦ
δοκεῖ).

σπασάμενοι· ἐσπασάμην, σπῶμαι τὸ ξίφος=σύρω, τραβῶ τὸ ξί-
φος.

πορρωτάτω· ὑπερθ. τοῦ πόρρω=μακράν· ὡς δυνατὸν ἦν πορ-
ρωτάτω=ὅσον ἠμποροῦσε μακρύτερα.

καταδύναι· κατέδυν, καταδύομαι=ἐμβαπτίζομαι, βουλιάω.

ὑποδραμών· ὑπέδραμον, ἀόρ. τοῦ ὑποτρέχω=τρέχω ὑπὸ κάτω.

ῥᾶστα=εὐκολώτατα, ἄνευ στενοχωρίας· ὑπερθ. τοῦ ῥαδίως.

ᾠχεῖτο· ᾠχούμην, ὀχοῦμαι=δαστάζομαι, φέρομαι.

εὐμενῶς=μὲ καλὴν διάθεσιν.

εἶχετο· ἔχομαι ὑπὸ δέους=κατέχομαι ἀπὸ φόδου.

θεοφιλῆς=ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀγαπώμενος.

περίπλεως=πλήρης.

ἀνίσχουσαν· ἀνίσχω=ἀνατέλλω.

εὐφεγγής=λίαν φωτεινός.

πάντη=παντελῶς.

ἀκύμονα· ἀκύμων=χωρὶς κύματα.

ὁ τῆς δίκης ὀφθαλμός=ὁ ὀφθαλμὸς τῆς δικαιοσύνης.

πᾶσι τούτοις· δηλ. τοῖς ἀστράσιν.

ἐπισκοπῶ=ἐπιβλέπω, ἐξετάζω.

5. Θεανὼ ἡ μήτηρ τοῦ Πανσανίου

τὴν Ἑλλάδα προδιδούς ἀπεδείχθη=ἀπεδείχθη ὅτι ἐπρόδιδε
τὴν Ἑλλάδα.

ἐκέτης=ὁ ὑπὸ τὴν προστασίαν θεοῦ ἢ ἥρωος.

ὄσιον οὐκ ἦν—δὲν ἐπετρέπετο.

χειῖρα ἐπιβαλεῖν· χειῖρα ἐπιβάλλω τι=δάνω χέρι εἰς κάποιον, συλλαμβάνω κάποιον.

τὴν σοφίαν τῆς γυναικός· δηλ. ἡ Θεανὼ μὲ τὸ νὰ θέσῃ τὸν λίθον εἰς τὴν θύραν ὑπέδειξε εἰς τοὺς Σπαρτιάτας ὅτι πρέπει ὁ Πausanίας νὰ ἐγκλεισθῇ ἐντὸς τοῦ ναοῦ διὰ νὰ ἀποθάνῃ ἐκ πείνης.

τὴν ἀνδρείαν τῆς γυναικός· δηλ. ἡ Θεανὼ, ἂν καὶ ὁ Πausanίας ἦτο υἱὸς τῆς, εἶχε τὴν γενναιότητα αὐτῆ πρώτῃ νὰ δείξῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ φονευθῇ.

ἀμφοτέρα—καὶ τὰ δύο (τὰ ὅποια λέγονται ἀμέσως κατόπιν).

οὔτε γὰρ τὸν ἐκέτην ἀπέσπασαν—δηλ. οὔτε τὸν ἐκέτην ἀπέσπυραν ἀπὸ τὸν ναόν.

ἐναποκλείσαντες—ἀποκλείσαντες ἐντὸς τοῦ ναοῦ.

6. Ἄριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς.

ἔχθιστοι ἀλλήλοις ὄντες—πάρα πολὺ μισοῦντες ὁ ἓνας τὸν ἄλλον.

ἀλλήλων ἐλάβοντο—ἔπιασε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον (φιλικῶς), συνηγήθησαν.

βόθρος=λάκκος.

ᾠρυξαν· ὀρύσσω=σκάπτω.

ἐκότερος=ὁ καθένας.

ὥσπερ συνέχουσάν τι=ὥσάν νὰ κρατῇ κάτι.

ἐξέτεινε, ἐκτείνω=ἀπλώνω.

ἀμφοτέραι—καὶ οἱ δύο μαζί.

ἐπεφώνησαν· ἐπιφωνῶ=μεγαλοφώνως λέγω.

ἐνθάδε=ἐδῶ

κατορύσσω=θάπτω.

ἕως ἂν . . . διαπολεμήσωμεν=ἕως ὅτου τελειώσωμεν τὸν πόλεμον.

ἦσαν· ἄορ. τοῦ αἴρω=σηκώνω.

διαλελυμένων τῶν δακτύλων=μὲ ἀνοικτὰ τὰ δάκτυλα.

ὥσπερ κατατεθεικότες=ὥσάν νὰ ἔχουν καταθέσει.

ὁ τέως συνεῖχον=ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρότερον ἐκρατοῦσαν.
 συνέχωσαν· ἄβρ. τοῦ συγχῶ (-όω)=γεμίζω μὲ χῶμα.
 διετέλεσαν . . . ὁμονοοῦντες=ἦσαν συμφιλιωμένοι.
 παρὰ πάντα τὸν πόλεμον=καθ' ὅλον τὸν πόλεμον.
 μάλιστα δὴ=πρὸ πάντων βεβαίως.

7. Πόλεμος Λακεδαιμονίων καὶ Τεγεατῶν.

§ 1.

Τεγεᾶται=οἱ κάτοικοι τῆς Τεγέας, πόλεως τῆς Ἀρκαδίας.
 Λυκοῦργος· νομοθέτης τῆς Σπάρτης· ὑποτίθεται ὅτι ἔζησε περὶ
 τὸ 820 π. Χ.
 Δελφοί· πόλις τῆς Φωκίδος ἐντὸς στενῆς φάραγγος τοῦ Παρνασσοῦ,
 ἐπὶ τῶν κλιτύων τῶν πρὸς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον.
 τέως=πρότερον.
 κακονομῶτατοι· κακόννομος=κακοκυβέρνητος.
 ἐπεὶ=ἄφοῦ.
 ἠνυνομήθησαν· ἐνομοῦμαι=κυβερνῶμαι μὲ καλοὺς νόμους.
 ἀνθῶ (-έω)=ἄκμαζω.
 εὐδαιμονῶ=εὐτυχῶ.
 ἀλλὰ μὴν=ἄλλ' ὅμως.
 μέγα φρονῶ=ὑπερηφανεύομαι.
 λαβεῖν· ἔλαβον, ἄβρ. λαμβάνω τὴν χώραν=ὑποτάσσω τὴν χώραν.
 χρηστηριάζομαι=ζητῶ χρησμόν.

§ 2.

Πυθία· ἡ ἱέρεια τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἡ ὁποία
 ἔλεγε τοὺς χρησμούς.
 ἀνεῖλεν· ἀνείλον, ἄβρ. τοῦ ἀναιρῶ=χρήσιμοδοτῶ.
 μέγα μ' αἰτεῖς=μεγάλον πρᾶγμα μοῦ ζητεῖς.
 βαληναφάγοι· οὕτως ἐλέγοντο οἱ Ἀρκάδες, διότι ἦσαν ἀμόρφωτοι
 καὶ τραχεῖς.
 ἀποκωλύσουσι· ἀποκωλύω=ἐμποδίζω.
 πεδίον μέγα τε καὶ καλόν=πεδιάδα μεγάλην καὶ εὐφορον.
 ἐπειρῶντο· πειρῶμαι (-άομαι)-πειρῶμαί τινας=κάμνω ἀπόπειραν
 ἐναντίον τινός,

στρατεύομαι ἐπὶ τινα=ἐκστρατεύω ἐναντίον τινός.

αἱ πέδαι=δεσμά τῶν ποδῶν (καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ ζῴων
διὰ νὰ μὴ ἴμποροῦν νὰ φεύγουν).

ἐξανδραποδιοῦντες· ἐξανδραποδιῶ, μέλλ. τοῦ ἐξανδραποδίζω
=ὑποδουλώω.

ἠττήθησαν· ἠττώμαι=νικῶμαι.

ἐξωγρήθησαν· ζωγροῦμαι (-έομαι)=συλλαμβάνομαι.

τοῖς Τεγεάταις=διὰ τοὺς Τεγεάτας.

αὐτοὶ ἐδέθησαν=οἱ ἴδιοι ἐδέθησαν.

ἠργάζοντο· ἐργάζομαι τὸ πεδίον=καλλιεργῶ τὴν πεδιάδα,

§ 3.

Ἄγαμέμνων· βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῆς Τροίας, ὅστις ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῆς συζύγου τοῦ Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Αἰγίσθου.

Ὁρέστης· ὁ υἱὸς Ἄγαμέμνονος, ὅστις ἀνδρωθεὶς ἐφόνευσε τὴν μητέρα του καὶ τὸν Αἰγίσθον.

τίνι τῶν θεῶν θύσαντες=εἰς ποῖον ἐκ τῶν θεῶν ἀφοῦ θυσίας σου.

περιγενήσονται· μέλλ. τοῦ περιγιγνομαι=νικῶ.

ἐπάν=ὄταν.

§ 4.

ἐρωτήσοντας· ἐρωτῶ τὸν χῶρον=ἐρωτῶ ποῦ εἶναι ὁ τόπος.
ἐν ᾧ=ὅπου.

κεῖται=εἶναι θαμμένος.

πλήγμα ὑπ' ἄλλου πλήγματος ἀπωθεῖται=κτύπημα ἀπὸ ἄλλο
κτύπημα ἀποκρούεται.

κακὸν ἐπὶ κακῷ κεῖται=κακὸν ἐπάνω εἰς ἄλλο κακὸν εὐρίσκειται.

ἐνταῦθα=εἰς αὐτὸν τόπον.

ἔση=θὰ γίνῃς· ἔσομαι μέλλ. τοῦ εἶμι.

ἕως οὗ=ἕως ὅτου.

Λίχας τὸ ὄνομα=Λίχας ὀνομαζόμεμος.

Βασ. φάβη, Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια, ἐκδ. Β'.

§ 5.

οὔσης γάρ... ἐπιμειξίας=ἐπειδὴ δηλ. ὑπῆρχεν ἐμπορικὴ
ἐπικοινωνία.

τοῦτον τὸν χρόνον=κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον.

χαλκεῖον=σιδηρουργεῖον.

ἐθεῶτο· ἐθεώμην, θεῶμαι (-άομι)=παρκτηρῶ.

ἐλαυνόμενον· ἐλαύνεται σίδηρος=σφυρηλατεῖται σίδηρος.

χαλκέως· ὁ χαλκεύς=σιδηρουργός.

αἰσθόμενος· ἡσθόμην, ἄορ. τοῦ αἰσθάνομαι=ἐννοῶ, καταλαμ-
βάνω.

ἐπαύσατο· παύομαι τοῦ ἔργου=σταματῶ ἀπὸ τῆ δουλειᾶ μου.

ποιῆ· υποκείμ. σύ· θαῦμα ποιῶμαι=θαυμάζω.

εἶπερ εἶδες=ἄν ἔδλεπες.

ἐθαύμασες ἄν=θα ἐθαύμαζες.

§ 6.

φρέαρ ὀρύσσω=ἀνοίγω πηγᾶδι.

ἐνέτυχον· ἄορ. τοῦ ἐντυγχάνω=συναντῶ.

σορῶ· ἢ σορός=ἡ σαρκοφάγος, ἢ θήκη τῶν νεκρῶν.

ἐπιαπήχει· ἐπιάπηχης (γεν. -ους)=ἐπτὰ πήχεων (μήκους).

ἀπιστῶ=δὲν πιστεύω.

ἐγένοντο=ὑπῆρξαν.

μείζονες· ὁ καὶ ἡ μείζων—τὸ μείζον=μεγαλύτερος, ὑψηλότερος.

ἀνώξε· ἄορ. τοῦ ἀνοίγω.

τὸ μήκος=κατὰ τὸ μήκος.

συνέχωσα· ἄορ. τοῦ συγχῶ (-όω)=καλύπτω μὲ χῶμα.

§ 7.

ὁ μὲν δὴ=οὗτος λοιπόν.

ἔωράκει· ὑπερσ. τοῦ ὀρῶ=βλέπω.

ἔγνω· ἔγνω· ἄορ. τοῦ γινώσκω=ἐννοῶ, καταλαμβάνω.

λογιζόμενος· λογίζομαι=σκέπτομαι.

τὰς δύο φύσας· ἡ φύσα (γεν. τῆς φύσης)=τὸ φυσερό.

τοὺς ἀνέμους ὄντας=ἔτι ἦσαν οἱ ἄνεμοι.

τὸ καταβαλλόμενον=τὸ καταφερόμενον· μετάφρ. «τὸν σφυρη-
λατούμενον σίδηρον εὔρισκεν ὅτι εἶναι τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον
κεῖται ἐπάνω εἰς ἄλλο κακόν».

ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται=διὰ τὸ κακὸν τοῦ ἀν-
θρώπου ἔχει ἀνκαλυφθῆ ὁ σίδηρος.

§ 8.

ἀναχωρήσας· ἀνεχώρησα, ἀναχωρῶ=ἐπιστρέφω.

ἐμισθώσατο· ἐμισθωσάμην, μισθοῦμαι=λαμβάνω ἐπὶ μισθῷ, μὲ
ἐνοίκιον.

ἐνωκίσθη· ἄβρ. τοῦ ἐνοικίζομαι=ἐγκαθίσταμαι εἰς τὸ σπίτι.

ἀνώρυξε· ἄβρ. τοῦ ἀνορύσσω=ἀνεσκάπτω.

ᾤχετο· ἀπήλθεν, παρστ. τοῦ οἴχομαι=ἔχω ἀπέλθει.

ὁπότε πόλεμον ποιοῦντο=ὁσάκις ἔκαμναν πόλεμον.

8. Οἱ Ἕλληνες μανθάνουσι τὴν ἐπ' αὐτοῦς
παρασκευὴν τοῦ Ξέρξου.

§ 1.

Ξέρξης· βασιλεὺς τῶν Περσῶν (485—465 π.χ.), υἱὸς καὶ διαδό-
χος τοῦ βασιλέως Δαρείου.

Δημάρατος· βασιλεὺς τῆς Σπάρτης ἐκδιωχθεὶς διὰ τῶν ἐνεργειῶν
τοῦ συμδασιλέως Κλεομένους καὶ καταφυγὼν (τῷ 492 π.χ.)
εἰς τὸν βασιλέα τῆς Περσίας Δαρεῖον.

ἐπύθοντο· ἐπυθόμην, πυθάνομαι=ἐρωτῶ.

στρατεῦσαι· στρατεύω ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα=ἐκστρατεύω ἐναντίον
τῆς Ἑλλάδος.

ἔδοξε· ἄβρ. τοῦ δοκῶ· δοκεῖ Ξέρξῃ=φαίνεται καλὸν εἰς τὸν Ξέρ-
ξην, ἀποφασίζει ὁ Ξέρξης,

φυγὰς· γεν. -άδος=ἐξόριστος.

ἐξαγγεῖλαι· ἐξήγγελα, ἐξαγγέλλω=ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.
ληφθῆ· ἐλήφθην, λαμβάνομαι· μὴ τὸ πρᾶγμα ληφθῆ=μήπως
τὸ πρᾶγμα ἀνκαλυφθῆ.

μηχανᾶται· μηχανῶμαι (-άομαι)=σχεδιάζω.

δελτίον διπτύχον=πινακὶς διπλῆ· (δηλ. δύο ξύλινοι πινακίδες
συνδεόμενοι διὰ δακτυλίου ὥστε νά ἀνοίγουν καὶ νά κλείουν).

τόν κηρὸν αὐτοῦ ἔξεσεν· δηλ. τὸ στρῶμα τοῦ κηροῦ μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο σκεπασμένη ἢ ἐπιφάνεια τοῦ δελτίου.

ἔτηξεν· τήκω=λειώνω.

ἐπὶ τὰ γράμματα=ἐπάνω εἰς τὰ γράμματα.

μηδὲν πράγμα=καμμὶν ἐνόχλησιν.

τοῖς φέρουσι· ἐγγ. τὸ δελτίον=εἰς τοὺς κομίζοντας τὸ δελτίον.

πρὸς τῶν ὁδοφυλάκων=ἐκ μέρους τῶν ὁδοφυλάκων.

ὁδοφύλακες=οἱ φύλακες τῶν ὁδῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξήταζον τοὺς διαβάτας· ὄνομ. ὁ ὁδοφύλαξ.

§ 2.

Λεωνίδας· βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ὁ φονευθεὶς κατὰ τὴν ἐν Θερμοπύλαις μάχην.

οὐκ εἶχον τί εἶπωσι=δὲν ἤξευραν τί νὰ εἶπουν.

ἔγνω· ἔγνω, ἄορ. τοῦ γινώσκω=ἐννοῶ, καταλαμβάνω.

ἀποξέσαι· ἀπέξεσα, ἀποξέω=ξύνω ἀφαιρῶ.

ἐπέστειλαν· ἄορ. τοῦ ἐπιστέλλω=παραγγέλλω.

9. Οἱ Ἕλληνες Ὀλύμπια ἄγουσιν.

§ 1.

Θερμοπύλαι· στενὸν πέρασμα μεταξὺ τῶν ἀποκρήμων δράκων τῆς Οἴτης καὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου.

Τραχίς (ἦ)· γεν -ῖνος· πόλις παρὰ τὸ ὄρος Οἴτην.

αὐτόμολοι=μόνοι των· αὐτόμολοι λέγονται ὅσοι μόνοι των προσέρχονται εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον.

χρηῖζοντες· χρηῖζω τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων=στεροῦμαι τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων.

μισθωθῆναι· ἐμισθώθη, μισθοῦμαι ὑπό τινος=προσλαμβάνομαι ὑπό τινος ἐπὶ μισθῷ.

ἀγαρόντες· ἤγαγον, ἄορ. τοῦ ἄγω=ὀδηγῶ.

Ὀλύμπια (τὰ)· ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Ὀλυμπίου (=τοῦ οὐρανοῦ) Διός.

ἄγουσι· ἄγω ἑορτήν=τελῶ ἑορτήν.

θρωροῦσιν ἀγῶνα=τελοῦσιν ἀγῶνα.

ἀγὼν γυμνικός=δρόμος, πάλη, ἄλμα, δίσκος, ἀκόντιον καὶ πυγμή.

ἀγὼν ἱππικός=ἄρματοδρομῆαι καὶ δρόμος ἵππων.

ἄθλον (τὸ)=δραβεῖον.

ὁ τῆς ἐλαίας στέφανος· δηλ. κλάδος ἐκ τῆς ἱερᾶς ἀγριελαίας, ἣτις ἔθαλλεν ἐκεῖ που πλησίον τοῦ χώρου τῶν ἀγῶνων.

§ 2.

Τριτανταίχμησ' εἰς τῶν στρατηγῶν τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ, συγγενῆς δὲ τοῦ βασιλέως.

γενναιοτάτην γνώμην· γενναία γνώμη=εὐγενῆς, εὐκρινῆς γνώμη.

σιγήσαι· εἰσέγησα, σιγῶ (-άω)=σιωπῶ.

παπαί=ἄλιμονον,

ἐπὶ ποίους ἀνδρας=ἐναντίον πόσον γενναίων ἀνθρώπων.

ἦγαγες ἡμᾶς μαχουμένους=μᾶς ὠδήγησες διὰ τὰ πολεμίσματα.

ποιοῦμαι τὸν ἀγῶνα=ἀγωνίζομαι.

οὐ περὶ χρημάτων, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς=οὐχὶ χάριν χρημάτων, ἀλλὰ διὰ τὰ ἐπιδείξουν τὴν ἀρετὴν των.

10. Πανικός τῶν Περσῶν ἐν Δελφοῖς.

§ 1.

Κροῖσος· πλουσιώτατος βασιλεὺς τῆς Λυδίας· ἔπεμψεν εἰς Δελφούς πλείστα καὶ πολυτελέστατα ἀναθήματα ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· ἔζησε περὶ τὸ 600 π. Χ.

ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλαις=μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰς Θερμοπύλας.

ἐσχίσθη· δίχα σχίζομαι=διαιροῦμαι εἰς δύο.

ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ=μὲ τὸν ἴδιον τὸν Ξέρξην.

ἐπ' Ἀθήνας=ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν.

ἠγεμόνες τῆς ὁδοῦ=ὁδηγοὶ τῆς ὁδοῦ.

ἦγον· ἄγω=πορεύομαι,
 ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς=ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἅπας ὁ περὶ
 τὸν ναὸν ἀφιερωμένος εἰς τὸν θεὸν χώρος.
 συλήσαντες· ἐσύλησα, συλῶ (-άω)=ἀρπάζω τὰ ἱερὰ πράγματα,
 σκεύη, ἀναθήματα κ. τ. λ.
 τὰ χρήματα=τὰ πράγματα.
 ἤπιστατο· ἐπίσταμαι=γνωρίζω.
 ἄριστα=πολὺ καλὰ.

§ 2.

ἐμαντεύετο· μαντεύομαι περὶ τινος=ζητῶ χρησμὸν περὶ τινος.
 εἰ δέοι=ἄν πρέπει.
 κατορύξαι· κατώρυξα, κατορύσσω=θάπτω, χώνω εἰς τὴν γῆν.
 ἐκκομίσαι· ἐξεκόμισα, ἐκκομίζω=μεταφέρω.
 εἶα· εἶων· παρατ. τοῦ εἶω (-άω)=ἐπιτρέπω.
 ἐπιμελεῖσθαι· ἐπιμελοῦμαι τῶν ἐμαντιοῦ=φροντίζω διὰ τὰ
 πραγματά μου.

§ 3.

πέραν· ἐπίρρ.=ἀπέναντι.
 οἱ πλεῖστοι=οἱ περισσότεροι.
 ἐξέλιπον· ἄρ. ἐκλείπω τὴν πόλιν=φεύγω ἀπὸ τὴν πόλιν.
 προφήτης=ὁ ἐξηγητὴς τῶν χρησμῶν ἱερεὺς.

§ 4.

δρᾶ... κείμενα=δλέπει νὰ εὐρίσκωνται.
 μέγαρον· (τοῦ ναοῦ) ἢ ἄδυτον ἐλέγετο τὸ ἐσώτατον μέρος αὐτοῦ
 ἐνθα εὐρίσκετο ἡ Πυθία καὶ ἔλεγε τοὺς χρησμούς.
 ἐκκεκομισμένα· ἐκκομίζομαι=μεταφέρομαι ἔξω.
 ἄπτομαι=ἐγγίζω.
 ὄσιον οὐκ ἦν=δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον.
 σημανῶν· σημανῶ, μέλλ. τοῦ σημαίνω=κάμνω γνωστόν.
 τὸ τέρας=τὸ θεῖον σημεῖον, τὸ θαῦμα.
 τοῖς παροῦσι τῶν Δελφῶν=εἰς τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους ἐκ τῶν
 Δελφῶν· Δελφοὶ λέγονται καὶ ἡ πόλις καὶ οἱ κάτοικοι.

§ 5.

ἐγίγνοντο· γίγνομαι κατὰ τὸ ἱερὸν...=φθάνω εἰς τὸ ἱερὸν.

τέτρα· πληθ. τοῦ τέτρας, ἴδε ἄνωτέρω.

αὐτόματα=μόνα των.

φανῆναι· ἐφάνην, ἄβρ. τοῦ φαίνομαι=παρουσιάζομαι.

ἐπὶ τούτῳ=μετὰ τοῦτο.

§ 6.

ἐπεὶ γάρ=ὅτε δηλαδὴ.

ἐνέπιπτον· ἐμπίπτω αὐτοῖς=πίπτω ἐναντίον αὐτῶν.

ἀπορραγεῖσαι· ἀπερράγη· ἄβρ. τοῦ ἀπορρήγνυμαι=ἀποσπῶμαι, ἀποκόπτομαι.

πέτρα=ὁ βράχος.

πάταγος=θύρουδος, βοή.

συμμιγέντων· συνεμίγη· ἄβρ. τοῦ συμμείγνυμαι=συνενοῦμαι· συμμιγέντων δὲ τούτων πάντων=ἕνεκα δὲ ὅλων αὐτῶν μαζί.

φόβος· πρόκειται περὶ τοῦ λεγομένου πανικοῦ φόβου ἢ ἀπλῶς πανικοῦ· φόβος ἐμπίπτει=δημιουργεῖται πανικός.

μαθόντες... φεύγοντας αὐτοὺς=ὅτε δὲ ἔμαθον... ὅτι ἔφευγον αὐτοὶ (δηλ. οἱ βάρβαροι).

εὐθὺ Βοιωτίας=κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Βοιωτίαν.

§ 7.

οἱ ἀπονοστήσαντες· ἀπενόστησα· ἀπονοσιῶ=ἐπιστρέφω.

θεῖα τέρα=θεῖα σημεῖα.

ἑώρων· παρτι. τοῦ ὄρω=βλέπω.

μείζονες ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν=μεγαλοσωμότεροι παρὰ ὅσον ἢμπορεῖ γὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος.

ἐφείποντο· ἐφέπομαι τι=ἄκολουθῶ ὅπισθὲν τινος.

ἐπιχώριοι ἤρωες=οἱ ἥρωες τῆς χώρας ὡς φύλακες αὐτῆς.

11. Ἡ ἀπὸ τῶν Περσῶν ἐν Πλαταιαῖς λεία.

§ 1.

Πυσανίας· βασιλεὺς τῆς Σπάρτης καὶ ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην.

τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης γεγενημένης=μετὰ τὴν μάχην τῶν Πλαταιῶν.

κήρυγμα ποιοῦμαι=κηρύσσω, διατάσσω διὰ κήρυκος.

ἄπτομαι τῆς λείας=ἐγγίζω τὴν λείαν, λαμβάνω τὴν λείαν.

συγκομίζω=συναθροίζω.

διασπαρέντες· διεσπάρην· ἄρ. τοῦ διασπείρομαι=διασκορπίζομαι.

χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ κατεσκευασμένους=ἐφωδιασμένους μὲ χρυσῶ καὶ ἀργυρῶ ἐξαρτήματα ἢ σκεύη.

κρατήρ· γεν.—ἦρος=ἄγγειον ἐντὸς τοῦ ὀποίου ἀνεμίγνυον τὸν οἶνον μὲ ὕδωρ.

φιάλη=εἶδος ποτηρίου.

ἐκπώματα=ποτήρια.

σκυλεύω=ἀφαιρῶ (ἀπὸ τοῦ νεκροῦς) ὄπλα, κοσμήματα, ἐνδύματα κ.τ.λ.

ψέλια=βραχιόλια.

στρεπτοὶ=περιδέρια.

ἀκινάκης=εἶδος περσικοῦ μαχαιρίου.

§ 2.

ἐνταῦθα=τότε.

ἀπεδείκνυσαν· παρτ. τοῦ ἀποδείκνυμι=παρουσιάζω.

οὐχ οἷόν τ' ἦν· παρτ. τοῦ οὐχ οἷόν τ' ἐστί=δὲν εἶναι δυνατόν.

ἔωνοῦντο· παρτ. τοῦ ὄνοῦμαι=ἀγοράζω.

§ 3.

συναγαρόντες· ἄρ. τοῦ συνάγω=συναθροίζω.

ἡ δεκάτη=τὸ δέκατον μέρος.

ἐξεῖλον· ἄρ. τοῦ ἐξαιρῶ=βγάλω ἔξω, βάλλω χωριστά.

τῷ ἐν Δελφοῖς θεῷ=χάριν τοῦ ἐν Δελφοῖς θεοῦ, δηλ. τοῦ Ἄπολλωνος.

ὁ τρίπους ὁ χρυσοῦς· ἐπὶ τοῦ τρίποδος τούτου εἶχον ἀναγραφὴν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, αἱ ὁποῖα ἐπολέμησαν κατὰ τῶν βαρβάρων ἐν Πλαταιαῖς.

ἐξελόντες=ἀφοῦ ἐξήρουν, ἔβαλαν χωριστά.

διένειμαν' ἀόρ. τοῦ διανέμω=διαμοιράζω.
ὧν ἄξιος ἦν=ἔσων ἦτο ἄξιος.

12. Ταφή τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων.

πάτριος... νόμος=νόμος ὑπὸ τῶν προγόνων παραδοθείς.

ταφὰς ποιεῖσθαι=θάπτειν.

δημοσίᾳ· δηλαδὴ τῆς πόλεως μετεχούσης καὶ πενθοῦσης.

ἀπογενομένων· ἀπεγενόμην, ἀπογίνομαι=ἀποθνήσκω.

τὰ ὄσπᾶ· δηλαδὴ ἀπογομνωθέντα τῶν σαρκεῶν διὰ τῆς καύσεως.
προτίθενται πρότρυτα=θέτουσι τὴν τρίτην ἡμέραν πρὸ τῆς τα-
φῆς, ἦτοι πρὸ δύο ἡμερῶν.

τῷ ἑαυτοῦ=τῷ ἑαυτοῦ προσήκοντι=εἰς τὸν συγγενῆ του.

ἦν τι βούληται=ἔ,τι θέλει, δηλ. προσφοράν τινα, συνήθως ἄνθη
καὶ ἀρώματα.

λάρνακας· λάρναξ (ἦ)=θήκη, κιβώτιον.

κυπαρισσίας· διότι τὸ κυπαρίσσιον ξύλον ἦτο πολυτιμότερον ὡς
ῥαῖον καὶ εὐώδες· ὁμοίως πολύτιμον ξύλον ἐθεωρεῖτο τὸ κέ-
δρινον (ἴ. Εὐριπ. Ἀλκ. 160).

ἔνεστι δὲ τὰ ὄσπᾶ, ἧς ἕκαστος ἦν φυλῆς. Ἐκάστη θήκη πε-
ριέκλειε τὰ ὄσπᾶ μιᾶς φυλῆς· ἐθάπτοντο εἰς κοινὸν τάφον καὶ
ἐπ' αὐτοῦ ἰδρῶνοντο στῆλαι, ἐκάστης φυλῆς χωριστά, ἔχουσαι
τὰ ὀνόματα τῶν ἀποθανόντων (ἴ. Πaus. 1, 32, 3).

κλίνη=φέρετρον.

τῶν ἀφανῶν. Τὸ ἔθος τοῦτο δεικνύει τὴν εἰς τοὺς ἀφανεῖς ἤρωας
εὐλάβειαν τῶν Ἀθηναίων· εὐλάβειαν, τὴν ὁποῖαν μόνον αἱ
ὑπερόχως εὐγενεῖς ψυχαὶ αἰσθάνονται (ἴ. πρόλ. σ. ζ', α' ἐκδ.)

ἀναίρεισιν· ἀναίρεισις=ταφή.

συνεκφέρει· συνεκφέρω=παρκαλοῦσθαι τὴν ἐκφοράν. Εἰς τὰς
ἰδιωτικὰς ταφὰς δὲν ἐπετρέπετο νὰ παρκαλοῦσθαι οἷοσδήποτε,
ἀλλὰ μόνον οἱ συγγενεῖς.

ἀστῶν· ἀστιάς=ὁ κάτοικος τοῦ ἄστεως, Ἀθηναῖος.

προσήκουσαι· ὁ προσήκων—ἡ προσήκουσα=ὁ συγγενής.

ὀλοφυρόμεναι· ὀλοφύρομαι=κλαίω, θρηνῶ.

τὸ δημόσιον σῆμα=τὸ δημόσιον νεκροταφεῖον:

καλλίστου· κάλλιπος=ὄριότατος, ὑπερθ. τοῦ καλὸς= ὄρατος,
προαστίου· προάστιον (τὸ)=τόπος ἐγγὺς τοῦ ἄστεως.

τοὺς ἐκ τῶν πολέμων=τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις φονευμένους.

διαπρεπῆ· διαπρεπής=ἐξαιρετικός. Οἱ Ἄθηναῖοι μετὰ μεγαλαυ-
χίης ἀνέφερον τοὺς μακρονομάχους, διότι ἐν Μακροθῶνι μέ-
νοι, μὴ βοηθούτων ἄλλων Ἑλλήνων πλὴν ὀλίγων Πλαταιέων,
ἐπολέμησαν κατὰ τῶν Περσῶν· καὶ ὁ ὄρκιος δὲ αὐτῶν «μὰ
τοὺς Μακροθῶνι προκινδυνεύσαντας» ἦτο σεμνότατος καὶ βα-
ρύτατος.

κρύψωσι γῆ· κρύπτω γῆ=καλύπτω μὲ τὴν γῆν, θάπτω.

ἤρημένος· ἤρημαι· αἰροῦμαι=ἐκλέγομαι.

ὅς ἂν δοκιμώτατος εἶναι δοκῆ=ὅστις νομισθῆ σοβαρώτατος,
καταλληλότατος.

V'

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

A'

1. Ἀγελαρχίδης Πυθολάφ.

κατέστην ἐν χρεία=κατήνησα εἰς ἀνάγκην, ἔλαβον ἀνάγκην.

πρίασθαι· ἐπριάμην, ἄβρ. τοῦ ἀνοῦμαι=ἀγοράζω.

χωρίον=ἀγρός.

ἐπὶ τὰς Βλεψίου θύρας=εἰς τὸ σπίτι τοῦ Βλεψίου.

ξεναγήσαντος· ἐξενάγησα, ξεναγῶ=ὀδηγῶ (τινα ὡς ξένον).

ἰστικῶν· ἄστικός=ὁ κάτοικος τοῦ ἄστεως ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν
ἀγροῖκον τὸν κάτοικον τοῦ ἀγροῦ, ὁ ἄστος.

καταλαμβάνω=εὐρίσκω.

ῥυκνὸν· ῥυκνός=ζαρωμένος, ἐρρυτιδωμένος.

συνεσπακόντα· συνέσπακα, συσπῶ=ζαρώνω, συμαζεύω,

σαπρὰ σαπρός=σάπιος

μόλις=μετὰ δυσκολίας.

προσεῖπε· προσεῖπεν, ἄβρ. τοῦ προσαγορεύω=χαιρετῶ.

προσηγορία=χαιρετισμός.

πρόξενος=ὁ μεσιτεύων.

φήσαντος· ἔφησα, ἀέρ. τὸ φημί=λέγω.

δεοίμην· δεομαι=ἔχω ἀνάγκην.

ταλάντων· τάλαντον· σημαίνει ποσὸν ἕξ χιλιάδων ἀρχαίων δραχ.

θαυμάσαντος τὴν ὑπερβολὴν=ἐκπλαγέντος διὰ τὴν ὑπερβολὴν.

διαπτύω=πτύω πρὸς δῆλωσιν περιφρονήσεως καὶ ἀποστροφῆς.

δυσχεραίνων· δυσχαιραίνω=στενοχωροῦμαι.

γραμμάτιον=ἔγγραφος δημολογία τοῦ χρέους.

ὑποθέσθαι· ὑπεθέμην, ὑποτίθεμαι=βάλλω ὑποθήκην πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ χρέους.

οἱ περὶ τὰς ψήφους καὶ τῶν δακτύλων τὰς κάμψεις καλινδούμενοι=οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τοὺς λογαριασμοὺς καθὼς δηλ. οἱ τοκισταί.

ἀγροίκων ἔφοροι δαίμονες=θεοὶ πρᾶσταται τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς ζώντων.

μὴ λύκον ἔτι μὴ δανειστὴν ἰδεῖν· ὁ ἀφελὴς ἀγρότης παρακλ-
λει τὸν δανειστὴν πρὸς λύκον.

μὴ μοι γένοιτο...ἰδεῖν=νὰ μὴ σώσω πὰ νὰ ἰδῶ, μήτε λύκον
μήτε δανειστὴν.

B'

Αἰσχίνης Φιλοκράτει

πέπλευκε· πλέω=ταξιδεύω.

Ἀθήναζε· ἐπίρρ.=εἰς τὰς Ἀθήνας.

ἀργύριον=χρήματα.

σκόπει... ὅπως ὑποδέξῃ=κοίταξε νὰ τὴν υποδεχθῆς.

ὑποδέξῃ ὑποκ. σὺ

φιλοφρόνως=μὲ τρόπον φιλικόν.

εὐτελής τὴν δίαιταν=ὀλιγαρκῆς εἰς τὴν δίαιταν.

πρέπων ἡμῖν=ἄξιος ἡμῶν.

τούτῳ... σύμπραξον· συμπράττω τι=βοηθῶ τινα.

καὶ τᾶλλα=καὶ ὡς πρὸς τὰ ἄλλας ὑποθέσεις του.

ἔρημος φίλων=ἄνευ φίλων.

ἔστι τις... Αἰσχίνου λόγος καὶ μνήμη=γίνεται κάποιος λόγος
διὰ τὸν Αἰσχίνην καὶ κάποτε τὸν ἐνθυμοῦνται.
Ἐθήνησιν' ἐπίρρ.=ἐν Ἀθήναις.

Γ'

1. Ἐγκύμων Ἀλικτύπῳ.

ὑφαλος πέτρα=βράχος ἐντὸς τῆς θαλάσσης ὀλίγον ἐξέχων.
κεκακωμένον' παρὰκ. τοῦ κακοῦμαι (-όμαι)=καταστρέφομαι.
ἠρόμην' ἄρρ. τοῦ ἐρωτῶ.

δοῦ εἶη=τίνος εἶναι.

τέταρτον τουτὶ ἔτος=τώρα καὶ τέσσαρα χρόνια, πρὸ τριῶν ἐτῶν.
ἀνελέσθαι' ἀνελόμην, ἄρρ. τοῦ ἀναιροῦμαι=σηκῶνω, λαμβάνω.
ἀκέσασθαι' ἠκεσάμην, ἄρρ. τοῦ ἀκοῦμαι=συρράπτω, μπαλώνω.
ψαύω τινός=ἐγγίζω τινά.

ἄτε... ὄντος=ἐπειδὴ ἦτο.

τοσοῦτου παρελθόντος χρόνου=ἐπειδὴ τόσον πολὺς χρόνος
πρηγθε.

δεσπότης=κύριος, ἰδιοκτῆτης' αἰτῶ σε=ζητῶ ἀπὸ σέ.

ἔασαι, εἴασα' ἄρρ. τοῦ ἐῶ=ἐπιτρέπω.

2. Ἀλικτύπος Ἐγκύμονι.

τί σοι μέλει τῶν ἐμῶν;=τί σὲ μέλει διὰ τὰ ἰδικά μου (πράγματα);

τί... νομίζεις;=διὰ τί νομίζεις...;

ἀπέχω τὰς χεῖρας=κρατῶ μακριὰ τὰ χέρια μου.

αἰτῶ ἀδίκους χάριτας=ζητῶ ἀδίκους ὑπηρεσίας.

3. Ἐγκύμων Ἀλικτύπῳ

οὐκ ἤτησά σε ἃ ἔχεις=δὲν σοῦ ἐζήτησα αὐτὰ ποῦ ἔχεις.

οὐ βούλη' ὑποκ. σύ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

	σελ.		σελ.
Ἄγαμέμνων -ονος	21.35.	Ἀρχιτέλης -ους	12.
Ἀγελαρχίδης	42.	Ἄτλας -αντος	11.
Ἄδης	11.	Ἀτρείδης -ου	22.
Ἀδμήτη	9.	Ἀττική	9.
Ἀθηνᾶ	8.	Ἀττικοὶ	27.
Ἀθῆναι	17.27	Ἀύγείας -ου	7.
Ἀθηναῖοι	18.40.	Ἀυτόνους	39.
Αἰγυῦς -έως	14.17 κ.έ.	Ἀχαιοὶ	31.
Αἰγινῆται	40.	Βλεψίας -ου	42.
Αἴγλη	10.	Βοιωτία	39.
Ἄεθρα	14.	Βοιωτοὶ	27.
Αἰνεΐας -ου	31.	Γηριόνης -ου	10.
Αἰσχίνης -ου	42.	Γοργίας -ου	31.
Αἶνα -ης	20.	Γοργῶ -οῦς	37.
Ἀκαδήμεια	27.	Δαμάστης	16.
Ἀκήρατος	38.	Δελφοὶ	5.34.38.40.
Ἀκρόπολις	19.	Δηϊάνειρα	12.
Ἀλίπτυπος	43.	Δημάρατος	36.
Ἀλκμήνη	5.	Διομήδης -ους	9.
Ἀλφειὸς	8.	Ἐγκύμων -ονος	43.
Ἀμαζόνες	9 κ.έ.	Ἐλευσίς -ῖνος	16.
Ἀμφισσα	38.	Ἐλεφήνωρ -ορος	20.
Ἀμφιτρύων -ονος	5.	Ἐλλήνες	21.36 κ.έ.
Ἀρέθουσα	10.28.	Ἐπιδαυρία	15.
Ἄρης -εως	9.	Ἐρύμανθος	7.
Ἀριάδνη	19.	Ἐρύθεια	10.
Ἀριστείδης -ου	34.	Ἐσπερίδες	10.
Ἀρίων -ονος	31 κ.έ.	Εὐβοία	13.20.
Ἀρκάδες	34 κ.έ.	Εὐνομος	12.
Ἀρκαδία	7.8.34.	Εὐριπος	28.
Ἄρτεμις -ιδος	7.	Εὐρουσθεὺς -έως	5 κ.έ.

Εὐρυτίων -ονος	σελ. 10.	Κρήτη	σελ. 18.
Εὐρυτιος	12.	Κρωμμύων, -ῶνος	16.
Εὐρώπη	10.	Κύκλωπες	21.
Ζεὺς, Διὸς	2.5.13.22.40.	Κυνόσαργες -ους	27.
Ἡλῖος -ιδος	7.	Κωλωνὸς	42.
Ἡρα	10.	Λαβύρινθος	18 κ.έ.
Ἡρακλῆς -έους	5 κ.έ.15.	Λάδων, -ωνος	7.
Ἡφαιστος	8.	Λαέρτης -ου	26.
Θεανῶ -οῦς	33.	Λακεδαιμόνιοι	30.34.36 κ.έ.
Θεμισκύρα	9.	Λάκων -ωνος	35.
Θεμιστοκλῆς -έους	34.	Λανωνική	11.
Θερμοπύλαι	37 κ.έ.	Λέρνη	6.
Θῆβαι	27.	Λεωνίδας -α	37.
Θησεὺς -έως	14 κ.έ.	Λιβύη	10.
Θράκη, Θράξ	9.	Λίχας, -α	13.35.
Ἰθάκη	26.	Λύκειον	27.
Ἴλιον	31.	Λυκομήδης -ους	20.
Ἰόλαος	6.	Λυκοῦργος	34.
Ἰόλη	13.	Μαραθῶν, -ῶνος	8.20.41.
Ἰσθμὸς	8.40.	Μαραθῶνιος ταῦρος	18.20
Ἰταλία	32.	Μαρδόνιος	38.
Ἰππολύτη	9.	Μεγάρα	5.
Ἰφικλῆς	6.	Μεγαρική	16.
Κάδμος	28.	Μενέλαος	21.
Καλυδῶν -ῶνος	12.	Μῆδοι	20.
Κατάνη	30.	Μίνως	8.18.
Κέρβερος	11.	Μινώταυρος	18.
Κερκυῶν -όνος	16.	Μικῆναι	7 κ.έ.
Κήναιον	13.	Νεμέα	6.
Κῆνυξ -υκος	12.	Νέσσος	12.21.
Κιθαιρῶν, -ῶνος	5.	Ξέρξης -ου	36 κ.έ.
Κίμων, -ωνος	20.	Ὀδυσσεὺς -έως	21 κ.έ.
Κόρινθος	31 κ.έ.	Οἰνεὺς -έως	12.
Κρής -ητὸς	8.	Οἰνότη	7.

Οἴτη	σελ. 13.	Πύθιος νόμος	σελ. 32.
Οἰχαλία	12 κ.έ.	Πυθόλαος	42.
Ὀλυμπία	30.40.	Ρόδος	2.42.
Ὀλύμπια (τὰ)	37.	Σικελία	30.
Ὀλυμπος	9.29.	Σίνης, -ίδος	15 κ.έ.
Ὀρέστης	35 κ.έ.	Σκίρων, -ωνος	16.
Ὀρθος	10.	Σκύρος	20.
Ὀσσα-ης	29.	Σούνιον	43.
Οὔτις	25.	Σοῦσα (τὰ)	36.
Πάλλας -αντος (ὁ)	14.17.	Σπαρτιάται	33.
Παναθήναια (τὰ)	20.	Σπάρτη	36.
Παρθενῶν -ῶνος	27.	Στυμφαλῆς -ίδος	8.
Παρνασσός	38 κ.έ.	Ταίναρον	31.
Πανσανίας	33.39.	Τεγέα, Τεγεᾶται	34 κ.έ.
Πελοπόννησος	32.38.	Τέμπη	29.
Περίανδρος	31.	Τίρυνς -νθος	5.
Περιφήτης -ου	15.	Τραχίς -ῆνος*	12.
Πηνειός	8.29.	Τριταντέχμης -ου	37.
Πιπθεὺς -έως	14 κ.έ.	Τροία	21.
Πιτυοκάμπτης -ου	15.	Ὑπερβόρειοι	11.
Πλαταιαὶ	39.	Φιλοκράτης -ους	42.
Πλούτων, -ωνος	11.	Φύλακος -ου	39.
Ποίας, -αντος	13.	Χαλκίοικος	33.
Πολύφημος	21.	Χαλκίς -ίδος	28.
Ποσειδῶν, -ῶνος	8.31.40.	Χαρμόλας -α	42.
Προκρούστης	16.	Χρυσόκερος -ω	7.
Πρόνοια Ἀθηνᾶ	39.	Ψωφίς -ίδος	7.
Πυθία	5.20.34.	Ὠκεανός	10.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<i>Α'. Αισώπειοι Μύθοι</i>	<i>Σελ. 1 κ.έ.</i>
<i>Β'. Μυθολογία</i>	<i>» 5 κ.έ.</i>
1. Ἡρακλῆς	<i>» 5</i>
2. Θησεύς	<i>» 14</i>
3. Κυκλώπεια	<i>» 21</i>
<i>Γ'. Περιγραφαὶ Πόλεων καὶ Τοπίων</i>	<i>» 27 κ.έ.</i>
<i>Δ'. Διηγήματα</i>	<i>» 30 κ.έ.</i>
1. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦθος.	<i>» 30</i>
2. Ὁ τῶν εὐσεβῶν χώρος	<i>» 30</i>
3. Αἰνείου εὐσέβεια	<i>» 31</i>
4. Ἀρίων ὁ κιθαρωδὸς	<i>» 31</i>
5. Θεανὼ ἡ μήτηρ τοῦ Πανσαίου	<i>» 33</i>
6. Ἀριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς	<i>» 34</i>
7. Πόλεμοι Λακεδαιμονίων καὶ Τεγαι	<i>» 34</i>
8. Οἱ Ἕλληνες μανθάνουσι τὴν ἐπ' αὐτοὺς παρα- σκευὴν τοῦ Ξέρξου	<i>» 36</i>
9. Οἱ Ἕλληνες Ὀλύμπια ἄγουσιν	<i>» 37</i>
10. Πανικὸς τῶν Περσῶν ἐν Δελφοῖς	<i>» 38</i>
11. Ἡ ἀπὸ τῶν Περσῶν ἐν Πλαταιαῖς λεία	<i>» 39</i>
12. Ταφὴ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων	<i>» 40</i>
<i>Ε'. Ἐπιστολαὶ</i>	<i>» 42 κ.έ.</i>
<i>Ἑρμηνευτικαὶ Σημειώσεις</i>	<i>» 44 κ.έ.</i>
<i>Α'. Εἰς Αἰσωπεῖους Μύθους</i>	<i>» 44</i>
<i>Β'. Εἰς Μυθολογίαν</i>	<i>» 48</i>
<i>Γ'. Εἰς Περιγραφὰς Πόλεων καὶ Τοπίων</i>	<i>» 70</i>
<i>Δ'. Εἰς Διηγήματα</i>	<i>» 73</i>
<i>Ε'. Εἰς Ἐπιστολὰς,</i>	<i>» 90</i>
<i>Πίναξ κυρίων ὀνομάτων</i>	<i>» 93</i>

Ἰωάννης Γκαλαμνός

Γεν. Αρ.

Ἰωάννης Γκαλαμνός
Γεν. Αρ.

1111111111111111
1111111111111111

0000

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

- 1) *Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια* διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου, ἔκδοσις πέμπτη, μετερροθμισμένη ὑπὸ Βασ. Φάβη Ἐγκειρισμένη τὸ δεῦτερον ἀπὸ τοῦ 1927 καὶ ἐξῆς.
- 2) *Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασις*, Βιβλ. Α', Β', Γ', Ἐκλογαί, διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου ὑπὸ Βασ. Φάβη. Ἐγκειρισμένη ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐξῆς.
- 3) *Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασις*, Βιβλ. Δ', Ε', Σ' καὶ Ζ' Ἐκλογαί, διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου ὑπὸ Βασ. Φάβη. Ἐγκειρισμένη ἀπὸ τοῦ 1927 καὶ ἐξῆς.
- 4) *Ξενοφῶντος Ἑλληνικά*, Βιβλ. Γ' καὶ Δ' Ἐκλογαί, διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου. Ἐγκειρισμένη ἀπὸ τοῦ 1927 καὶ ἐξῆς.
- 5) *Γραμματικὴ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης* ὑπὸ Βασ. Φάβη, μετ' ἀσκήσεων, ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου, καθηγητοῦ διὰ τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου. Ἐγκειρισμένη ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐξῆς.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

- 7) *Ὑπομνήματα εἰς τὴν Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασιν*, Βιβλ. Α', Ε', Σ' καὶ Ζ', καὶ εἰς τὰ Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, Βιβλ. Γ' καὶ Δ', χάριν τῶν διδασκόντων ὑπὸ Βασ. Φάβη καὶ Μ. Μιχαηλίδου.

K
N

3200/95

Gene

ΠΑΤ
123456

Π
123456789

